

izvan granica

Beyond Borders

Knjiga sažetaka
Book of abstracts

4. hrvatski kongres socijalnih pedagoga
s međunarodnim sudjelovanjem
4th Croatian Congress of Social Pedagogues
with International Participation

Supetar, 9.-11.10.2014.
Supetar, Croatia, 9th to 11th October, 2014

HUSP hrvatska udruga
socijalnih pedagoga

Izvan granica
Beyond Borders

KNJIGA SAŽETAKA BOOK OF ABSTRACTS

4. hrvatski kongres socijalnih pedagoga s međunarodnim sudjelovanjem
The 4th Croatian Congress of Social Pedagogues with International Participation

Hrvatska udruga socijalnih pedagoga (HUSP)
Croatian Association of Social Pedagogues (HUSP –CASP)

Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet
University of Zagreb, Faculty of Education and Rehabilitation Sciences

Supetar, Hrvatska, 9.-11. listopada 2014. godine
Supetar, Croatia, 9th to 11th October, 2014

Izdavač/Publisher

Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet

University of Zagreb, Faculty of Education and Rehabilitation Sciences

Urednice/Editors

Irma Kovčo Vukadin, Dora Dodig

Organizatori/Organizers

Hrvatska udruga socijalnih pedagoga (HUSP)/Croatian Association of Social Pedagogues (HUSP
–CASP)

www.husp.hr

Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet/University of Zagreb, Faculty of
Education and Rehabilitation Sciences

www.erf.unizg.hr

Programski odbor/Program Committee:

Irma Kovčo Vukadin (predsjednica), Nivex Koller-Trbović, Martina Ferić, Valentina Kranželić,
Arijana Mataga Tintor, Tina Peraica, Saša Rajić

Organizacijski odbor/Organizing Committee:

Dora Dodig (predsjednica), Ivana Jeđud Borić, Valentina Kranželić, Josipa Mihić, Krunoslav
Borovec, Tina Peraica, Ivana Maurović, Kristina Starčević Kaić

Tajnice kongresa/Secretaries:

Sanja Radić Bursać, Kristina Starčević Kaić

Dizajn naslovnice/Front Page Design

Hana Tintor

ISBN: 978-953-6418-75-6 (Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu)

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod
brojem 888202/CIP is available in National and University Library in Zagreb under No. 888202

4. hrvatski kongres socijalnih pedagoga
the 4th Croatian Congress of Social Pedagogues

SADRŽAJ

Zahvale / Acknowledgments.....	1
Riječ dobrodošlice / Welcome note.....	2
O organizatorima / About organizers.....	4
Informacije o kongresu / Program overview.....	10
Program / Program.....	11
Pozvana predavanja / Keynote lectures.....	18
Simpoziji / Symposia.....	41
Usmena izlaganja / Oral presentations.....	108
Okrugli stol / Round table.....	179
Radionice / Workshops.....	182
Studentski kutak / Students' corner.....	199
Časopis Kriminologija i socijalna integracija – poziv autorima / Criminology and social integration – call for papers.....	206
Kazalo autora /Authors list.....	209

Zahvale / Acknowledgments

Organiziranje kongresa ne bilo moguće bez različitih oblika pomoći. Zahvaljujemo svima koji su pomogli organizaciju 4. hrvatskog kongresa socijalnih pedagoga Izvan granica.

The Congress would not be possible without different forms of support. We express our deepest gratitude to all who help organizing the 4th Croatian congress of social pedagogues Beyond borders.

Pokrovitelji

Ministarstvo socijalne politike i mladih

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Ministarstvo zdravlja

Posebnu zahvalu dugujemo studentima Socijalne pedagogije i „novopečenim“ socijalnim pedagozima za pomoć programskom i organizacijskom odboru:

Special thanks to Social pedagogy students and young social pedagogues for their help provided to Organisational and Program Committee.

uređivanje knjige sažetaka (abecednim redom):

Biljana Bilobrk, Irena Imrović i Helena Križan

organizacijski poslovi (abecednim redom):

Biljana Bilobrk, Antonija Bračulj, Andrea Ćosić, Petra Đuroković, Gabrijela Fabijanić, Anja Gluhak, Irena Imrović, Ivan Jurjak, Petra Katalinić, Katarina Kavić, Helena Križan, Marina Kuzmanić, Sanja Mamić, Martina Marić, Nikol Martinec, Martina Prkačin, Ivana Rukavina, Tina Slukan, Irena Stević, Una Štalcar Furač, Lucia Štampar, Renata Tišler, Jana Tomić, Paula Vehabović, Kaja Žulić.

Riječ dobrodošlice

Poštovane kolegice i kolege, dragi prijatelji,

dobrodošli na 4. hrvatski kongres socijalnih pedagoga Izvan granica.

Kongres socijalnih pedagoga se organizira od 1999. godine kada je osnovana i Hrvatska udruga socijalnih pedagoga. Prvi kongres socijalnih pedagoga s temom „Profesionalni identitet i područja rada socijalnih pedagoga“ je održan 1999. godine u Opatiji, drugi kongres socijalnih pedagoga s temom „Socijalni pedagozi – u korak s vremenom“ je održan 2004. godine u Opatiji, a treći kongres socijalnih pedagoga s temom „10 + Snage socijalne pedagogije“ je održan 2010. godine u Zagrebu.

U zaključcima i evaluaciji prethodnih kongresa se primjećuje zadovoljstvo suradnjom teorije i prakse, raznolikošću i kreativnošću socijalne pedagogije, kao i zadovoljstvo suradnjom s ostalim su-stručnjačkim profesijama. Kongres socijalnih pedagoga postaje mjesto susreta socijalnih pedagoga iz cijele regije pa i šire što omogućava komparativna promišljanja suvremenih izazova socio-pedagoške znanosti i prakse. Naravno, na svakom kongresu se uočavaju mogući prostori poboljšanja djelatnosti i suradnje socijalnih pedagoga sa ostalim profesijama u svrhu promicanja prava i zaštite različitih korisničkih skupina.

Tema ovogodišnjeg kongresa je Izvan granica koja je naznačena kroz tri područja: izvan granica zemlje, izvan granica područja i izvan granica struke. Ideja ove teme je prepoznavanje ulaska Hrvatske u europsku „obitelj“ i prepoznavanje stalnih promjena koje su svojstvene suvremenom društvu.

Nakon dva generalna plenarna izlaganja (prof. dr.sc. Antonija Žižak i izv.prof.dr.sc. Mislav Ante Omazić), slijede plenarna izlaganja koja obrađuju aktualne politike i prakse u dominantnim područjima djelovanja socijalnih pedagoga s posebnim osvrtom na glavnu temu kongresa. Ta plenarna izlaganja su zamišljena kroz susret znanosti i prakse pa će o svakom području govoriti jedan mladi znanstvenik i stručnjak iz prakse.

Osim plenarnih izlaganja, tijekom kongresa će biti prezentirano 36 izlaganja organiziranih u 9 sekcija, 26 izlaganja u okviru 7 simpozija te 4 izlaganja u okviru okruglog stola, a organizirano je i 8 radionica te studentski kutak. Vrijedno je istaknuti kako studenti preddiplomskog i diplomskog studija Socijalne pedagogije sudjeluju u radu kongresa na nekoliko načina – usmenim izlaganjima u okviru različitih sekcija, predstavljanjem studentske udruge socijalnih pedagoga te održavanjem triju radionica u Osnovnoj školi Supetar, na temu tolerancije i prihvaćanja različitosti.

Nadamo se da će ova znanstveno-stručna ponuda zadovoljiti Vaše profesionalne apetite.

U ime Programskog i Organizacijskog odbora vam želimo uspješan radni dio kongresa, sadržajan i zabavan „neformalni“ dio kongresa i ugodan boravak u Supetru.

Irma Kovčo Vukadin, predsjednica Programskog odbora

Dora Dodig, predsjednica Organizacijskog odbora

Welcome note

Dear colleagues and friends,

Welcome to the 4th Croatian Congress of Social Pedagogues „Beyond Borders“.

A congress of social pedagogues has been organized since 1999, ever since the Croatian Association of Social Pedagogues has been founded. The 1st Congress of Social Pedagogues „Professional Identity and Fields of Work of Social Pedagogues“ was held in Opatija in 1999, the 2nd Congress of Social Pedagogues „Social pedagogues – Keeping Pace with the Times“ was held in Opatija in 2004 and the 3rd Congress of Social Pedagogues „10 + Strengths of Social Pedagogy“ was held in Zagreb in 2010.

In the past Congress' conclusions and evaluations a satisfaction with the cooperation of theory and practice, diversity and creativity of social pedagogy, as well as a satisfaction with the cooperation with other related professions stood out. The congress of social pedagogues has become a meeting place for social pedagogues from the entire region, and even wider, which has made it possible to comparatively reflect about contemporary challenges of the socio-pedagogical science and practice. Of course, in every congress there was talk about possible improvements in the field and in the area of cooperation with other professions. This would serve the purpose of protecting and promoting the rights of different groups of clients.

The theme of this year's Congress is „Beyond Borders“ which is covered in three areas: beyond the borders of the country, beyond borders of the field and beyond borders of the profession. The idea behind this theme was to recognize Croatia's entrance in to the European „family“, as well as to recognize constant changes typical for contemporary society.

After two general plenary sessions (prof. Antonija Žižak, PhD and associate prof. Mislav Ante Omazić, PhD), plenary sessions that discuss current politics and practice in the dominant work areas of social pedagogues will take place, especially focusing on the main theme of the Congress. The plenary sessions will represent a meeting point of science and practice, therefore there will be a young scientist and a practitioner discussing every field.

During the Congress, 36 presentations in 9 sections, 26 presentations in 7 symposia and 4 presentations as part of a round table discussion will also take place. A student's corner and 8 workshops have also been organized. It is important to point out that students of the undergraduate and graduate studies of social pedagogy will also participate in several ways: oral presentations in different sections, a presentation of a students' association of social pedagogues and 3 workshops in the Elementary School Supetar about tolerance and accepting differences.

We hope that this scientific and professional offering will satisfy Your professional appetites.

In the name of the Program and Organizing Committees we wish you a successful formal part of the Congress, an eventful and fun „informal“ part of the Congress and a pleasant stay in Supetar.

Irma Kovčo Vukadin, president of the Program Committee

Dora Dodig, president of the Organizing Committee

O ORGANIZATORIMA / ABOUT ORGANIZERS

Hrvatska udruga socijalnih pedagoga

Hrvatska udruga socijalnih pedagoga (HUSP) je strukovna udruga koja na proaktivan i jasan način razvija, promiče i zastupa profesionalni identitet socijalnih pedagoga. Temeljni cilj HUSP-a vezan je uz podupiranje i promicanje socijalno-pedagoške djelatnosti koja je u Republici Hrvatskoj raznolika.

Socijalni pedagozi u Hrvatskoj rade u raznolikim državnim sektorima, a najviše u sustavu socijalne skrbi, pravosuđa te odgoja i obrazovanja, međutim vrlo važno područje njihovog djelovanja vezano je i uz nevladin i civilni sektor. Profesionalno djelovanje socijalnih pedagoga stoga obuhvaća cjelokupan spektar intervencija, od prevencije do tretmana rizičnih ponašanja i poremećaja u ponašanju, što se ostvaruje kroz rad s pojedincima i obiteljima, ali i intervencijama usmjerenim na šire zajednice.

Aktivnosti HUSP-a vezane su za ostvarivanje sljedećih profesionalnih ciljeva:

- razvijanje i promicanje socijalne pedagogije,
- unapređivanje socijalno-pedagoške prakse,
- poticanje i organiziranje stručnog usavršavanja socijalnih pedagoga,
- jačanje profesionalnog identiteta socijalnih pedagoga,
- doprinos znanstveno-istraživačkom radu u području socijalne pedagogije.

Kontakt:

Hrvatska udruga socijalnih pedagoga

Borongajska cesta 83f

10 000 Zagreb

Hrvatska

www.husp.hr

Croatian Association of Social Pedagogues

Croatian Association of Social Pedagogues (CSAP) is a professional association that develops, promotes and advocates professional identity of social pedagogues in a proactive and structured manner. The main goal of CSAP is to encourage and promote socio-pedagogical practice that is very diverse in Croatia.

Social pedagogues in Croatia work in different public sectors, mostly within social welfare and justice system as well as educational system, but it's also important to emphasize their work in non-governmental and civil sector. Therefore, professional activities of social pedagogues include the whole spectrum of interventions, from prevention to treatment interventions of risk behaviors and behavior disorders, and are realized mostly through work with individuals (children, youth and adults) and families, but also through interventions intended for wider communities.

Activities of CSAP are organized around the following professional objectives:

- o development and promotion of social pedagogy,
- o improvement of socio-pedagogical practice,
- o promotion and organization of professional trainings for social pedagogues,
- o strengthening professional identity of social pedagogues,
- o contribution to scientific work in social pedagogy.

Contact:

Croatian Association of Social Pedagogues

Borongajska cesta 83f

10 000 Zagreb

Croatia

www.husp.hr

Sveučilište u Zagrebu

Edukacijsko – rehabilitacijski fakultet

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu jedina je visokoškolska institucija u Republici Hrvatskoj koja ustrojava i izvodi sveučilišne studijske programe logopedije, edukacijske rehabilitacije i socijalne pedagogije te razvija znanstveno-istraživački i visokostručni rad u tim područjima.

Misija Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta je obrazovanje temeljeno na znanstvenim spoznajama edukacijske rehabilitacije, logopedije i socijalne pedagogije s ciljem uključivanja ranjivih / rizičnih skupina u zajednicu, djelujući prema pojedincu i socijalnoj okolini te utjecanje na javne politike i društvenu dobrobit, uz poštivanje načela profesionalne etičnosti i odgovornosti.

Vizija Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta je postati međunarodno prepoznata visokoškolska institucija po izvrsnosti u nastavnom i znanstveno-istraživačkom radu te profesionalnom utjecaju na okruženje u kojem djeluje.

University of Zagreb

Faculty of Education and Rehabilitation Sciences

Faculty of Education and Rehabilitation Sciences at University of Zagreb is the only higher education institution in the Republic of Croatia that creates and offers well established university-level programmes in speech-language pathology, educational rehabilitation and social pedagogy in addition to developing and advancing high-quality research as well as clinical best practices in these areas.

The mission of the Faculty of Education and Rehabilitation Sciences is education founded on scientific knowledge in the areas of educational rehabilitation, speech-language pathology and social pedagogy with the aim of including vulnerable groups/ groups under risk into the community, by influencing individuals and social environments as well as influencing policymaking and social benefits, in compliance with the principles of professional ethics and responsibility.

The Faculty of Education and Rehabilitation Sciences aims to become an internationally visible institution of higher education, recognized for its excellence in education and research as well as professional influence on the environment in which it operates.

Odsjek za poremećaje u ponašanju

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet je, prvo putem Odsjeka za poremećaje u ponašanju, a kasnije i u njegovoj suradnji s Odsjekom za kriminologiju, jedina visokoškolska ustanova u Republici Hrvatskoj koja ciljano educira stručnjake socijalne pedagoge. U akademskoj 2014./15. godini program visokoškolskog obrazovanja socijalnih pedagoga bilježi 50. godinu postojanja. Nastava usmjerena na formiranje stručnjaka danas poznatih kao socijalnih pedagoga prvi put je započela u akademskoj godini 1964./65. u okviru Odsjeka za studij poremećaja u ponašanju na Visokoj defektološkoj školi.

Razvoj struke socijalne pedagogije pratilo je i stalno osuvremenjivanje studijskog programa, a posebno u kontekstu tzv. bolonjskog procesa kojim su u sustav visokog obrazovanja unesene veće izmjene. Studijski program je tada usklađen sa zahtjevima suvremenih koncepata visokog obrazovanja usmjerenih na razvoj kompetencija te se kao takav provodi od akademske 2005/06. godine. Obrazovanje socijalnih pedagoga je od tada organizirano u dvije razine - preddiplomska (3 godine, 180 ECTS-a) i diplomska (2 godine i 120 ECTS-a). Nastavni program za obrazovanje stručnjaka socijalnih pedagoga ne definira struku već kompetentnost stručnjaka socijalnih pedagoga te donosi program usmjeren na postizanje ishoda učenja na razini predmeta i na razini programa.

Department of Behavioural Disorders

At first through the Department of Behavioural Disorders and later in its cooperation with the Department of Criminology, the Faculty of Education and Rehabilitation Sciences is the only institution of higher education in the Republic of Croatia which specifically educates expertssocial pedagogists. In the academic year of 2014/2015, the programme of higher education of social pedagogists marks its 50th anniversary. The teaching focused on the formation of experts which are today known as social pedagogists began in the academic year of 1964/1965 at the Department for the Study of Behavioural Disorders of the Defectology College.

The Development of the profession of social pedagogy was accompanied by constant modernization of the study programme, notably in the context of the so-called Bologna process

which introduced major changes to the system of higher education. At that time, the study programme was harmonized with requirements of the contemporary concepts of higher education, focused on the development of competences and as such has been conducted since the academic year of 2005/2006. Since then, the education of social pedagogists has been organized on two levels - undergraduate (3 years, 180 ECTS credits) and graduate (2 years and 120 ECTS credits). The curriculum for the education of expert social pedagogists does not define the profession but rather the competences of expert social pedagogists and provides the programme focused on acquiring knowledge on the level of courses and on the level of programmes.

Odsjek za kriminologiju

Zajedno s Odsjekom za poremećaje u ponašanju, Odsjek za kriminologiju sudjeluje u obrazovanju studenata studijskog smjera Socijalna pedagogija na preddiplomskoj i diplomskoj razini.

Kriminološko-penološka skupina predmeta je koncipirana u skladu sa suvremenim europskim i svjetskim standardima što pridonosi razvoju kompetencija koje socijalnim pedagozima omogućavaju stručni rad koji odgovara suvremenim međunarodnim standardima. Posebice se u tom smislu ističu kompetencije za kreiranje i provođenje institucionalnog i izvaninstitucionalnog rada sa punoljetnim počiniteljima kaznenih djela.

Department of Criminology

Together with the Department of Behavioural Disorders, the Department of Criminology is involved in education of students of Social Pedagogy at the undergraduate and graduate levels.

The criminology-penology groups of courses is conceived in line with contemporary European and global standards which contributes to the development of competences enabling social pedagogists for the expert work in accordance with contemporary international standards. Very important in that sense are competences for conceiving and conducting institutional and non-institutional work with adult perpetrators of criminal acts.

Informacije o kongresu

Vrijeme i mjesto održavanja

9.-11. listopada 2014.

Supetar, Waterman Svpetrvs hoteli, Put Vele Luke 4

Otvaranje kongresa i koktel dobrodošlice

Ceremonija otvaranja kongresa će se održati 9.10.2014. u dvorani 1.

Koktel dobrodošlice će se održati u prostorima hotela Svpetrvs.

Pauze

Tijekom pauza će sudionicima biti ponuđeni kava i čaj.

Svečana večera

U petak, 10. listopada u 20.30 organizirana je svečana večera u restoranu hotela uz živu glazbu.

Studentske radionice u OŠ u Supetru

Studetni socijalne pedagogije će, tijekom trajanja Kongresa, održati radionice za učenike šestih, sedmih i osmih razreda OŠ Supetar. Riječ je o radionicama „Srce izvan granica!“ na temu tolerancije i uvažavanja različitosti.

Napomene vezane uz knjigu sažetaka

Sažeci izlaganja su poredani prema redoslijedu u programu. Za svako izlaganje su navedeni autori (prema redoslijedu u prijavi), institucije zaposlenja i E-mail kontakt osobe za konkretno izlaganje.

Urednice knjige sažetaka su samo iznimno intervenirale u sadržaj sažetaka, u slučajevima kada ih je trebalo prilagoditi službenim jezicima kongresa.

HUSP hrvatska udruga
socijalnih pedagoga

PROGRAM 4. KONGRESA SOCIJALNIH PEDAGOGA „IZVAN GRANICA“

Supetar, 9.-11.10.2014.

9.10.2014. (četvrtak)	
15.30-16.30	Otvaranje kongresa
16.30-17.00	Plenarno izlaganje Simboličke i stvarne granice socijalne pedagogije u Hrvatskoj Antonija Žižak
17.00-17.30	Plenarno izlaganje Strateška filantropija – pogled u budućnost Mislav Ante Omazić
18.00-19.30	Koktel dobrodošlice

10.10.2014. (petak)				
	Dvorana 1	Dvorana 2	Dvorana 3	Dvorana 4
9.00-10.00	Plenarna izlaganja: Socijalna skrb Deinstitucionalizacija i transformacija sustava socijalne	Usmena izlaganja Voditeljica: Sandra Matijević Dječja i	Radionica Voditeljice: Jelena Bićanić, Alma Rovis Brandić Prikaz preventivnog	Usmena izlaganja Voditelj: Saša Rajić Troškovi i isplativost

4. hrvatski kongres socijalnih pedagoga
the 4th Croatian Congress of Social Pedagogues

	skrbi: teorijska (i druga) racionala Ivana Sekol Provedba procesa transformacije i deinstitucionalizacije u sustavu socijalne skrbi Dubravka Marušić	adolescentna psihodrama Sandra Matijević Hagioterapija-teorija i praksa u Hrvatskoj Ivan Jurjak, Nikol Martinec O superviziji u socijalnoj pedagogiji Valentina Cindori Uključenost obitelji i štićenika u kreiranje programa postupanja u Centru za odgoj i obrazovanje Lug Lada Lokmer, Katarina Špehar Fiškuš, Mira Piškulić, Vladimira Žakman-Ban	programa „Razvoj pozitivne slike o sebi“	uspostave i djelovanja sustava probacije u kazneno-pravnom sustavu Republike Hrvatske Saša Rajić Visokoobrazovani i materijalno osigurani kao izazov tretmanu u penološkim ustanovama Snježana Lončarić, Saša Rajić Socijalni pedagozi i provedba izvansudske nagodbe Vesna Gmaz Luški, Đurđica Petran, Marina Sumić Uloga socijalnog pedagoga u pretkaznenom postupku Petra Knežević
10.00-10.15	Pauza			
10.15-11.15	Plenarna izlaganja: Obrazovanje Uporišta cjelovitog razvoja djece i mladih u školama Valentina Kranželić Status socijalnopedagoškog rada u školi – korak naprijed, natrag dva Alma Rovis Brandić	Usmena izlaganja Voditeljica: Josipa Mihić Prikaz nacrtu istraživanja „Razine rizika za probleme u ponašanju djece rane razvojne dobi i stručne intervencije“ Nataša Vlah Spremnost na promjenu i spremnost za tretman – zanemareni	Usmena izlaganja Voditeljica: Martina Horvat Kako socijalno-pedagoške kompetencije mogu doprinijeti građanskom odgoju i obrazovanju Martina Horvat Socijalni pedagog-provoditelj edukacije za EU fondove Ana Mandac, Željka Gomuzak Anić Uloga socijalnog pedagoga u civilnom	Studentski kutak: predstavljanje Udruge studenata socijalne pedagogije

4. hrvatski kongres socijalnih pedagoga
the 4th Croatian Congress of Social Pedagogues

		koncepti u planiranju intervencija Gabrijela Ratkajec Gašević Od „problematičnih“ do „otpornih“: razvojni ishodi adolescenata smještenih u dječje domove Ivana Maurović Kako promocija mentalnog zdravlja učitelja utječe na učinkovitost prevencije? Miranda Novak, Josipa Mihić	društvu: Savjetovalište Luka Ritz Dajana Jurinčić Urbana sigurnost Petra Hruškar	
11.15.-11.30	Pauza			
11.30-12.30	Plenarna izlaganja: Obitelj i lokalna zajednica Intervencije i podrška obiteljima u zajednici: prilike i izazovi Martina Ferić Centar za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica – primjer podrške obiteljima u zajednici Sanda Puljiz Vidović	Usmena izlaganja Voditeljica: Irma Kovčo Vukadin Interdisciplinarni pristup pružanju podrške studentima na Sveučilištu u Zagrebu Deniza Drusany, Sanja Radić Bursać Injektiranje pozitivne – utjecaj na mentalno zdravlje studenata Katarina Kavić, Renata Tišler Konzumiranje sredstava ovisnosti studenata ERF-a	Usmena izlaganja Voditeljica: Ružica Korov Djeca i vršnjačko nasilje-percipiranje odnosa i odgovornosti, iskustva u radu Ružica Korov Konzumerizam – nova ovisnost Vladimira Žakman-Ban, Katarina Špehar Fiškuš Oblici pomoći za djecu čiji su roditelji ovisnici o alkoholu Antonija Bračulj, Anja Gluhak, Marina Kuzmanić Mladi u riziku od ranog napuštanja školovanja –	

4. hrvatski kongres socijalnih pedagoga
the 4th Croatian Congress of Social Pedagogues

		Irma Kovčo Vukadin, Dijana Jerković	karakteristike i modeli pomoći Jelena Mališa, Nedjeljko Marković, Suzana Jedvaj	
12.30- 13.30	Plenarna izlaganja: Penalni sustav Novi trendovi u penološkoj rehabilitaciji i tretmanu osuđenih osoba Anita Jandrić Nišević Razvoj penološke rehabilitacije u hrvatskoj praksi – pratimo li suvremene spoznaje? Martina Barić Postignuća i potencijali hrvatske probacije iz perspektive europskih smjernica Snježana Maloić	Okrugli stol Voditeljice: Ivana Azapović i Gordana Petrović Uloga socijalnog pedagoga u centru za socijalnu skrb	Usmena izlaganja Voditelj: Toni Maglica Zagovaranje za mlade iz alternativne skrbi Tanja Novosel, Kruno Topolski OKVIRKO- Okvir za osnaživanje mladih koji su u procesu izlaska iz skrbi Toni Maglica, Anja Miroslavljević Centar za djecu i obitelj – model integriranog pristupa u pružanju socijalnih usluga u zajednici Kristina Starčević Kaić Organiziranje slobodnih aktivnosti u vrijeme ljetnih praznika za djecu i mlade u institucionalnoj skrbi Andrea Kalanj	
13.30- 14.30	Ručak			
14.30- 16.00	Simpozij Voditeljica: Dejana Bouillet Rane odgojno- obrazovne intervencije temeljene na pokazateljima uspješnosti Dejana Bouillet, Jelena Bičanić,	Simpozij Voditeljica: Gabrijela Ratkajec Gašević Nasilje u mladenačkim vezama kod korisnika domova za odgoj i odgojnih domova Gabrijela Ratkajec Gašević, Ivana	Radionica Voditeljica: Željka Gomuzak - Anić Medijska radionica- mediji kao alati za kvalitetu života	

4. hrvatski kongres socijalnih pedagoga
the 4th Croatian Congress of Social Pedagogues

	Valentina Kranželić	Maurović, Martina Prkačin, Paula Vehabović		
16.00-16.15	Pauza			
16.15-17.45	Simpozij Voditeljica: Tina Peraica Izazovi socijalne pedagogije u zaštiti mentalnog zdravlja Tina Peraica, Olja Marasović Podlipec, Ivana Jolić, Sanja Jelić, Mirta Vranko, Dubravka Stijačić, Ivanka Gregurinčić	Usmena izlaganja Voditeljica: Kristina Starčević Kaić Prevenција u zajednici – alternativni školski preventivni programi u radu s djecom i mladima Katica Šarić, Ljiljana Samardžić Javno zdravstveni projekt: „Pretežno vedro“ (Kako je nastao ishodni materijal – edukativni strip?) Mirela Grbić, Toni Maglica, Janina Pavić, Ivan Svaguša Škola u Psihijatrijskoj bolnici Sandra Karabaić Večernja škola za roditelje Lucija Sabljčić, Snježana Šalamon, Andreja Radić Kraći kompenzacijsko-socijalizacijski predškolski program „Igrom do škole“ Kristina Starčević	Radionica Voditeljica: Ana-Marija Vidjak Socijalni pedagog kao trener u poslovnom okruženju – mogućnosti i granice	Radionica Voditeljica: Sonja Burić Bubnjarska radionica

4. hrvatski kongres socijalnih pedagoga
the 4th Croatian Congress of Social Pedagogues

		Kaić		
17.45-18.00	Pauza			
18.00-19.30	Usmena izlaganja Voditeljica: Irma Kovčo Vukadin Mogućnosti socijalne pedagogije u području socijalnog marketinga Josipa Mihić, Miranda Novak, Alma Čakmazović Zadovoljstvo studijem i studiranjem studenata socijalne pedagogije: prilog unaprjeđenju studijskih programa Irma Kovčo Vukadin	Simpozij Voditeljica: Ana Habdija Šorša Socijalna pedagogija iz perspektive korisnika - ishodi sudjelovanja korisnika u razvoju Ambidekster kluba Ana Habdija Šorša, Gabrijela Ratkajec Gašević, Ivana Maurović, Dora Dodig, Martina Horvat	Radionica Voditeljica: Una Štalcar-Furač Specifičnosti pristupa i metoda suvremenog plesa te pronalaženje njihovog mjesta u socijalnopedagoškom radu	

11.10.2014. (subota)			
	Dvorana 1	Dvorana 2	Dvorana 3
9.00-10.30	Simpozij Voditeljica: Dora Dodig Kockanje mladih – što znamo i tko zaista pobjeđuje? Dora Dodig, Neven Ricijaš, Valentina Kranželić, Aleksandra Huić, Sanja Radić Bursać, Ana Rakić	Simpozij Voditeljica: Ivana Maurović Profesionalni identitet socijalnih pedagoga: refleksije nekada i sada Ivana Maurović, Gabrijela Ratkajec Gašević, Biljana Bilobrk, Irena Imrović, Helena Križan	Radionica Voditeljice: Ana Vasiljev, Dubravka Novosel Guszak Dramske metode i procesna drama u sociopedagoškom radu (Iz riznice socijalnih pedagoga)
10.30-10.45	Pauza		
10.45-12.15	Simpozij Voditeljica: Arijana Mataga Tintor Sudjelovanje socijalnih pedagoga u kreiranju politika Arijana Mataga Tintor.	Radionica Voditeljica: Tena Kostanjšek Capoeira kao metoda u radu s djecom i mladima u riziku	Radionica Voditeljica: Sanja Orešković Vrbanc Uloga menadžera u profesionalnom identitetu socijalnog pedagoga

4. hrvatski kongres socijalnih pedagoga
the 4th Croatian Congress of Social Pedagogues

	Dubraka Marušić, Sanja Vladović, Dijana Jerković		
12.15- 12.45	Zaključci kongresa		
13.00- 14.00	Ručak		

POZVANA PREDAVANJA / KEYNOTE LECTURES

Antonija Žižak

*Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Odsjek za poremećaje u ponašanju
University of Zagreb, Faculty of Education and Rehabilitation Sciences, Department of Behavior Disorders*

E-mail: antonija.zizak@zg.htnet.hr

Simboličke i stvarne granice socijalne pedagogije u Hrvatskoj

Zadani okvir plenarnog predavanja su dvije teze Programskog odbora 4. hrvatskog kongresa socijalnih pedagoga „Izvan granica“. Prva, da se socijalna pedagogija kroz prethodnih 50 godina i prva tri kongresa dovoljno bavila razvojem vlastitog identiteta i druga, da je 4. kongres prigoda za pogled izvan okvira i granica profesije.

Slijedeći te ideje, predavanje će biti usmjereno na promišljanje simboličkih i stvarnih granica socijalne pedagogije u Hrvatskoj.

Početno određenje pojma „granica“ odnosi se na razgraničenje osobnih i socijalnih profesionalnih granica. *Osobne profesionalne granice* su osobno određene unutar specifično zadanih profesionalnih okvira te slijede liniju uvažavajuće i učinkovite interakcije između profesionalca i predstavnika zajednice kojoj taj profesionalac služi. Stoga se njihovo mijenjanje (izlazak izvan granica) u većini interpersonalnih profesija smatra nepoželjnim/negativnim. *Socijalne profesionalne granice* su do neke mjere objektivizirana obilježja (socijalna/profesionalna) po kojima se određene socijalne grupe (pa i profesionalne) međusobno razlikuju, odnosno prepoznaju kao zasebni socijalni identiteti. U fokusu predavanja će biti koncept socijalnih profesionalnih granica primijenjen, kako na stručno-praktičnu, tako i na teorijsko-znanstvenu razinu socijalno-pedagoške discipline. Razmatrat će se poticaji i razlozi za mijenjanje profesionalnih granica, mehanizmi same promjene te ishodi za socijalnu pedagogiju u različitim fazama njezinog razvoja. Sljedećoj razini razmatranja „izvangraničnog“ djelovanja socijalne pedagogije pristupit će se kroz opisivanje značenja dihotomija kao što su: profesionalno - neprofesionalno; nacionalno - internacionalno; stručno - političko te javno - privatno. I na kraju, izvan granica uobičajenog pogleda na socijalnu pedagogiju bit će onaj metaforički, koji će „crtu u pijesku“ (socijalno - pedagošku granicu) podsjetiti kako prihvatiti izazove nepredvidljivih naleta vjetera i vode.

Ključne riječi: socijalna pedagogija, stvarne i simboličke granice, mehanizmi promjene granica

Symbolic and real boundaries of social pedagogy in Croatia

The assigned framework of this plenary lecture stands on two ideas of Programme committee of the 4th Croatian congress of social pedagogy „Beyond boundaries“. The first one relates to development of professional identity of social pedagogues in last 50 years and three national congresses, and the second one relates to 4th Croatian congress as the opportunity to look beyond framework and boundaries of social pedagogy.

Having that in mind, this lecture will be directed towards discussing symbolic and real boundaries of social pedagogy in Croatia.

At the first level of distinction of meanings of the notion “boundaries” there are personal professional boundaries and social professional boundaries. *Personal professional boundaries* are set by individual professionals in accordance with specific professional framework and in line with appreciative and effective interactions between professional and members of the community professional is serving of. Changing (crossing) of personal boundaries in most interpersonal professions is seen as undesirable/negative. *Social professional boundaries* are to some extent objectified forms /patterns of differences which distinct social groups (professional groups as well) from each other, and enable their distinct social identity. Lecture will be focused on applying concept of social professional boundaries on practical, as well as theoretical and scientific level of social pedagogy discipline. Mechanisms that cause and constitute boundary change as well as boundary change consequences for social pedagogy in different developmental phases will be discussed. Next level of discussion of being in and out of social pedagogical boundaries will include description of significant dichotomies like: professional – unprofessional; national – international; professional – political; public – private. At the end, beyond usual perspective on social pedagogy stands metaphorical one, that will remind “line in the sand” (social pedagogy boundaries) how to accept challenges of unexpected wind and water crashes.

Keywords: social pedagogy; real and symbolic boundaries; mechanisms that cause boundaries change

Mislav Ante Omazić

Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet

University of Zagreb, Faculty of Economics and Business

E-mail: momazic@efzg.hr

Strateška filantropija – pogled u budućnost

U današnjem svijetu suočeni smo s različitim, naoko nepovezanim, pitanjima poput umreženosti, eksponencijalnog rasta znanja, opstanka svjetskog tržišta, klimatskih promjena, rastućeg zagađenja, odumiranja određenih vrsta, društvene nejednakosti i različitih bolesti. U prošlosti su se ljudi uvijek oslanjali na državu i političku vlast koji bi štitili društvo od navedenih prijetnji, dok je danas sasvim jasno da oni ne mogu taj posao obavljati sami. Iako se u ne tako davnoj prošlosti smatralo kako je osnovni cilj poslovanja poduzeća maksimizacija profita, u novije doba sve je prisutniji stav da uz navedeni osnovni ekonomski cilj, poduzeća trebaju biti dio rješenja različitih društvenih i ekoloških problema. Porast filantropskih aktivnosti i davanja poduzeća započelo je promjenom uloge poduzeća koja su postala sve snažnija sila za rješavanje navedenih problema. U tom smislu, strateška filantropija kao jedan od oblika društveno odgovornog poslovanja temelji se na socio - ekonomskom modelu poslovanja koji polazi od toga da poduzeće kao najsavršeniji mehanizam suvremenog društva ima više uravnoteženih ciljeva te treba služiti cjelokupnom društvu. Današnji izazovi i njihova rješenja nisu dovoljno definirana da bi se mogli razriješiti kroz zahtjev za donacijom ili davanjem iste jer odgovori na akutne društvene probleme najčešće nisu poznati unaprijed te zahtijevaju interakciju i inovativnost između različitih aktera. S druge strane, što više poduzeća ima strateški pogled na svoje filantropske aktivnosti, to su jasnija njezina ograničenja jer promjene u suvremenom društvu nisu linearne i kauzalne, a samim time se teško mogu predvidjeti, kontrolirati i upravljati. U današnjem umreženom svijetu ishodi društvenih promjena su nepredvidljivi, multidimenzionalni, idiosinkrastički i ponekad paradoksalni, tako da se moramo odmaknuti od krutih i predvidljivih modela strategija prema promjenjivim koje bolje oslikavaju složenu prirodu društvenog napretka.

Ključne riječi: društvena odgovornost poduzeća, strateška filantropija, trendovi

Strategic Philanthropy – A Look into the Future

In today's world we are faced with different, seemingly unrelated issues, such as intensive networking, exponential growth of knowledge, fuzziness of the global market, climate change, increasing pollution, extinction of certain species, social inequality and various diseases. In the past, people have always relied on the state and political power that would protect society from the above mentioned threats, but today it is clear that they cannot perform the job only by themselves. Although historically, corporate profit maximization was observed as a company's main goal, in recent times, the view that along with this basic economic goal, companies need to be part of the solution to social and environmental problems is becoming widely present. The increase in philanthropic activities began by different role of companies within the society. In this sense, strategic philanthropy as a form of corporate social responsibility is based on a socio-economic business model that assumes that companies as the most perfect mechanisms of modern society have more balanced goals and are able to serve society as a whole. Today's challenges and their solutions are not sufficiently defined, in meeting them one we must go beyond requests for a donation because answers to the acute social problems are usually not known in advance and they require interaction and innovation among different actors. On the other hand, the more companies have a strategic view of their philanthropic activities, the clearer are its limitations because changes in contemporary society are not linear and causal and thus are difficult to predict, control and manage. In today's networked world outcomes of social change are unpredictable, multidimensional, idiosyncratic and sometimes paradoxical so we must move beyond today's rigid and predictive model of strategy to a more nuanced model of emergent strategy that better aligns with the complex nature of social progress.

Keywords: corporate social responsibility, strategic philanthropy, trends

Ivana Sekol

Sveučilište u Osijeku, Učiteljski fakultet
University of Osijek, Faculty of teacher education
E-mail: ivana.sekol.mail@gmail.com

Deinstitucionalizacija i transformacija sustava socijalne skrbi: teorijska (i druga) racionala

Deinstitucionalizacija i transformacija sustava socijalne skrbi složeni su procesi koji zahtijevaju na dokazima utemeljeno planiranje. Ovaj rad fokusirat će se na prikaz empirijske racionala za deinstitucionalizaciju. Istraživanja u brojnim zemljama ukazuju da je deinstitucionalizacija nužna zbog nepovoljnog utjecaja života u instituciji na kognitivni i psihički razvoj djeteta, obrazovne ishode i zapošljavanje po izlasku iz skrbi. Istraživanja također, ukazuju na visoku stopu vršnjačkog zlostavljanja u institucijama, kao i na činjenicu da je stopa smrtnosti, samoubojstava, kriminalne aktivnosti, beskućništva i sociopatoloških pojava viša u populaciji odraslih koji su tijekom života boravili u instituciji nego u općoj populaciji. Uz navedeno, insitucionalna skrb je 6 puta skuplja od podrške biološkim obiteljima visokorizičnih skupina djece ili udomiteljskim obiteljima, 3 puta skuplja od specijaliziranog udomiteljstva te 2 puta skuplja od tretmanskih stambenih zajednica obiteljskog tipa. Razumijevanje navedene empirijske racionala deinstitucionalizacija prvi je korak u planiranju samog procesa transformacije sustava socijalne skrbi kao i u motiviranju osoblja institucija na promjenu.

Ključne riječi: deinstitucionalizacija, transformacija, racionala za deinstitucionalizaciju

Deinstitutionalisation and transformation of the social care system: theoretical (and other) rationale

Deinstitutionalisation and transformation of a social care system is a complex process that requires evidence - based planning. This paper will focus on empirical rationale for deinstitutionalisation. Studies conducted in many countries demonstrate that deinstitutionalisation is needed because of the negative impact institutions have on cognitive and psychological development of children, educational outcomes and opportunities for employment after leaving care. Research also demonstrates that there is a high prevalence of bullying in institutions as well as that there is a considerably higher mortality, suicide, crime and homelessness rate amongst individuals who spent some time in institutions, then amongst those who did not. In addition, institutional care is 6 times more expensive than supporting high risk biological or foster families, 3 times more expensive than specialised foster care and 2 times more expensive than small group homes. Understanding the above - described empirical rationale for deinstitutionalisation is the first step in planning the process of transformation of the social care system as well as in motivating institutional staff for change.

Keywords: deinstitutionalisation, transformation, rationale for deinstitutionalisation

Dubravka Marušić

Ministarstvo socijalne politike i mladih, Uprava za socijalnu politiku, strategiju i mlade, Sektor za socijalnu politiku i politike za djecu, mlade i obitelji

Ministry of Social Policy and Youth, Directorate for social policy, strategy and youth, Division for Social Policy and Policy for Children, Youth and Family

E-mail: dubravka.marusic@zg.t-com.hr

Provedba procesa transformacije i deinstitutionalizacije u sustavu socijalne skrbi

Ministarstvo socijalne politike i mladih je izradilo Operativni plan deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2014. - 2016., na temelju Plana deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2011. - 2016. (2018.).

Proces deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi usmjeren je na smanjenje ulaska korisnika u institucije i povećanje broja izlaska korisnika iz institucije, a osnovni cilj je ostvarenje prava djece i odraslih osoba na život u obitelji i zajednici.

Ministarstvo socijalne politike i mladih, u suradnji s konzorcijem Oxford Policy Management Limited iz Velike Britanije, provodi EU projekt „Podrška sustavu socijalne skrbi u procesu daljnje deinstitutionalizacije socijalnih usluga“. U sklopu projekta su u rujnu 2014. godine održane četiri regionalne konferencije namijenjene različitim dionicima, sukladno njihovoj regionalnoj pripadnosti.

Na regionalnim konferencijama je predstavljen „Operativni plan deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2014. - 2016. godine te je prezentiran dosadašnji tijek procesa socijalne reforme. Osim prezentacije projektnih aktivnosti i rezultata projekta, predstavljen je i „Priručnik za transformaciju ustanova“, ogledni primjeri strateških planova domova socijalne skrbi, kao i iskustva deinstitutionalizacije u Velikoj Britaniji i Gruziji.

Ključne riječi: deinstitutionalizacija i transformacija domova socijalne skrbi, pravo na život u obitelji i zajednici, prevencija institucionalizacije

Implementation of the transformation process and the de - institutionalization of the social welfare system

Ministry of Social Policy and Youth developed the Operational plan for deinstitutionalization and transformation of social care institution and other legal persons engaged in social welfare activities in Croatia 2014th to 2016th, based on the Plan of deinstitutionalization and transformation of social care and other legal entities that provide social Welfare of the Republic of Croatia in 2011 - 2016 (2018).

The process of deinstitutionalization and transformation of social care aims to reduce the entry of children and adults in the institutions and the increase the number of moving beneficiaries out of institutions, and the primary objective is the realization of the rights of children and adults to live in the family and their community.

Ministry of Social Policy and Youth, in collaboration with a consortium of Oxford Policy Management Limited of the United Kingdom, implemented by the EU Project "Support to the social welfare system in the process of further de - institutionalization of social services." As part of the project in September 2014, has held four regional conferences for different stakeholders according to their region of origin.

At the regional conferences was launched "Operation plan for deinstitutionalization and transformation of social care and other legal persons engaged in social welfare activities in Croatia 2014th - 2016th years" and presented the current course of the process of social reform. Apart from the presentation of the project activities and results of the project was presented and a "Handbook for the transformation of institutions", examples of strategic plans for social welfare homes, as well as the experience of deinstitutionalization in the UK and Georgia.

Keywords: deinstitutionalization and transformation of social welfare homes, the right to live in family and community, prevention of institutionalization.

Valentina Kranželić

Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Odsjek za poremećaje u ponašanju
University of Zagreb, Faculty of Education and Rehabilitation Sciences, Department of Behavior Disorders
E-mail: vkranzel@gmail.com

Uporišta cjelovitog razvoja djece i mladih u školama

Škola je tradicionalno jedno od najvažnijih okruženja razvoja djece i mladih i može igrati ulogu zaštitnog čimbenika putem stvaranja brižnog i pozitivnog ozračja, istovremeno pružajući izazove za učenje, rast i razvoj. Kao zaštita u životima djece i mladih djeluje putem podržavanja njegujućih vršnjačkih odnosa i odnosa učenika i odraslih te razvijanjem kompetencija potrebnih za aktivno sudjelovanje u vlastitom razvoju i razvoju zajednice. Nasuprot tome, iskustveno i istraživački je potvrđeno, škole mogu djelovati i kao rizični čimbenik za razvoj djece i mladih stvarajući stresno okruženje u kojem je zadatak učenika prilagođavati svoje ponašanje i razvoj krutim birokratskim strukturama, a u kojem mogu biti, često i jesu, izloženi nasilnom ponašanju, dosadi i otuđenju (Osher i sur., 2014). U prezentaciji će biti prikazana istraživanja koja potvrđuju navedene teze, a poseban naglasak bit će stavljen na prikaz onih koja opisuju oslonce cjelovitog razvoja djece i mladih u školama, posebno u području značajki učenika, značajki učitelja i značajki školskog okruženja u cjelini. Na strani značajki učenika najčešće su nabrajane socijalne i emocionalne vještine te kognitivne vještine, točnije vještine učenja dok je kao relevantna značajka učitelja često isticana kompetentnost u poučavanju i vođenju razreda. Škola kao okruženje također je istraživano područje, a posebno neki elementi kao što su školsko ozračje, uvjeti za učenje, povezanost sa školom i drugi. Iz navedenih uporišta mogu se generirati smjernice za osmišljavanje i primjenu preventivnih programa i aktivnosti u školama kao ciljanog ulaganja u cjeloviti razvoj djece i mladih u okviru tog nezaobilaznog i prilikama bogatog okruženja.

Ključne riječi: djeca i mladi, pozitivan razvoj, školsko okruženje

The basis of positive youth development in schools

School environment is traditionally one of the most important environments that support development of children and youth and therefore it can play role of protective factor with providing challenging but caring climate. Protective nature of school environment in lives of children and youth can be seen in providing conditions for caring and nurturing relationships with peers and adults, as well as by encouraging the development of competencies needed for active involvement in their own development and development of their communities. On the contrary, experiences and research results showed the evidence that school can play the role of risk factor as well by creating stressful environment in which students try to act according to strict birocratic structures and in which they can be, and often are, exposed to the violence, boredom and alienation (Osher et al, 2014). In this presentation, recent research results that support mentioned theses will be showed, with special emphasis on those that describe the basis for healthy and positive development in schools on three levels - student, teacher and environment. Among student - level characteristics, social - emotional competence and cognitive/learning competencies are most present in recent research, and on teacher - level, competence in teaching and classroom management are the most emphasized ones. School environment is very popular research subject, especially school climate, learning conditions and school bonding. Described basis of development can provide guidelines for implementation of prevention activities and programs in schools in order to become aimed effort toward healthy development.

Keywords: children and youth, positive development, school environment

Alma Rovis Brandić

OŠ Petra Zrinskog, Zagreb

Elementary school Petar Zrinski, Zagreb

E-mail: alma.rovis.brandic@gmail.com

Status socijalnopedagoškog rada u školi - korak naprijed, natrag dva

U izlaganju će bit prikazan status socijalnopedagoškog rada u važećim propisima. Čini se kako je prisutan raskorak između propisa koji određuju socijalnopedagoški (preventivni) rad i statusa socijalnih pedagoga. Rad za koji su potrebne naše kompetencije u potpunosti je legalan i propisan Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi te u više pravilnika (npr. Pravilnik o načinu postupanja odgojno – obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima, Pravilnik o pedagoškoj mjeri odgojno - obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka, Pravilnik o tjednim radnim obvezama učitelja i stručnih suradnika u osnovnoj školi) te kurikula Građanskog i Zdravstvenog odgoja čije je provođenje obaveza. Nažalost, nisu jasno propisane kompetencije koje su stručnjaku potrebne za taj rad. Kako se u praksi često ne razlikuju specifične kompetencije stručnjaka koji dolaze s Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta te se od stručnjaka sva tri profila očekuje isti rad (u našem sustavu još uvijek se koristi i termin defektolozi), nerijetko se socijalne pedagoge usmjerava prema radu s učenicima s teškoćama u razvoju, dok se istovremeno preventivni rad preusmjerava prema drugim profilima stručnjaka unutar škole. Opisano nas je potaklo na pojačan rad u osmišljavanju socijalnopedagoških programa koje primjenjujemo u redovnom radu u školama u kojima smo zaposleni, od kojih ćemo neke prikazati sustručnjacima na ovom Kongresu.

Ključne riječi: socijalni pedagozi, status struke, školsko okruženje, preventivne intervencije prema djeci i mladima u školi

Status of social pedagogical work at school - one step forward, two steps back

The presentation will provide a review of the status of social pedagogical work in the current regulations. It seems that the present gap between the regulations governing the social pedagogy (preventive) work and status of social pedagogues. The work for which they need our competence is fully legal and regulated through the Law on Education in Primary and Secondary School and more regulations (for example, Rules for the handling educational - teaching staff of schools to take measures to protect the rights of students and notifying any violations of these rights to the competent authorities, Regulations on pedagogical measures of educational treatment extended professional treatment, the Ordinance on compulsory weekly working hours of teachers and assistants in elementary school) and the civil curriculum and health education. Unfortunately, the competencies that are required for this specialist work are not clearly specified. In practice, specific competencies of professionals who come from the Education and Rehabilitation Sciences are often not distinguished and experts from all three profiles are expected to do the same job (our system still uses the term "defectologist"). Also, social pedagogues are often directed towards working with students with developmental disabilities while, at the same time, preventive work is redirected to other specialist staff within the school. All that encouraged us to intensify our efforts in creating social pedagogical programs that we apply in our regular work in schools that we are employed and some of them we will show our colleagues in this Congress.

Keywords: social pedagogues, status of profession, school environment, preventive intervention for children and youth in schools

Martina Ferić

*Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Odjek za poremećaje u ponašanju
University of Zagreb, Faculty of Education and Rehabilitation Sciences, Department of Behavior
Disorders*

E-mail: mferic@erf.hr

Intervencije i podrška obiteljima u zajednici: prilike i izazovi

Obitelj i zajednica u kojoj ona živi u stalnoj su interakciji. Ona se odvija kroz svakodnevne socijalne interakcije u svakodnevnim okruženjima u zajednici. Isto tako, interakcija se odvija u neformalnim sustavima (susjedstvo, interesne grupe, nevladin sektor) i u formalnim sustavima poput vrtića, škola, zdravstvenih institucija, mjestu zaposlenja roditelja i drugim. Svi navedeni sustavi, na različite načine i na različitim razinama, nude podršku svim obiteljima. Neke obitelji, zbog rizika koje nose pojedini članovi obitelji i/ili obitelj u cjelini, u interakciji su i sa sustavima u području socijalne skrbi, pravosuđa, policije. Navedeni sustavi nude specifične oblike podrške za obitelj, odnosno specifične intervencije namijenjene obiteljima.

Razvoj sustava podrške obiteljima u redovitom funkcioniranju obitelji, odnosno razvoj sveobuhvatnog sustava intervencija za obitelji u riziku u zajednici, stalan je izazov. Postojeći sustav, ukoliko je krajnji cilj sveobuhvatnost, kvaliteta i dostupnost podrške/intervencija, „traži“ promjene koje se ne mogu dogoditi samo unutar granica jedne ustanove, jednog oblika podrške i/ili jednog programa namijenjenog obiteljima.

U svijetu postoji nekoliko modela koji su se razvili iz potrebe razvoja tzv. „zdravih“ zajednica. Svi oni pretpostavljaju jačanje „saveza“ između neformalnih i formalnih servisa koji pružaju razne oblike podrške/intervencija obiteljima u zajednici, kao i jačanje „saveza“ između servisa i obitelji. Jedino partnerstvom - stručnjaka, ključnih ljudi i obitelji u zajednici - moguće je stvoriti sveobuhvatan, dostupan i kvalitetan sustav podrške koji može odgovoriti na potrebe svake obitelji.

Ključne riječi: obitelj, zajednica, sustav podrške

Family intervention/support in community: opportunities and challenges

Family and community in which family live are in constant interaction. It takes place through everyday social interaction in everyday environments in the community. In addition, the interaction takes place in the informal systems (e.g. neighborhood, non - governmental sector) and formal systems such as kindergartens, schools, health institutions, place of employment and other. All of these systems, in different ways and at different levels, offer support to all families. Some families, because of the risk carried by different family members and/or family as a whole, are interacting with systems in the field of social welfare, justice, and police. Those systems, specifically, offer interventions for families at risk.

The development of support systems for all families and, in addition, the development of a comprehensive system of intervention for families at risk in the community is an ongoing challenge. If the goal is to create comprehensive, evidence - based and available support/intervention system, the current system implies changes that cannot occur only within the confines of one institution, one form of support and/or one family intervention.

Today, there are several models of community change that have been developed with the purpose of creating so - called "healthy" communities, that is communities that are responsive to the needs of children and families. They all assume a strengthening of the "alliance" between informal and formal services that provide various forms of support/intervention for families in the community, as well as the strengthening of the "alliance" between services and families. Only by partnership between professionals (service/intervention developers and providers), key people (people who make decision) and families in the community it is possible to create a comprehensive, available and high - quality support/interventions system that can meet the needs of each family.

Keywords: family, community, support system

Sanda Puljiz Vidović

Centar za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica

Center for Children, Youth and Family Velika Gorica

E-mail: sanda.puljiz@zgt-com.hr

Centar za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica – primjer podrške obiteljima u zajednici

Centar za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica prva je ustanova u našoj zemlji namijenjena djeci, mladima i obiteljima koju je osnovala lokalna zajednica. Osnovna ideja 11 - godišnjeg rada jest nadopuna sadržajima i programima koji nedostaju u lokalnoj zajednici. Programe koriste djeca predškolske dobi kao i njihovi roditelji. Koriste ih osnovnoškolci kojima su potrebni dodatni sadržaji za vrijeme školske godine te posebno za vrijeme praznika. U Centar se redovito obraćaju i stručnjaci iz lokalne zajednice koji rade s djecom, mladima i obiteljima jer ga doživljavaju kao mjesto podrške.

U Centru se provode programi pozitivnog razvoja, preventivni programi na sve tri razine prevencije (univerzalnoj, selektivnoj i indiciranoj), programi govorno - jezičnog razvoja te programi za stručnjake. Centar je nadopuna sadržajima u svakodnevnom, ali i u rizičnim situacijama, a istraživanja su pokazala da je visoka kvaliteta ranih programa za djecu iznimno učinkovita kada je riječ o investiranju u ljudski kapital.

Neki programi nastali su temeljem rezultata dobivenih u sklopu projekta „Planiranje i postavljanje evaluacije rada Centra za djecu, mlade i obitelj“ u suradnji s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom. Isto tako, Centar uključuje građane iz lokalne zajednice u stvaranje programa tako što procjenjuje njihove potrebe i uvažava njihovo mišljenje, a zainteresirani se mogu i uključiti u rad Centra kao voditelji pojedinih aktivnosti.

Stručnjaci Centra brinu o potrebama lokalne zajednice ugrađujući u programe ono što je građanima Velike Gorice potrebno, a na temelju rezultata dobivenih istraživanjem.

Ključne riječi: zajednica, podrška obitelji, pozitivni razvoj, prevencija

Center for Children, Youth and Family Velika Gorica - Example of Support to Families in the Community

Center for Children, Youth and Family Velika Gorica is the first institution founded by the local community that specializes in solving problems of children, youth and family. The main idea of the Centre's 11 years work is extra activities and programs missed by the local community. The programs are for toddlers and their parents. There are also programs used by the pupils who need some extra activities during the school year and especially during the holidays. Experts from the local community who work with children, youth and families also communicate with the Centre because they see it as a place of support.

Programs conducted by the Centre are: Positive development programs, Prevention programs (on universal, selective and induced levels), Helping oral and verbal development programs and Programs for experts. Centre serves as supplement to the everyday activities and provides help in risky situations. Research shows that high quality early programs are a very effective investment in human resources.

Some programs are based on the results of the project „Planning, Implementation and Evaluation of the Centre for Children, Youth and Family Velika Gorica“ conducted in cooperation with the Faculty of Education and Rehabilitation Sciences. At the same time, Centre involves citizens in the process of creating programs by anticipating their needs, and valuing their opinion, the members of the local community can also participate in Centre's activities as activity leaders.

Experts from the Centre care about needs in the local community, they implement in their programs the activities that citizens of Velika Gorica need and the programs are based on research results.

Keywords: community, family support, positive development, prevention

Anita Jandrić Nišević

Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Odjek za kriminologiju

University of Zagreb, Faculty of Education and Rehabilitation Sciences, Department of Criminology

E-mail: ajandric09@gmail.com

Novi trendovi u području penološke rehabilitacije i tretmana počinitelja kaznenih djela

Rehabilitacija uključuje široki opseg intervencija čiji je glavni i konačni cilj povećana zaštita društva. Ovaj socijalno usmjereni cilj je ispunjen kada je ponašanje počinitelja kaznenih djela promijenjeno na način da je u skladu sa zakonom. Tome cilju doprinosi modificiranje stavova i uvjerenja, promjena stilova razmišljanja, smanjivanje raznih vanjskih pritisaka, povećavanje socijalne podrške, kao i pomoć pojedincu da bude zadovoljniji u kontekstu postojećih socijalnih vrijednosti. Navedeni elementi smatraju se sekundarnim ciljevima rehabilitacije počinitelja. Iako i ti ciljevi imaju svoju apsolutnu vrijednost, oni su, s pozicije kaznenog sustava i njegove funkcije u društvu, samo sredstvo za krajnji cilj javne zaštite.

Ovaj rad nudi pregled rehabilitacijskih modela i pristupa počevši od 1974. godine i povijesnog elaborata Roberta Martinsona te njegove teze kako „ništa ne funkcionira u rehabilitaciji počinitelja“ (eng. „nothing works“; Martinson, 1974). Poseban naglasak stavljen je na princip „što funkcionira u rehabilitaciji počinitelja“ (eng. „what works“; McGuire, 1995) te na principe efektivnih intervencija i strategija u zatvorskom sustavu, osobito na model kriminogenih rizika i potreba (eng. Risk-Need-Responsivity Model – RNR; Andrews i Bonta, 1993; 2003) koji se, kao rehabilitacijska strategija, uspješno koristi već godinama u velikom broju zapadnih zemalja. Noviji trendovi u području penološke rehabilitacije zastupaju model utemeljen na znanjima pozitivne psihologije, poznat pod nazivom Model kvalitetnih života (eng. Good Lives Model – GLM; Ward i Marshall, 2007). Navedeni model usmjeren je prema intervencijama koje promoviraju individualna dobra i pozitivne vrijednosti pojedinca te kojima nije fokus na čimbenicima rizika i kriminogenim potrebama, već na procesu motivacije počinitelja i vizualizacije ispunjenog i kvalitetnog života kojim želi živjeti. Rad nudi analizu navedenih modela, kritički osvrt te znanstvenu utemeljenost programa baziranih na spomenutim modelima i rehabilitacijskim pristupima.

Ključne riječi: penološka rehabilitacija, novi trendovi, model kriminogenih rizika i potreba, model kvalitetnih života

New approaches in offender rehabilitation

Rehabilitation includes a wide range of interventions whose main and final goal is protection of society. This socially oriented objective is fulfilled when the behavior of offenders is changed in a way that is in accordance with the law. This can be done through modifying attitudes and beliefs, changing thinking styles, reducing various external pressures, increasing social support as well as helping individuals to be satisfied in the context of existing social values. These elements are considered to be secondary objectives of offender rehabilitation. Although these goals have their absolute value, they are, from the point of penal system and its function in society, only a means to the ultimate goal of public protection.

This paper gives an overview of rehabilitation and treatment approaches that have been used in the past (Martinson, 1974. – „*nothing works*“) and present, with a specific focus on '*what works*' movement (McGuire, 1995). First, paper examines the most widespread and successful rehabilitation strategy used in a number of western countries (the Risk-Need-Responsivity Model - RNR; Andrews and Bonta, 1998; 2003), and then moves its focus to specific treatment methods that are effective in reducing recidivism, paying particular attention to cognitive-behavioural methods and the relapse prevention model. New trends in offender rehabilitation are focused on the approach called The Good Lives Model (GLM).

GLM is rooted in the positive psychology movement and uses interventions that focus on motivation and visualization of fulfilled and quality life of offenders as the most important function of treatment.

Rooted in the positive psychology movement this is accomplished by showing offenders that living a good life is possible and can be accomplished.

This paper provides an analysis of each model and a critical review of the scientific basis of the programs based on these models and rehabilitative approaches.

Keywords: offender rehabilitation, new approaches, RNR Model, The Good Lives Model

Martina Barić

Ministarstvo pravosuđa, Uprava za zatvorski sustav, Središnji ured

Ministry of Justice, Prison System Directorate, Head Office

E-mail: martina.baric@uzs.pravosudje.hr

Razvoj penološke rehabilitacije u hrvatskoj praksi – pratimo li suvremene spoznaje?

Hrvatski zatvorski sustav tradicionalno je rehabilitacijski orijentiran, što je integrirano i u sam Zakon o izvršavanju kazne zatvora. Rehabilitacijski koncept provodi se kroz individualizaciju kazne te kroz provedbu općih i posebnih programa tretmana. Posebni programi čine suštinu rehabilitacijskog koncepta jer se njima primjenom specijaliziranih metoda tretmana djeluje na dinamičke kriminogene čimbenike kod specifičnih kategorija zatvorenika. Unatoč višegodišnjoj praksi individualnog i grupnog tretmana pojedinih kategorija zatvorenika, poput ovisnika o alkoholu i drogama, seksualnih delinkvenata, počinitelja kaznenih djela u prometu i slično, u hrvatskom zatvorskom sustavu donedavno je bilo vrlo malo pisanog traga o provedbi ovih programa te nije provedena njihova sustavna evaluacija. Posljednjih godina ulažu se naporu u unaprjeđivanje postojećih programa te u izradu novih programa za posebne kategorije zatvorenika. Oni se nastoje uskladiti sa suvremenim spoznajama i trendovima u penološkoj rehabilitaciji te im je zadaća odgovoriti na kriminogene potrebe i rizike zatvorenika. U svrhu unaprjeđivanja posebnih programa, u Središnjem uredu Uprave za zatvorski sustav ustrojeni su odjeli koji se bave izradom posebnih programa, edukacijom službenika kaznenih tijela za njihovu provedbu, implementacijom programa i evaluacijom njihove učinkovitosti, što je rezultiralo i davanjem većeg značaja poslovima provedbe posebnih programa u kaznionicama i zatvorima.

U izlaganju će se dati pregled novosti vezanih uz unaprjeđivanje posebnih programa u hrvatskom zatvorskom sustavu, kao i usporedba aktualnog stanja i trendova u hrvatskom zatvorskom sustavu s novim trendovima u penološkoj rehabilitaciji i tretmanu osuđenih osoba u Europi i svijetu.

Ključne riječi: zatvorski sustav, penološka rehabilitacija, posebni programi tretmana

Development of offender rehabilitation in Croatia – do we respond to contemporary understandings?

Croatian prison system is traditionally rehabilitation oriented which is integrated into the Law on the Enforcement of the Prison Sentence. Concept of rehabilitation is achieved by individualization of punishment and implementation of general and special treatment programs. Special treatment programs are the core of this concept because they use specialized methods focused on dynamic criminogenic factors of specific groups of prisoners. Despite the number of years of individual and group treatment practice with these specific groups, such as alcohol and drug addicts, sex offenders, traffic offenders etc., until recently there were not many written traces of their implementation in Croatian prison system and they were not systematically evaluated. In recent years a lot of effort is made to improve existing programs and to design new programs for specific categories of prisoners. These programs should reflect contemporary knowledge and trends in offender rehabilitation and their task is to address prisoners' criminogenic needs and risks. To further improve special treatment programs two departments were established recently at Head Office of Prison System Directorate to deal with designing of special programs, staff training for the implementation of those programs, program implementation and evaluation of their efficiency. This resulted in giving greater importance to implementation of special treatment programs in prisons and penitentiaries.

This presentation gives an overview of new findings in special treatment program development in Croatian prison system, as well as a comparison of current status and trends in Croatia with new trends in offender rehabilitation and treatment of offenders in Europe and wider.

Keywords: prison system, offender rehabilitation, special treatment programs

Snježana Maloić

*Ministarstvo pravosuđa, Uprava za kazneno pravo i probaciju, Sektor za probaciju – Središnji ured
Ministry of Justice, Directorate for Criminal Law and Probation, Sector for Probation – Central
Office*

E-mail: snjezana.maloic@pravosudje.hr

Postignuća i potencijali hrvatske probacije iz perspektive europskih preporuka

Ustrojavanju profesionalne probacijske službe i otvaranju prvih probacijskih ureda prethodio je višegodišnji proces pripreme, a sve u sklopu aktivnosti pristupanja Hrvatske Europskoj uniji i reformi hrvatskog pravosudnog sustava u tom smjeru. Naime, u odnosu na ostale zemlje članice Europske unije, u Hrvatskoj je postojao vrlo ograničen broj sankcija i mjera koje su se mogle provoditi u zajednici, uz vrlo mali broj počinitelja kojima su izricane ovakve sankcije. S druge strane, iskustva drugih zemalja ukazivala su na veću učinkovitost ovakvih sankcija, u odnosu na izricanje zatvorskih kazni.

U smjeru razvoja i unaprjeđivanja izvršavanja kaznenopravnih sankcija i mjera postoji niz preporuka na razini Vijeća Europe, od kojih je posebno važno izdvojiti Preporuku Rec (2010)01 o europskim probacijskim pravilima za uspostavu i učinkovit rad probacijskih službi. Također, na snazi je i Okvirna odluka Vijeća Europe 2008/947/PUP od 27. studenoga 2008. godine o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda i odluka vezanih uz probaciju s ciljem nadzora izvršavanja probacijskih mjera i alternativnih sankcija. Međutim, da bi se ova odluka mogla provesti u standardnu praksu, države Europske unije, uključujući i Hrvatsku, trebaju razviti zajednička područja prakse i razumijevanja između probacijskih sustava. Jedan od koraka u tom smjeru je i razvoj zajedničkog europskog kurikulumu zaposlenika probacije, uz uvažavanje nacionalnih razlika, a koji je u procesu izrade.

U okvirima Ministarstva pravosuđa, sukladno realnosti šireg društvenog konteksta, poglavito gospodarskog, ulažu se naponi usklađivanja zakonskih i organizacijskih postavki nove probacijske službe s europskim preporukama.

Ključne riječi: probacija, probacijska služba, europske preporuke

Accomplishments and the potentials of the Croatian Probation Service from the perspective of European recommendations

Among the activities for Croatia's accession to the European Union and the reforms of the Croatian justice system to this effect, a multiannual preparatory process preceded the organization of a professional probation service and the opening of the first probation offices. Compared to other EU member states, a very limited number of sanctions and measures that could be carried out within the community existed in Croatia, in addition to only a small amount of offenders who were sentenced to such sanctions. On the other part, the experiences of other countries indicated a greater effectiveness of such sanctions in comparison to prison sentences. In order to develop and improve the implementation of legal sanctions and measures, several recommendations have been adopted by the Council of Europe, giving particular importance to Recommendation (2010)01 on the European Probation Rules for the establishment and effective work of probation services. Also, there is the Council Framework Decision 2008/947/JHA of 27 November 2008 that includes the use of mutual recognition of judgments and probation decisions principles, with the aim of monitoring the implementation of probation measures and alternative sanctions. However, in order to implement this Decision into standard practice, EU member states, including Croatia, need to develop common practice grounds and an understanding between probation systems. One of the steps in this direction is also the development of a common European curriculum of probation staff, with respect to national differences, which is in the process of development.

Within the framework of the Ministry of Justice, in line with the reality of a broader social context, especially economic aspects, efforts are being made to harmonize legislative and organizational settings of the new probation service with European recommendations.

Keywords: probation, probation service, European recommendation

SIMPOZIJI / SYMPOSIA

Dejana Bouillet, voditeljica simpozija
Svečilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet
University of Zagreb, Faculty of Teacher Education
E-mail: dejana.bouillet@ufzg.hr

Rane odgojno-obrazovne intervencije temeljene na pokazateljima uspješnosti

U hrvatskim osnovnim školama nalazimo 18% djece u dobi od 7 do 11 godina s problemima u ponašanju. To je jedan od rezultata projekta „Rane odgojno-obrazovne intervencije temeljene na pokazateljima uspješnosti“ koji se uz podršku Europske unije i uz vodstvo Forum za slobodu odgoja provodi u 6 hrvatskih osnovnih škola (IPA projekt). Njegova je svrha promoviranje jednakih mogućnosti za uspješno školovanje učenika s problemima u ponašanju, putem razvoja modela ranih intervencija u cilju kvalitetnijeg prepoznavanja i odgovora školskog sustava na odgojno-obrazovne potrebe tih učenika.

Osnovne aktivnosti projekta su: (1) analiza potreba 6 osnovnih škola u odnosu na rad s učenicima s problemima u ponašanju (epistemološko istraživanje, samoevaluacija škola i razrada programa intervencija); (2) edukacija članova učiteljskih vijeća za razvoj i provedbu intervencija; (3) provedba i supervizija provedbe intervencija u odnosu na 150 identificiranih učenika s problemima u ponašanju te (4) evaluacija procesa i učinaka intervencija. Opisane bi aktivnosti trebale pridonijeti razvoju modela učinkovite rane intervencije koje će umanjiti čimbenike rizika i pojačati čimbenike zaštite u školskom okruženju, kako bi se omogućilo pravovremeno i stručno reagiranje na početne oblike problema u ponašanju učenika rane školske dobi. Obilježja intervencije su: (a) temeljenost na analizi potreba škola i učenika, (b) visoka strukturiranost i sveobuhvatnost (uključuju učenike, roditelje, članove učiteljskih vijeća i lokalnu zajednicu), (c) temeljenost na teoriji izbora te konceptu rizika, zaštite i otpornosti te (d) kontinuirano vrednovanje procesa i učinaka intervencije.

U simpoziju će se predstaviti projekt, s posebnim naglaskom na analizu interdisciplinarnog procesa njegovog razvoja, provedbe, evaluacije i njegovog mogućeg doprinosa podizanju kvalitete podrške učenicima s problemima u ponašanju u osnovnim školama.

Ključne riječi: učenici s problemima u ponašanju, rana intervencija, školsko okruženje, praksa temeljena na pokazateljima uspješnosti

Evidence Based Early Educational Interventions

In Croatian elementary schools we can find that 18% of children aged between 7 and 11 years old have behavioural problems. This is just one of the results of the Evidence Based Early Educational Interventions project, which is carried out in 6 Croatian elementary schools with the support of European Union and with the guidance of Forum for Freedom in Education (IPA project). Its purpose is to provide equal educational opportunities for pupils with behavioral problems, through the development of an early intervention model, in order to improve the recognition and response of the school system to the educational needs of these pupils.

The main activities of the project are: (1) needs analysis of 6 primary schools in the area of working with pupils with behavioural problems (epistemological research, guided school self-evaluation process, development of early educational interventions content and structure), (2) training of the members of teachers' council for development and implementation of intervention, (3) implementation and supervision of implementation of intervention in 6 schools compared to 150 identified pupils with behavioural problems and (4) evaluation of the process and the effects of the interventions.

The described activities should contribute to the development of effective models of early intervention that will reduce risk factors and strengthen protective factors in the school environment, and thus allow a timely and professional response to the initial forms of behavioural problems of early school age pupils. Characteristics of the interventions are: (a) they are based on the analysis of needs of schools and pupils, (b) high structure and comprehensiveness (they include pupils, parents, members of the teachers' council and the local community), (c) they are based on the choice theory and the concept of risk, protection and resilience and (d) continuous evaluation of the process and the effects of the intervention.

The project will be presented in the symposium with a particular emphasis on the analysis of the interdisciplinary process of its development, implementation, evaluation, as well as its possible contribution to improving the quality of support for pupils with behavioral problems in elementary schools.

Keywords: pupils with behavioral problems, early intervention, school's environment, evidence based practice

Prezentacija1 / Presentation 1:

Dejana Bouillet

Svečilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet

University of Zagreb, Faculty of Teacher Education

E-mail: dejana.bouillet@ufzg.hr

Interdisciplinarna podrška učenika s problemima u ponašanju - od ideje do realizacije

Mnogo je iskustvenih i znanstvenih dokaza o potrebi neodgodivog intenzivnijeg angažiranja škola u odgoju učenika s problemima u ponašanju. Pokazatelja o načinima i neophodnim uvjetima da školske ustanove uistinu tu ulogu kvalitetno provode je, međutim, znatno manje. Projekt „Rane odgojno-obrazovne intervencije temeljene na pokazateljima uspješnosti“ nastoji umanjiti neusklađenost potreba učenika s problemima u ponašanju i pedagoške školske prakse, razvijajući pretpostavke za kvalitetnije ostvarivanje prava koja proizlaze iz posebnih odgojno-obrazovnih potreba učenika s teškoćama. Radi se o projektu koji je namijenjen prepoznavanju, definiranju i osiguravanju nužnih čimbenika koji će osnažiti škole u primjerenom zadovoljavanju posebnih potreba učenika s problemima u ponašanju u ostvarivanju prava na primjerene oblike školovanja i pravovremenu pomoć i podršku.

Projekt je razvijen i realiziran je u suradnji nekoliko ključnih dionika procesa prevencije problema u ponašanju učenika – znanstvenih institucija, nevladinog sektora, osnovnih škola te nacionalnih i međunarodnih organizacija koje financijski podupiru projekt. Poštovanje temeljnog načela projekta – suradnja i međusobno uvažavanje - uvelike je pridonijelo ostvarivanju njegovih ciljeva, zajedničkom učenju i razvoju modela ranih intervencija koji su, s obzirom na rezultate znanstvene evaluacije, primjenjivi u svim osnovnim školama Republike Hrvatske.

U ovom će izlaganju biti prikazani važni procesi i komponente projekta koje su omogućile da svaki dionik projekta vlastitim specifičnim iskustvom, participativnim pristupom i angažirajući stručnjake različitih profila doprinese njegovoj kvaliteti i uspješno ostvarenim ciljevima.

Ključne riječi: suradnja, interdisciplinarnost, pedagoška praksa, učenici s problemima u ponašanju

Interdisciplinary support of pupils with behavioral problems: from an idea to realisation

There is a lot of experiential and scientific evidence about the need of urgent, more intensive engagement of schools in the education of students with behavioral problems. However, there is considerably less evidence about the ways and necessary conditions that schools need to meet to be able to fulfil this role. The project “Evidence based Early Educational Interventions” tries to reduce the mismatch between the needs of students with behavioral problems and the pedagogical school practice, through developing conditions for a better realisation of rights which arise from the special educational needs of pupils with disabilities. The intention with this project is to identify, define and secure the necessary factors that will empower schools to appropriately satisfy the special needs of students with behavioural problems in obtaining their rights on appropriate forms of education and timely support and assistance.

The project is developed and realised in the collaboration of several key stakeholders of the prevention of pupils’ behavioral problems – scientific institutions, non-governmental organisations, elementary schools as well as national and international organisations which ensure financial support to the project. The respect of the basic principle of the project–collaboration and mutual respect – greatly contributed to the achievement of its objectives, mutual learning and developing a model of early intervention, which, on the basis of the results of scientific evaluation, is applicable to all elementary schools in Croatia.

Important processes and components of the project will be shown in this presentation, especially those that enabled each project’s participant to contribute to its quality and successful realisation of the objectives through using their own particular experience, a participatory approach and by engaging experts from different fields.

Keywords: collaboration, interdisciplinarity, educational practice, pupils with behavioural problems

Prezentacija 2 / Presentation 2:

Jelena Bićanić

Osnovna škola Matka Laginja u Zagrebu

Elementary school Matka Laginja in Zagreb

E-mail: jelena.bicanic1@skole.hr

Oblici i sadržaji podrške učenicima razredne nastave s problemima u ponašanju

Šest osnovnih škola u 5 hrvatskih županija (OŠ Matija Gubec – Cernik, OŠ Gvozd - Gvozd, OŠ Đuro Ester – Koprivnica, OŠ Ljudevita Gaja – Osijek, OŠ Josipa Kozarca – Vinkovci, OŠ Josipa Matoša – Vukovar) prepoznalo je potrebu i odazvalo se na poziv Foruma za slobodu odgoja za sudjelovanje u projektu kreiranja, provedbe i evaluacije intervencija namijenjenih učenicima koji već u počecima školovanja manifestiraju različite probleme u ponašanju. Svaka je škola, nakon provedene SWOT analize i edukacije, osmislila programe rane odgojno-obrazovne intervencije koja uključuje različite oblike podrške učenicima, njihovim roditeljima i učiteljima, ali i poticanje suradnje s dionicima u lokalnoj zajednici, kako bi ovi učenici razvili kvalitetniju privrženost školi i pravovremeno naučili u školi zadovoljavati svoje osnovne potrebe.

U intervencije je uključeno 150 prethodno identificiranih učenika rizičnih za razvoj poremećaja u ponašanju. Oni, njihovi roditelji i učitelji, tijekom drugog polugodišta školske godine 2013/2014 sudjelovali su u brojim individualnim i grupnim aktivnostima koje su uklopljene u školsku svakodnevnicu. To su, primjerice, radionice usmjerene na razvoj komunikacijskih vještina učenika i roditelja, uključivanje učenika s problemima u ponašanju u izvannastavne i izvanškolske aktivnosti (talent šou, Forum teatar, sudjelovanje u manifestacijama lokalne zajednice), individualni savjetodavni rad s učenicima i roditeljima, sudjelovanje roditelja učenika s problemima u ponašanju u školskim i razrednim aktivnostima, dodatne edukacije i savjetovanja učitelja, organiziranje tematskih učiteljskih vijeća i brojne druge aktivnosti.

U izlaganju će se prikazati dio spomenutih aktivnosti, s posebnim naglaskom na načine na koje su ih doživjeli njihovi kreatori, realizatori i korisnici.

Ključne riječi: grupni i individualni rad s učenicima s problemima u ponašanju i njihovim roditeljima, edukacija učitelja, proces supervizije i vođenja, rana intervencija

Forms and content of support of elementary school pupils with behavioural problems

Six elementary schools from five Croatian counties (Matija Gubec – Cernik, Gvozd - Gvozd, Đuro Ester – Koprivnica, Ljudevita Gaja – Osijek, Josipa Kozarca – Vinkovci, Josipa Matoša – Vukovar) recognised the need and responded to the call of the Forum for Freedom in Education for participation in the creation, implementation and evaluation of interventions aimed at pupils who already - in the beginning of schooling - manifest different behavioral problems. Each school, after carrying out a SWOT analysis and education program, designed an early educational intervention that includes various forms of support to pupils, their parents and teachers, as well as encourages collaboration with stakeholders in the local community, to help these pupils to develop a better attachment to school and timely learn to satisfy their basic needs in school.

150 pupils who were previously recognised as pupils who are in risk to develop behavioral disorders were involved in interventions. Those pupils, their parents and teachers participated in numerous groups and individual activities during the second semester of the school year 2013/2014, which were incorporated in the school's daily life. These were, for example, workshops for developing communication skills of pupils and parents, involvement of pupils with behavioral problems in extracurricular activities (talent show, Forum theatre, participation in manifestations in the local community...), individual counselling for pupils and parents, involvement of parents of pupils with behavioural problems in the schools' and classrooms' activities, additional education and counselling of teachers, thematic meetings of teacher councils and many other activities.

The presentation will cover some of these activities, with a special emphasis on the ways their creators, organizers and beneficiaries have experienced them.

Keywords: group and individual work with pupils with behavioral problems and their parents, education of teachers, the process of supervision and monitoring, early intervention

Prezentacija 3 / Presentation 3:

Valentina Kranželić

*Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Odsjek za poremećaje u ponašanju
University of Zagreb, Faculty of education and rehabilitation sciences, Department of behavior disorders*

E-mail: vkranzel@gmail.com

Evaluacija programa ranih intervencija u školama

U okviru projekta «Rane odgojno-obrazovne intervencije temeljene na pokazateljima uspješnosti» planirana je i provedena evaluacija kako bi se prikupili dokazi o uspješnosti primjenjenih intervencija u šest uključenih škola za učenike razredne nastave s problemima u ponašanju. Provedene su evaluacija ishoda i evaluacija procesa. Evaluacija ishoda odgovara na pitanje u kojoj mjeri su postignuti ciljevi programa intervencija, dok evaluacija procesa odgovara na pitanje jesu li intervencije primjenjene onako kako su zamišljene, jesu li korisnici zadovoljni programom intervencija i kako sami korisnici procjenjuju dobiti od sudjelovanja u programu rane intervencije. Osim navedenog, posebno je praćeno koliko je u aktivnostima programa sudjelovala ciljana populacija učenika s problemima u ponašanju koji su posebno izabrani za sudjelovanje u projektu. Budući da su u aktivnostima, slijedom inkluzivnog (uključujućeg) pristupa, sudjelovali svi učenici, učitelji i njihovi roditelji, podaci za evaluaciju procesa prikupljeni su od svih navedenih sudionika projekta. Podaci su prikupljeni putem primjene anketa za evaluaciju (6 vrsta anketa) te razgovora u grupi provedenog s učiteljima, stručnim suradnicima i učenicima na samom kraju intervencije.

U prezentaciji će biti prikazan detaljan plan evaluacije, prikupljeni podaci te prvi preliminarni rezultati koji će daljnjim obradama omogućiti osmišljavanje modela ranih, na dokazima učinkovitosti utemeljenih, intervencija u školskom okruženju za učenike različitih razina rizika za razvoj problema u ponašanju ili s već iskazanim prvim oblicima problema u ponašanju. Na taj način, projekt i opisana evaluacija pružaju doprinos širenju „evidence-based“ prakse u druga školska okruženja.

Ključne riječi: evaluacija ishoda, evaluacija procesa, evidence-based praksa, rana intervencija, učenici s problemima u ponašanju

Evaluation of early intervention programs in schools

Within the project “Evidence-based early educational interventions” evaluation is planned and realized with the goal of collecting evidence about the effectiveness of early intervention programs for pupils with behavioral problems in six involved schools. Outcome evaluation and process evaluation were conducted. The outcome evaluation answered the question «to which extent were the goals of the interventions achieved», while process evaluation provided insight in implementation fidelity, user satisfaction and user self-assessment of program participation benefits. Moreover, special attention was given to monitoring the program quantity and quality delivered to the target population. Due to the fact that, according to the inclusive approach, all pupils, teachers and parents were involved in project activities, data for evaluation was collected from all participants. The data was collected by an administration of 6 forms of surveys and through group discussions with teachers, school counsellors and involved pupils at the end of the intervention period.

A detailed overview of the evaluation plan, collected data and preliminary results of the evaluation process will be shown in the presentation. The results will provide a basis for the development of an evidence-based early educational intervention model for at-risk pupils in a school environment. The described process has the potential of contributing to the development and dissemination of evidence-based practice in Croatian schools.

Keywords: outcome evaluation, process evaluation, evidence-based practice, early intervention, pupils with behavioral problems

Gabrijela Ratkajec Gašević, voditeljica simpozija

Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Odsjek za poremećaje u ponašanju
University of Zagreb, Faculty of education and rehabilitation sciences, Department of behavior disorders

E-mail: gabrijela.rg@gmail.com

Nasilje u mladenačkim vezama kod korisnika domova za odgoj i odgojnih domova

Svrha simpozija je predstavljanje spoznaja stečenih provedbom istraživanja Nasilje u mladenačkim vezama kod korisnika domova za odgoj i odgojnih domova. U istraživanju, koje je provedeno u travnju i svibnju 2014. godine, sudjelovala su 182 ispitanika u dobi od 14 do 21 godinu. Od toga je bilo 134 mladića i 48 djevojaka, uključenih u tretman u domovima za odgoj Zagreb, Rijeka, Split, Osijek, Karlovac, Zadar i Pula te u odgojnim domovima Mali Lošinj, Bedekovčina i Ivanec. U istraživanju se koristio kvantitativni istraživački pristup, gdje su mladi metodom samoprocjene, uz pomoć 8 upitnika, iskazali učestalost doživljenog i počinjenog nasilja, uvjerenja u vezi i spremnost za pružanje i davanje pomoći. Riječ je o Skali pogrešnih uvjerenja o kvalitetnoj vezi, Skali važnosti prava u vezi, Skali (ne)spremnosti na postavljanje granica, Upitniku iskustva počinjenih nasilnih ponašanja, Upitniku iskustva doživljenih nasilnih ponašanja, Skali prepoznavanja nasilnih ponašanja u vezi, Upitniku spremnosti na traženje pomoći u slučaju nasilja u vezi te Upitniku spremnosti na pružanje pomoći u slučaju nasilja u vezi koji su konstruirani od autora Ajduković, Löw i Sušac (2011).

U ovom simpoziju će kroz tri izlaganja biti predstavljeni rezultati provedenog istraživanja. Prvo će biti predstavljena obilježja počinjenog nasilja u mladenačkim vezama, zatim obilježja doživljenog nasilja u mladenačkim vezama, te konačno odrednice za planiranje intervencija.

Ključne riječi: nasilni obrasci ponašanja, mladenačke veze, mladi u odgojnim domovima i domovima za odgoj

Teen dating violence of youth in correctional and residential care

The purpose of this symposium is the presentation of the knowledge acquired through the research study Teen dating violence of youth in correctional and residential care. 182 young people participated in this research (age 14-21), which was carried out during April and May of 2014. The sample consisted of 134 boys and 48 girls, who were included in residential treatment in Zagreb, Rijeka, Split, Osijek, Karlovac, Zadar and Pula or in correctional treatment in Mali Lošinj, Bedekovčina and Ivanec. A quantitative methodological approach was used. Through eight questionnaires the participants self assessed their frequency of experienced and committed violence, their attitudes about relationships, and their readiness for providing or seeking help. This was done through the Wrong beliefs about a quality relationship scale, the Importance of rights in relationships scale, the Scale of readiness for setting the boundaries, the Committed violence questionnaire, the Experienced violence questionnaire, the Violence behavior recognition questionnaire, the Readiness for seeking help in case of teen dating violence questionnaire, and the Readiness for providing help in case of teen dating violence questionnaire created by Ajduković, Löw and Sušac (2011).

In this symposium, the findings from this research will be presented through three presentations. First, the characteristics of experienced violence will be presented, then the characteristics of committed violence, and finally determinants for intervention planning will be reviewed.

Keywords: violent behavior, teen dating, youth in residential and correctional care

Prezentacija 1 / Presentation 1:

Paula Vehabović

studentica diplomskog studija Socijalne pedagogije

Social pedagogy graduate student

E-mail: paula.vehabovic@gmail.com

**Obilježja doživljenog nasilja u mladenačkim vezama kod korisnika
domova za odgoj i odgojnih domova**

Nasilje među djecom i mladima istražen je fenomen, ali istraživanja ove teme s mladima s problemima u ponašanju u svijetu su izuzetno rijetka, a u Hrvatskoj nepostojeća. Istraživanje s redovnom, srednjoškolskom populacijom u Hrvatskoj utvrdilo je kako je učestalost nasilja u romantičnim vezama adolescenata izrazito velika, odnosno 86.4% sudionika izjavilo je kako je u posljednjih šest mjeseci veze imalo iskustvo doživljenog nasilja, a još veći broj ih izjavljuje da su počinili nasilje u vezi (93.1%) (Ajduković, Löw, Sušac, 2011).

Ovim radom željela su se istražiti obilježja doživljenog nasilja u mladenačkim vezama kod korisnika domova za odgoj i odgojnih domova i utvrditi povezanost uvjerenja o obilježjima kvalitetne veze te važnosti osobnih prava u vezi s iskustvom doživljenog nasilja u vezi.

Rezultati istraživanja ukazuju da su gotovo svi ispitanici, koji su u posljednjih šest mjeseci bili u romantičnoj vezi, doživjeli neki oblik nasilja barem jednom. Mladi u domovima za odgoj i odgojnim domovima najčešće doživljavaju psihičko nasilje, a neki od najčešće doživljenih oblika su vrijeđanje/psovanje, prkošenje, vikanje/deranje, ljutnja zbog nedostupnosti na mobitel, neopravdano prigovarivanje zbog prevare ili flerta s drugima. Fizičko i seksualno nasilje je mnogo rjeđe, a najčešći oblici su grubo hvatanje za ruku, šamar, udarac nakon kojeg je slijedila isprika ili obećanje da se neće više ponoviti. Korelacijskom analizom je utvrđeno da postoji pozitivna povezanost između uvjerenja o obilježjima kvalitetne veze i doživljenog nasilja, ali nije utvrđena povezanost između važnosti prava u vezi i doživljenog nasilja.

Ključne riječi: doživljeno nasilje, uvjerenja o kvalitetnoj vezi, psihološko, seksualno i fizičko nasilje

Characteristics of experienced teen dating violence of youth in correctional and residential care

Violence among children and adolescents is a frequently explored phenomenon, but studies concerning youth with behavioral problems are extremely rare in the world, while in Croatia they don't exist. Research conducted on a regular high school population in Croatia found that the incidence of violence in adolescent romantic relationships is extremely large; precisely 86.4% of the participants mentioned that in the last six months of dating they had the experience of violence, and even more of them stated that they had committed violence in a relationship (93.1%) (Ajduković, Löw, Sušac, 2011).

This paper attempts to investigate the characteristics of experienced violence in adolescent relationships of youth in correctional and residential care and to determine the correlations between beliefs about the characteristics of a quality relationship and the importance of personal rights with the experienced teen dating violence.

The research results indicate that almost all respondents, who were in a romantic relationship in the last six months, experienced some form of violence at least once. Youth in correctional and residential care most frequently experienced psychological violence, and some of the most commonly experienced forms are insulting/swearing, defiance, shouting/yelling, anger because of unavailability on the mobile phone, unjustified scolding due to fraud or flirting with others. Physical and sexual violence is much less common, and the most common forms are roughly clenching the hand, slapping, kicking followed by an apology or a promise that it will not be repeated. Correlation analysis showed that there is a positive correlation between beliefs about the characteristics of a quality relationship and experienced violence, but there was no correlation between the importance of rights in a relationship and experienced violence.

Keywords: experienced violence, beliefs about the characteristics of quality relationship, psychological, sexual and physical violence

Prezentacija 2 / Presentation 2:

Martina Prkačin

Osnovna škola Žuti Brijeg

Elementary school Žuti Brijeg

E-mail: martina.prkacin@gmail.com

**Obilježja počinjenog nasilja u mladenačkim vezama kod korisnika
domova za odgoj i odgojnih domova**

Cilj rada je utvrditi obilježja počinjenog nasilja u romantičnim vezama kod korisnika domova za odgoj i odgojnih domova. Ovim radom se htjelo utvrditi u kojoj mjeri mladi smješteni u domove za odgoj i odgojne domove imaju iskustvo činjenja nasilja u romantičnim vezama i utvrditi postoji li povezanost uvjerenja o obilježjima kvalitetne veze te važnosti osobnih prava u vezi s počinjenim nasiljem u vezi. U svrhu dobivanja rezultata istraživanja korištene su metode deskriptivne statistike, a kako bi se provjerilo postoji li povezanost između uvjerenja o obilježjima kvalitetne veze te važnosti osobnih prava u vezi s počinjenim nasiljem u vezi korištena je korelacijska analiza.

Rezultati istraživanja ukazuju na to da je vrlo visoki postotak mladih (97.1%) koji su bili u romantičnoj vezi u posljednjih šest mjeseci počinio neki oblik nasilnog ponašanja, no to se zbilo jednom ili vrlo rijetko. Većina mladih iskazuje da nije ili je vrlo rijetko počinila neke oblike fizičkog ili seksualnog nasilja, dok su u nešto većoj mjeri manifestirali psihičko nasilje. Ako se osvrnemo na uvjerenja o obilježjima kvalitetne veze, više od polovice ispitanika ima uvjerenja o kvalitetnoj vezi koja ne podržavaju nasilna ponašanja u vezi i korelacijskom analizom je utvrđeno da postoji pozitivna povezanost između uvjerenja i počinjenog nasilja. Rezultati istraživanja također ukazuju kako većina ispitanika smatra da su im prava u vezi prilično važna, ali nije utvrđena povezanost između važnosti prava u vezi i počinjenog nasilja.

Na temelju rezultata istraživanja, u izlaganju će biti predstavljene smjernice za razvoj intervencijskih programa namijenjenih korisnicima domova za odgoj i odgojnih domova.

Ključne riječi: počinjeno nasilje, uvjerenja o kvalitetnoj vezi, psihološko, seksualno i fizičko nasilje

Characteristics of committed teen dating violence of youth in correctional and residential care

The goal of the paper is to gain insight into the characteristics of youths in correctional and residential care who committed teen dating violence. This paper wanted to determine the extent of committed teen dating violence in youths in correctional and residential care, and also to determine the correlation between beliefs about the characteristics of a quality relationship and committed violence. One of the goals was also to determine the correlation between the importance of respecting personal rights in a relationship and committed violence. Methods of descriptive statistics were used in order to analyze test results. Correlation analysis was used for testing the correlation between beliefs about the characteristics of a quality relationship, the importance of respecting personal rights and committed violence in romantic relationships.

Research results show that a very high percentage of youth (97,1%) who has been in a romantic relationship in the past six months has committed some form of violence, but that happened once or very rarely. Most of them committed physical and sexual violence very rarely or even never, while they committed psychological violence more often. More than half of the participants have positive attitudes towards nonviolence relationships and correlation analysis showed that there is a positive correlation between attitudes towards nonviolence relationship and committed violence. Research results also show that respecting personal rights in relationships is very important for the majority of participants, but correlation analysis showed that there is no correlation between the importance of respecting personal rights in relationships and committed violence.

Research results represent the base for developing prevention and treatment teen dating violence programs for young people in institutional treatment and guidelines will be reviewed during the presentation.

Keywords: committed violence, beliefs about the characteristics of quality relationship, psychological, sexual and physical violence

Prezentacija 3 /Presentation 3:

Gabrijela Ratkajec Gašević
Ivana Maurović

Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Odsjek za poremećaje u ponašanju
University of Zagreb, Faculty of education and rehabilitation sciences, Department of behavior disorders

E-mail: ivana.maurovic@gmail.com

Odrednice za planiranje intervencija kod nasilja u mladenačkim vezama kod korisnika odgojnih domova i domova za odgoj

Rad je usmjeren na proučavanje odrednica važnih za planiranje intervencija čiji je cilj suzbijanje nasilja u mladenačkim vezama kod korisnika odgojnih domova i domova za odgoj. Za razvoj intervencijskih programa važno je znati: prepoznaju li mladi nasilne obrasce ponašanja, kako bi reagirali u slučaju doživljavanja nasilja u vezi te bi li, i na koji način, pružili pomoć prijateljima koji su u nasilnoj vezi.

U radu će biti prikazani rezultati ispitivanja (ne)prepoznavanja određenih oblika ponašanja kao nasilnih, spremnosti na postavljanje granica te spremnosti na pružanje i davanje pomoći u slučaju nasilja u mladenačkoj vezi.

Rezultati ukazuju da veliki postotak mladih ne prepoznaje određene oblike ponašanja kao nasilne (često provjeravanje gdje i s kim je partner/ica; izjave poput „Da me voliš, ti bi...“; potajno čitanje sms poruka na mobitelu; pričanje intimnih stvari o djevojci/mladiću; ogovaranje; ignoriranje). U većoj su mjeri spremni pružiti pomoć ukoliko bi prepoznali da je neka osoba u nasilnoj vezi, nego tražiti pomoć ukoliko bi se sami našli u nasilnoj vezi. Ukoliko bi pak tražili pomoć, to bi bio rođak/rođakinja ili prijatelj, dok bi u najvećoj mjeri pružili pomoć slušajući prijatelja/prijateljicu. Rezultate o spremnosti na postavljanje granica možemo promatrati dvojako. S jedne strane, mladi rijetko iskazuju da bi odstupili od svojih uvjerenja i uvriježenih ponašanja, što možemo promatrati kao spremnost na postavljanje granica, no to neodstupanje od vlastitih uvjerenja jednako tako može biti i predmet sukoba koji može završiti nasilnim ponašanjem bez adekvatnih strategija pregovaranja.

Konačno, izlaganje će ponuditi smjernice za rad s mladima na prepoznavanju nasilnih obrazaca ponašanja, postavljanju granica te traženju i pružanju pomoći.

Ključne riječi: prepoznavanje nasilnog ponašanja, spremnost na traženje i pružanje pomoći, granice u vezi

Determinants for intervention planning in case of teen dating violence of youth in residential and correctional care

This presentation will be focused on studying the determinants which are important for the planning of interventions oriented towards a reduction in teen dating violence. For the development of intervention programs it is important to establish whether the youth recognizes patterns of violent behaviour, how they would react in the case of an exposure to violent behaviour, and if they would, and in which way provide help for their friends.

This presentation will show the results of tests of (non)recognition of certain behaviour patterns as violent, readiness for setting the boundaries and readiness for giving support in case of teen dating violence.

The results indicate that a high percentage of young people doesn't recognise some forms of behaviour as violent (checking where and with whom the partner is, statements like "If you love me, you would...", reading partners text messages secretly, retelling the intimate things about girl/boy, gossiping, ignoring). Youths are much more ready to provide help in the case when a friend is in a violent relationship than they are ready to seek for help in the case when they are in violent relationship. If they would decide to seek for help, they would ask a cousin or a friend, while they would provide help by listening to a friend.

The results about setting boundaries can be interpreted dually. On the one side, youth very rarely state that they would deviate from their beliefs and behaviors, which can be seen as setting the boundaries. On the other side, this can be the subject of a conflict which can lead to a violent conflict resolution without adequate strategies of negotiation.

Finally, the presentation will offer guidelines for work with youths in recognition of violent behavior patterns, setting the boundaries, and providing and seeking for help.

Keywords: recognition of violence behavior, readiness for seeking and providing help, boundaries in relationship

Tina Peraica, voditeljica simpozija

Klinička bolnica Dubrava, Referentni centar za poremećaje uzrokovane stresom

University hospital Dubrava, Referral center for stress related disorders

E-mail: tina.peraica@kbd.hr

Izazovi socijalne pedagogije u zaštiti mentalnog zdravlja

Cilj simpozija je predstaviti rad socijalnih pedagoga zaposlenih na poslovima zaštite mentalnog zdravlja u sustavu zdravstva. Na simpoziju će u uvodnom izlaganju biti prikazane ključne prednosti i nedostaci u radu socijalnih pedagoga zaposlenih u sustavu zdravstva te će biti prezentirani odobreni dijagnostičko-terapijski postupci (DTP) za socijalne pedagoge koji rade u ovom sustavu. Povijesno je potreba za interdisciplinarnim timovima u zbrinjavanju bolesne djece opisana 1923. (KBC Zagreb) a za stručnjacima našeg profila obrazovanja u zbrinjavanju psihički oboljelih 1955. godine (u Klinici za psihijatriju Vrapče) dok je tek sa odobravanjem navedenih postupaka moguće validirati njihov rad.

Obilježja rada socijalnih pedagoga u ovom sustavu će se prikazati kroz prezentacije socijalnih pedagoginja zaposlenih u različitim zdravstvenim institucijama: Kliničkom bolničkom centru Zagreb, Kliničkoj bolnici Dubrava, Klinici za dječje bolesti Zagreb, Klinici za psihijatriju Vrapče i to kroz četiri prezentacije. Kroz navedene prezentacije bit će pružen uvid u različite tretmanske programe koje socijalni pedagozi provode u navedenim institucijama te će također biti prikazana obilježja rada s različitim populacijama (djecom, adolescentima i odraslim osobama) sa i bez mentalnih poremećaja.

Ključne riječi: mentalno zdravlje, djeca, mladi, odrasle osobe

Challenges of social pedagogy in mental health care

The aim of the symposium is to present the work of social pedagogues working in the field of mental health protection. In the introductory lecture, key strengths and weaknesses of social pedagogues working in the health system will be presented. Approved diagnostic and therapeutic procedures (DTP) for social pedagogues working at health care system will also be presented.

Historically, the need for experts of our profile of education was expressed in 1923 through a need of interdisciplinary work with chronically ill children (Clinical Hospital Centre Zagreb) and in 1955 in work with psychiatric patients (at the Department of Psychiatry Vrapče) but their work couldn't be validated until the aforementioned procedures were approved.

Characteristics of the work of social pedagogues will be shown through four presentations of social pedagogues employed at different health care institutions: the Clinical Hospital Centre Zagreb, University Hospital Dubrava, Clinic Children's Hospital Zagreb, and Department of Psychiatry Vrapče.

Through these presentations we will provide insight into the different treatment programs that social pedagogues implement at these institutions. Also, we will demonstrate the characteristics of our work with different populations (children, adolescents and adults) with and without mental disorders.

Keywords: mental health, children, youth, adults

Prezentacija 1 / Presentation 1:

Tina Peraica

Klinička bolnica Dubrava, Referentni centar za poremećaje uzrokovane stresom

University hospital Dubrava, Referral center for stress related disorders

E-mail: tina.peraica@kbd.hr

Status i problemi socijalnih pedagoga zaposlenih u sustavu zdravstva

Socijalni pedagozi zaposleni u sustavu zdravstva rade na poslovima zaštite mentalnog zdravlja kroz različite preventivne i terapijske programe, s različitim populacijama te u različitim granama medicine (javno zdravstvo, pedijatrija, psihijatrija). Većinom su svi socijalni pedagozi „pioniri socijalne pedagogije“ u svojim radnim okruženjima. Sloboda u kreiranju profesionalnog identiteta jedna je od velikih prednosti u svakodnevnom radu, ali je rad socijalnih pedagoga u zdravstvenom sustavu na žalost opterećen i nekim nedostacima.

U uvodnom izlaganju će biti prezentirane prednosti i nedostaci u radu socijalnih pedagoga u sustavu zdravstva sa naglaskom na proces afirmiranja profesije kroz diferencijaciju same profesije u odnosu na ostale nezdravstvene i zdravstvene djelatnike (defektologe, edukacijske rehabilitatore, logopede, psihologe, socijalne radnike, radne terapeute) zaposlene u sustavu zdravstva. Također će biti prezentiran tijek pregovaranja sa nadležnim institucijama kako bi se validirao i normirao svakodnevni rad socijalnih pedagoga te dosadašnja dostignuća u navedenom procesu odobravanja dijagnostičko terapijskih postupaka (DTP) od strane Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO).

Ključne riječi: socijalni pedagog, mentalno zdravlje, dijagnostičko terapijski postupci

The position and problems of social pedagogues working in the health care system

Social pedagogues in the health care system all work on the protection of mental health. They are employed at different departments (public health, pediatrics, and psychiatry), working with different populations through diverse preventive and treatment programs.

They are mostly “pioneers of social pedagogy” in their working environments. Freedom of the creation of one own’s professional environment is a great advantage in daily work. Unfortunately it is also weighted with some limitations.

Advantages and disadvantages in the work of social pedagogues in the health care system will be presented in the introduction section. The emphasis will be put on the process of affirmation of the profession through differentiation from other mental health professionals (defectologists, speech therapists, psychologists, social workers, and occupational therapists). Furthermore, the process of the negotiation with appropriate authorities - Croatian Health Insurance Fund (CHIF) in the process of creatinf Diagnostic and therapeutic procedures (DTP) for social pedagogues will also be presented.

Keywords: social pedagogue, mental health, diagnostic and therapeutic procedures

Prezentacija 2 / Presentation 2:

Ivana Jolić
Sanja Jelić
Mirta Vranko
Petrana Brečić
Dubravka Stijačić

Klinika za psihijatriju Vrapče, Zagreb
University Psychiatric Hospital Vrapče
E-mail: ivana78jolic@gmail.com

Socijalni pedagog u Klinici za psihijatriju Vrapče

U radu će biti prikazan razvoj socijalno (pedagoške) uloge kroz povijest u Klinici za psihijatriju Vrapče te promjene u toj specifičnoj djelatnosti koje su se, u odnosu na potrebe pacijenata ali i društva u cjelini, događale.

Tražeci prve tragove o radu, koje danas u Klinici za psihijatriju Vrapče obavljaju socijalni pedagozi ove ustanove, pronašli smo stručni članak iz davne 1956.g. kada dr. Stanislav Župić objavljuje članak: Funkcija pedagoga u duševnoj bolnici.

U arhivu dalje nalazimo još jedan pisani dokument dr. S. Župića kojim on 23. rujna 1955.g. predlaže tadašnjoj „Komisiji za službenička pitanja pri Državnom sekretarijatu za poslove opće uprave i budžet“ *zapošljavanje pedagoga u duševnoj bolnici sa argumentacijom: ...“Pedagoška djelatnost kod duševnih bolesnika sastavni je dio terapije i njege. Taj rad obavljali su u bolnici Vrapče, do sada većinom liječnici uz pomoć bolničkog osoblja i povremeno vanjskih suradnika, kako su moderni zahtjevi za takvu djelatnost u sklopu općeg psihijatrijskog rada postali sve opsežniji, pokazala se je već odavno potreba da se u bolnici namjesti barem jedno stručno kvalificirana osoba – pedagog sa univerzitetskom naobrazbom, koji bi preuzeo razne stručne zadatke i tako surađivao u općem radu bolnice.*

Danas su u Klinici za psihijatriju Vrapče zaposlene četiri socijalne pedagoginje koje su dio interdisciplinarnih timova, a rade na poslovima psihosocijalne rehabilitacije osoba s psihičkim poremećajima koja je sastavni dio liječenja.

U sklopu psihosocijalne rehabilitacije, svrha socijalnopedagoških intervencija (trening socijalnih vještina, individualni rad, socioterapijske i psihoterapijske grupe, rad s obitelji, psihoedukacija) je poboljšavanje socijalnog funkcioniranja osoba s psihičkim poremećajima te podizanje kvalitete života općenito.

Ključne riječi: socijalni pedagog, psihijatrijska bolnica, psihosocijalna rehabilitacija

Social pedagogue at the University Psychiatric Hospital Vrapče

This paper will present the development of social (pedagogical) role throughout history at the University Psychiatric Hospital Vrapče and changes that have occurred in that discipline due to changed needs of the patient and society as whole.

Seeking for the first traces about the work of a social (pedagogue) at the University Psychiatric Hospital Vrapče, we found an article published in 1956 "The role of pedagogues in the psychiatric hospital" by dr. Stanislav Zupić.

As we continued to search the archive we found another written document by dr. S. Zupić to "Commission for Civil Service Affairs at the State Secretariat for General Administration and Budget". On September 23, 1955 he proposed the employment of a pedagogue in a psychiatric hospital with the arguments ... "a pedagogical activity with mental patients is an integral part of treatment and care. That work, so far, was performed mostly by doctors with the help of hospital staff and occasionally external experts. Considering that modern requirements of psychiatric work became more extensive, there is a need to employ a professionally qualified person - pedagogue with a university degree, to take over the professional tasks and thus cooperate in the general work of the hospital".

Today, four social pedagogues are employed at the University Psychiatric Hospital Vrapče. They are part of interdisciplinary teams providing psychosocial rehabilitation for people with severe mental disorders.

As part of the psychosocial rehabilitation, the purpose of social pedagogical interventions (social skills training, individual work, sociotherapeutic and psychotherapeutic groups, working with families, psycho-education) is to improve the social functioning of people with severe mental disorders and raise the general quality of life.

Keywords: social pedagogue, psychiatric hospital, psychosocial rehabilitation

Prezentacija 3 /Presentation 3:

Olja Marasović Podlipec

Klinika za dječje bolesti Zagreb, Klinika za pedijatriju, Centar za zaštitu mentalnog zdravlja djece i mladeži

Children's Hospital Zagreb, Pediatric clinic, Center for mental health of children and youths

E-mail: owa@net.hr

Prikaz rada socijalnog pedagoga u Klinici za dječje bolesti Zagreb

Centar za zaštitu mentalnog zdravlja djece i mladeži zbrinjava djecu i adolescente (0-18 godina) s najrazličitijim poteškoćama i poremećajima psihičkog zdravlja i komunikacije. U dijagnostičko terapijskim postupcima u Centru sudjeluje tim stručnjaka: dva psihijatra, četiri psihologa, dva defektologa - prof. logopeda, defektolog - prof. socijalni pedagog, radni terapeut te tri medicinske sestre.

Posao defektologa - socijalnog pedagoga odvija se putem ambulantne dijagnostike, individualnih i grupnih tretmana djece i adolescenata, edukacijsko - savjetodavnog rada s roditeljima, dnevne bolnice, Timske obrade te specijalističko - konzilijarne zdravstvene zaštite djece hospitalizirane na svi odjelima Klinike. Svakodnevni rad zahtijeva usku suradnju, prvenstveno s članovima stručnog tima Centra kao i s ostalim stručnjacima na svim odjelima Klinike, ovisno o djetetu i obitelji koje je u postupku dijagnostike ili tretmana.

Rad na ovakvom radnom mjestu pruža obilje izazova te potrebu za proširenjem svojih profesionalnih granica i znanja, multidisciplinarnu suradnju i rad, potrebu komuniciranja i zajedničkog rada s različitim ustanovama s kojima je dijete i/ili njegova obitelj u kontaktu.

S obzirom da su dijete i njegova obitelj nerazdvojiva cjelina u kojoj je svaki član obitelji određen postojanjem i ulogom drugog člana, u radu s djetetom pokazao mi se kao iznimna potreba i nužda upravo kontinuiran rad s članovima njegove obitelji. Svakodnevno se susrećem s novim izazovima koji stvaraju pregršt novih ideja i modaliteta za rad s djetetom i njegovom obitelji. Smatram kako je posao socijalnog pedagoga u ustanovi ovakve vrste od iznimne važnosti, pridonosi multidisciplinarnosti u radu te daje zaista veliku mogućnost rane detekcije i prevencije problema u ponašanju djece i adolescenata.

Ključne riječi: djeca, adolescenti, ambulantna i timska dijagnostika, individualan i grupni tretman, rad s roditeljima, multidisciplinarnost, suradnja

Presentation of work of social pedagogue at Children's Hospital Zagreb

Center for Mental Health of Children and Youth takes care of children and adolescents (0-18 years old) with different disabilities and disorders of mental health and communication.

Diagnostic and therapeutic procedures in Center include a team of experts: two psychiatrists, four psychologists, two speech therapist, social pedagogue, occupational therapist and three nurses. Work of social educator takes place through outpatient diagnostics, individual and group treatment for children and adolescents, education and counseling with parents, day care, teamwork diagnostics and consultative healthcare of all children hospitalized in Hospital. Everyday work requires close collaboration, especially with members of the professional team of the Centre as well as with other professionals in all departments of the Hospital, depending on the child and family that is in the process of diagnosis or treatment.

Working on such a workplace provides plenty of challenges and requires the expansion of professional boundaries and knowledge, multidisciplinary collaboration and work, communication and working together with various institutions with whom the child and / or his family is in contact.

Child and his family are inseparable environment, in which each member of the family is determined by the existence and role of the other. Working with the child pointed out the great need and necessity of continuous work with members of his family. Every day I meet new challenges that create lots of new ideas and modalities of working with the child and his family. I believe that the work of a social educator in an institution of this kind is of extreme importance, contributes to multidisciplinary working and provides a really strong opportunity for early detection and prevention of behavioral problems in children and adolescents.

Keywords: children, adolescents, outpatient and team diagnostics, individual and group treatment, multidisciplinary, collaboration.

Prezentacija 4 /Presentation 4:

Ivanka Gregurinčić

Klinički bolnički centar Zagreb, Klinika za pedijatriju

Clinical Hospital Centre Zagreb, Pediatric clinic

E-mail: ivanka.gregurincic@gmail.com

Interdisciplinarni pristup zbrinjavanju hospitalizirane djece na Klinici za pedijatriju KBC Zagreb

Interdisciplinarni pristup u zbrinjavanju hospitalizirane djece i mladih na Klinici za pedijatriju KBC Zagreb datira iz davne 1923. godine kada su opisani *prvo boravište i škola za odrasliju djecu*. Danas kronično bolesnu i dugo hospitaliziranu djecu kroz multidisciplinarni pristup zbrinjavaju liječnici, medicinske sestre, socijalni pedagog, defektolog, psiholog, socijalni radnik, fizioterapeuti i čitav niz drugih stručnjaka odgovornih za dijagnostiku i tretman.

Uloga socijalnog pedagoga u timu je da u uvjetima hospitalizacije organizira i provodi program poticanja psihosocijalnog, tjelesnog i psihomotornog razvoja djece i mladih. Priprema djecu i mlade za dijagnostičke i tretmanske postupke, koordinira vrtić, školu i ostale programe koji doprinose razvoju poticajnog okruženja za bolesnu djecu.

Na individualnoj razini pomaže kronično bolesnoj djeci i mladima razvijati vještine suočavanja sa strahom, anksioznošću i odvojenosti od primarne sredine.

U izvanbolničkim aktivnostima, uz liječnike i medicinske sestre, socijalni pedagog svojim znanjima i vještinama domišlja i provodi aktivnosti u kampovima za kronično bolesnu djecu, kako na nacionalnoj tako i na međunarodnoj razini.

U cilju poboljšanja komunikacije zdravstvenih djelatnika sa djecom i mladima provodi edukacije za liječnike i medicinske sestre.

Osvještavanje zajednice o potrebama kronično bolesne i dugo hospitalizirane djece provodi se na nacionalnoj razini kroz edukacije prosvjetnih djelatnika, istupanjem u javnim medijima i zagovaranjem promjena.

Ovakvim sveobuhvatnim pristupom, socijalni pedagog utječe na promjene u zajednici koje su u interesu kronično i teško bolesne djece i njihovih roditelja.

Ključne riječi: kronično bolesna djeca, dijagnostika, tretman, interdisciplinarni pristup

An interdisciplinary approach in caring for hospitalized children – Pediatric Clinic, Clinical Hospital Center Zagreb

An interdisciplinary approach in caring for hospitalized children and youth in the Pediatric Clinic at the Clinical Hospital Center Zagreb has been used ever since 1923, when *the first residence and school for grown children* have been described. Today chronically ill and long-term hospitalized children have been cared for in a multidisciplinary approach by doctors, nurses, a social pedagogue, special education teacher, psychologist, social worker, physiotherapists and other experts responsible for diagnostics and treatment.

The role of a social pedagogue in the team is to organize and implement a program that encourages psychosocial, physical and psychomotoric development of children and youth in the hospital. He prepares children and youth for diagnostic and treatment procedures, coordinates pre-school, school and other programmes that contribute to developing a stimulating environment for sick children.

On an individual level he helps chronically ill children and youth to develop stress coping skills, anxiety and separation from their primary environment.

Regarding extrahospital activities, a social pedagogue, along with doctors and nurses, uses his knowledge and skills to create and implement activities in camps for chronically ill children on a national and international level.

He carries out educational programs for doctors and nurses in order to improve the communication between health workers and children and youth.

Educational programs for school workers, appearances in the public media and advocating change contributes to raising community awareness on a national level about the needs of chronically ill and long-term hospitalized children.

Using this comprehensive approach, a social pedagogue influences changes in the community that are in the best interest of chronically and severely ill children and their parents.

Keywords: chronically ill children, diagnostics, treatment, interdisciplinary approach

Prezentacija 5/Presentation 5:

Tina Peraica

Klinička bolnica Dubrava, Referentni centar za poremećaje uzrokovane stresom

University hospital Dubrava, Referral center for stress related disorders

E-mail: tina.peraica@kdb.hr

Tretman traumatiziranih osoba

Traumatsko iskustvo bitno mijenja percepciju unutarnjeg i vanjskog svijeta kod traumatizirane osobe. Osjećaji velike izolacije, otuđenosti, bespomoćnosti i nepovjerenja, zajedno sa interpersonalnim problemima i socijalnom disfunkcionalnosti, glavne su psihološke komponente takvih osoba. Ova populacija se često osjeća odbačena od ostatka društva (ili čak osuđivana i sramočena zbog svojih poteškoća) te zbog toga grupna psihoterapija ima centralnu ulogu u integriranom psihijatrijskom tretmanu.

U prezentaciji, uz osnovna obilježja rada sa traumatiziranim osobama na Klinici za psihijatriju Kliničke bolnice Dubrava, će bit prikazani različiti modeli individualnog i grupnog rada sa traumatiziranim osobama te prikaz višegodišnjeg grupnog psihoterapijskog rada sa ratnim veteranima, dugotrajni (5 godina) grupni psihoterapijski rad sa ratnim veteranima oboljelima od posttraumatskog stresnog poremećaja. Cilj psihoterapijskog rada je bio: smanjiti simptome, pomoći veteranima da razviju zrelije mehanizme sučeljavanja te poticanje reparacije diskontinuiranog i fragmentiranog selfa kako bi se potakla osobna integracija i reintegracija veterana u obitelj i društvo. Na kraju grupnog rada, oni su imali bolju kvalitetu života, posebno u području socijalnog funkcioniranja i obiteljskih odnosa te je bio smanjen broj hospitalizacija. Ograničenje ovakvog načina rada sa traumatiziranim osobama je navikavanje na grupu te problem separacije, posebno kod pasivno - ovisnih članova.

Ključne riječi: tretman, traumatsko iskustvo, posttraumatski stresni poremećaj

Treatment of traumatized persons

A traumatic experience greatly changes the perception of inner and outer world in a traumatized patient. Feelings of deep isolation, alienation, helplessness, and distrust, together with interpersonal problems and socially dysfunctional behavior are the main psychological components of such persons. This population often feels rejected from the larger society (or even judged and blamed for their difficulties) and therefore group psychotherapy has the central role in the integrated psychiatric treatment.

The presentation will outline main features in work with traumatized persons at the Department of Psychiatry, University hospital Dubrava, as well as different approaches of individual and group work with traumatized persons and finally demonstration of the long-term (5 years) group psychotherapy work with war veterans with posttraumatic stress disorder. The goal of psychotherapeutic work was: relieve the symptoms; help veterans to develop more mature adaptation mechanisms and stimulate the reparation of discontinued and fragmented self to support personality integration and reintegration of the veterans into family and society. At the end of the group work, they have better quality of life, especially in the field of social functioning and family relations and also the number of hospitalizations decreased. The limitation of this type of work with traumatized persons is habituation on group and problem with separation, especially in passive - dependent members.

Keywords: treatment, traumatic experience, posttraumatic stress disorder

Ana Habdija Šorša, voditeljica simpozija
Ambidekster klub u Zagrebu
Ambidexter Club, Zagreb
E-mail: ana.habdija@gmail.com

Socijalna pedagogija iz perspektive korisnika - ishodi sudjelovanja korisnika u razvoju Ambidekster kluba

Ambidekster klub, kao organizacija civilnoga društva, nastao je i razvijao se s "korisnicima u središtu" tijekom desetogodišnjeg razdoblja. Kako bi se otkrića i koncepti konstruktivizma, moderne i postmoderne paradigme te sistemski i multisitemski modeli rada uspješno primijenili u projektima i programima, korisnicima je kao aktivnim sudionicima dana uloga "kormilara" u rekurzivnom procesu osmišljavanja, provođenja i vrednovanja aktivnosti i intervencija.

Stručnjaci u Ambidekster klubu, vođeni participativnom etikom, učili su poziciju ekspertne moći zamijeniti zajedničkom radom na osobnim promjenama korisnika. U toj nesigurnoj poziciji, gdje se stručnjak otvara za uzajamno djelujući proces, stvara se kontekst i suodnos u kreiranju novih rješenja te je moguće doseći osobne promjene drugog reda, kako za korisnike tako i za voditelje procesa. Jedan od ishoda i osobnih dobitaka korisnika i stručnjaka u Ambidekster klubu jest entuzijazam i povjerenje da je moguće stvarati poticajno okružje za osobni rast i razvoj te za društveno uključivanje i aktivizam djece i mladih. Zagovarački utjecaj mladih, kao jedan od ishoda stvaranja šireg, društvenog konteksta za djelotvorne promjene, vidljiv je na razini hrvatskoga društva, a Ambidekster klub njegov je integralni dio. Također je jedan od važnih ishoda sudjelovanja korisnika vidljiv u angažiranom vrednovanju programa i projekta, čime je omogućeno stalno usavršavanje postojećih programa i projekata, te otvaranje prostora za socijalne inovacije.

Ključne riječi: participativna etika, multisistemski model, društveno uključivanje, zagovarački utjecaj mladih

Social pedagogy from the beneficiaries' perspectives – the results of beneficiaries' participation in Ambidexter Club development

Ambidexter Club was developed as a civil society organization over a ten year period. The development process was focused around the beneficiaries who were at all times treated as active development process participants. To ensure successful application of various concepts including constructivism, modern and postmodern paradigms as well as multisystem models, each beneficiary was involved in a recursive process of designing, implementing and evaluating the program activities and interventions.

By following the guidelines of ethics of participation, the experts of Ambidexter Club have learned to substitute the position of expert power with a cooperative approach which focuses on individual personal change. Using such an approach enables the expert to create a mutually beneficial process which can result in personal changes of the second degree for the beneficiaries as well as the expert. Examples of such personal benefits are enthusiasm and confidence in the ability to create a stimulative environment for personal growth, social inclusion and social activism of youngsters. One of the results of creating a wider social context for significant changes is the advocacy impact of youths which can be observed on the level of Croatian society. Another important result of user participation can be observed in the level of involvement during the process of evaluation. This enables consistent and continual improvement of the existing programs and creates space for social innovation.

Keywords: ethics of participation, multisystem model, social inclusion, advocacy impact of youths

Prezentacija 1 / Presentation 1:

Ana Habdija Šorša

Rekonstrukcija pristupa u socijalnopedagoškom radu s djecom i mladima od ekspertne prema korisničkoj perspektivi

Desetogodišni razvoj Ambidekster kluba, kao organizacije u cjelini, a tako i njegovih članova, temeljen je na motivaciji koja proizlazi iz sposobnosti sudjelovanja i utjecanja samih korisnika: djece, mladih i obitelji. U nastojanju da se kreira sigurno i poticajno okruženje za najranjivije skupine djece i mladih, kao i za članove obitelji, posredstvom hermeneutične metode i etike participacije, razvija se sustav u kojem je moguće i poželjno postavljanje «pitanja na koja ne znamo odgovore», za razliku od sustava koji polaze od premisa objektivnosti te se korisnike uči davanju predvidivih, «točnih» odgovora.

U takvom sustavu poremećaje u ponašanju razumijemo kao teorijski, socijalni konstrukt, koji kao takav ne može postojati kao objektivna kategorija koju možemo pripisati našim korisnicima. Za razliku od "gledanja kroz naočale određene dijagnostičke kategorije" polazimo od perspektive da naši korisnici imaju sposobnost i resurse koji im omogućavaju donošenje odluka za kreiranje svog životnog puta, oni postaju ekspertni za razumijevanje i vođenje svoje osobne promjene. Dok stručnjaci, vođeni etikom participacije, otvarajući se odnosu prema korisnicima, često izlaze iz uloge sigurne ekspertnosti u nesigurnu i ranjivu poziciju učenika.

Upravo ta sposobnost da rekonstruiramo svoju "moć stručnjaka" prema razumijevanju i sudjelovanju, prema zajedničkom kreiranju, omogućava put prema željenim i značajnim promjenama, koje se događaju kako u životima naših korisnika, tako i u profesionalnom i osobnom životu nas samih.

Ključne riječi: sigurno i stimulativno okružje, hermeneutična metoda, socijalni konstrukt

Reconstruction of the approach in social pedagogy work with children and youths from experts towards the beneficiary perspectives

The ten year development of Ambidexter Club as an organization is based on motivation which emerges from the ability of the beneficiaries to participate in the development process. This includes children, youths and their families. In the effort to create a safe and stimulating environment for the most vulnerable groups of children and youths as well as their families through the hermeneutic method and participation ethics a new system is created. This system enables and incentivizes asking “questions we don’t have the answers to”, as opposed to objective systems which teaches users to give predictable “correct” answers.

In such a system behavioral disorders can be understood as theoretical, social constructs which cannot exist as an objective category, used to describe our beneficiaries. Instead of viewing the beneficiary through the prism of a specific diagnostic category, our starting point is a beneficiary oriented perspective which enforces the notion that our beneficiaries have the ability and resources to change their life path. The beneficiary in a way become proficient in understanding and conducting their personal change, while experts who are following the guidelines of participation ethics often abandon the safety of the expert role and enter the insecure and vulnerable position of a student. This ability to reconstruct our expertise towards understanding, participation and cooperative creation enables a path towards significant changes which are reflected in lives of beneficiaries as well as in professional and personal lives of experts.

Keywords: safe and stimulating environment, hermeneutic metod, social construct

Prezentacija 2 / Presentation 2:

Ivana Maurović

Gabrijela Ratkajec Gašević

Dora Dodig

*Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Odsjek za poremećaje u ponašanju
University of Zagreb, Faculty of education and rehabilitation sciences, Department of behavior disorders*

E-mail: ivana.maurovic@erf.hr

Mogućnosti unapređenja socijalnopedagoškog rada s korisnicima na temelju sustavne evaluacije programa

Provedba evaluacije programa Udruge „Ambidekster klub“ je aktivnost koja, razvojem usluga, dobiva na sve većem značaju. Njome se nastoji steći uvid kako u korisničku perspektivu i zadovoljstvo korisnika dobivenom uslugom, tako i u učinkovitost same usluge, odnosno programa.

Sustavna nezavisna evaluacija prvi je put isplanirana u programu „Sunčana strana ulice“ u školskoj godini 2011./12.. Strateškim planiranjem razvoja Udruge za razdoblje od 2013. do 2015. godine, isplanirano je da se svi programi u kojima sudjeluju korisnici (pružanje usluga, intervencije, edukacije, aktivnosti vršnjačkog informiranja i edukacije) evaluiraju od strane vanjskih, nezavisnih evaluatora, što je tijekom školske godine 2013./14. i ostvareno. Riječ je o sljedećim programima: „Sunčana strana ulice“, „Moj zdravi stil - projekt prevencije ovisnosti u djece i mladih“, „Pokreni novi smjer - prevencija viktimizacije mladih u lancu trgovanja ljudima“, „Najjači stav za odabir zdrav - projekt prevencije ovisnosti u djece i mladih“, te „KIM - kultura izgradnje mira i promicanje nenasilnog ponašanja u mladih“.

Upravo okolnosti u kojoj za sve programe postoje evaluacijski izvještaji nakon njihove provedbe, omogućuje korištenje tog materijala za unapređenje postojećeg rada i kreiranje novih strategija. Kako bi se promotrili dobitci takve evaluacije, analizirani su svi dostupni evaluacijski izvještaji. Tijekom ovog izlaganja, autorice će se osvrnuti na samu pripremu i provedbu evaluacije, ali i njene rezultate, a sve u svrhu kreiranja smjernica i preporuka za daljnje unapređenje usluga koje Udruga pruža svojim korisnicima.

Ključne riječi: evaluacija, zadovoljstvo korisnika, ishodi

Possibilities of improving sociopedagogical work with beneficiaries on the basis of a systematic program evaluation

Evaluation of programs of the Association Ambidexter club is an activity that is becoming more significant with development of various kinds of services. Its purpose is to gain insight into beneficiaries' perspective and satisfaction with provided service, as well as the efficiency of the service (program).

Systematic independent evaluation was first planned in the program "Sunny Side of the Street" in the school year 2011/12. Strategic planning of the Association for the period from 2013 to 2015 resulted in a decision that all programs that are involving beneficiaries (services, intervention, education, activities of peer information and education) will be evaluated by external, independent evaluators. This decision was realised in programs that were developed in year 2013/14. Those programs are following: "Sunny Side of the Street", "My healthy style - the project of prevention of addiction in children and young people", "Start a new direction - prevention of victimization of young people in the trafficking chain", "The strongest attitude for healthy decision - addiction prevention project with children and adolescents and "KIM - a culture of peace - building and the promotion of non - violent behaviour in young people".

Circumstances in which all programs reports are available, allows the use of the material for the improvement of existing work and creating new strategies. This presentation will analyse available evaluation reports in order to determine the gains of those evaluations. The authors will discuss the preparation and implementation of the evaluation as well as its results, with the purpose of creating guidelines and recommendations for further improvement of the services that the Association provides to its beneficiaries.

Keywords: evaluation, beneficiaries' satisfaction, outcomes

Prezentacija 3 / Presentation 3:

Martina Horvat

GONG u Zagrebu

GONG in Zagreb

E-mail: martinahorvat1981@yahoo.com

Uključivanje mladih u donošenje odluka i međusektorska suradnja kao odgovor na potrebe mladih

Demokratsko društvo treba omogućiti onima na koje se neke politike odnose da i sami sudjeluju u njihovom oblikovanju. Stoga se čini nužnim omogućiti i mladima aktivno sudjelovanje u oblikovanju svih političkih odluka koje će na njih utjecati te na taj način koristiti resurse mladih. U području obrazovanja postoji deklarativna usmjerenost na suradnju i ravnopravnost ključnih dionika: učitelja, roditelja i učenika, ali je istovremeno vidljivo zaziranje od aktivnog uključivanja učenika u donošenje odluka vezanih uz školu koje se očituje kroz nedostatak jasne podrške u radu vijeća učenika te kroz zakonski okvir koji ne omogućava predstavniku učenika da ravnopravno sudjeluje i glasa vezano uz odluke Školskog odbora. Pomaci u uključivanju mladih su napravljeni Zakonom o savjetima mladih koji je omogućio mladima da preko svojih predstavnika savjetuju izvršnu vlast, od lokalne do nacionalne razine. Međutim, izgleda da dominantan način na koji odrasli i sustavi još uvijek gledaju na mlade jest kroz prizmu rješavanja problema za njih, a ne kroz podržavanje mladih u ostvarivanju njihovih potreba, želja i pozitivnih društvenih promjena.

U izlaganju ćemo analizirati pomake koji su se dogodili vezano uz omogućavanje mladima da doprinesu procesu odlučivanja, od škole preko lokalne zajednice pa sve do nacionalne razine. Ukazat ćemo i na probleme te nedostatak ulaganja u edukaciju i razvoj kompetencija mladih kako bi mogli odgovorno sudjelovati. Dodatno ćemo naglasiti važnost međusektorske suradnje kako bi sustav koristeći različite sektore i njihove resurse efikasnije odgovorio na potrebe mladih. Potencijal međusektorske suradnje vidjet ćemo kroz primjer suradnje škole, centra za socijalnu skrb i Ambidekster kluba.

Ključne riječi: međusektorska suradnja škole i udruga, demokratizacija škola, sudjelovanje mladih u odlučivanju, mladi kao resurs

Involving youth in decision - making processes and inter - sectorial collaboration

Democratic society should allow those influenced by decision to be involved in the decision making process. Therefore, it seems necessary to involve youth to actively participate in the shaping of policy decisions that will affect them. In the field of education, cooperation of key stakeholders (teachers, parents and students) is important. Unfortunately, lack of support for involvement of students in school decisions is manifested in the lack of support for the work of Student`s councils and the legal framework that does not allow a student representative to equally participate and vote about the decisions made by the School board. Positive steps forward considering the involvement of youth in decision - making process are made with the Law on Youth Councils, which enabled youth to advise the executives from local to national levels.

Presentation will be focused on analysing the shifts that have occurred in allowing youth to contribute to the decision making process on different levels, from schools and local communities up to the national level. The problem that will be emphasized is lack of education for developing needed competencies of young people to be able to participate responsibly and adults to know how to provide them support. In addition, importance of cross - sectorial cooperation will be emphasised. It is important for the system to encourage different sectors on mutual cooperation so that the resources are used effectively and in accordance to the needs of young people. Example of cross - sectorial cooperation between school, social welfare centre and Ambidexter club will be presented.

Keywords: inter - sectorial cooperation between schools and associations, democratization of schools, youth participation in decision - making processes, active youth

Dora Dodig, voditeljica simpozija

*Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Odsjek za poremećaje u ponašanju
University of Zagreb, Faculty of education and rehabilitation sciences, Department of behavior disorders*

E-mail: dora.dodig@erf.hr

„Kockanje mladih – što znamo i tko zaista pobjeđuje?“

U simpoziju pod nazivom „Kockanje mladih – što znamo i tko zaista pobjeđuje?“ iz različitih će aspekata biti obrađena tema kockanja mladih. U uvodnom izlaganju „Što znamo o kockanju mladih?“, dr.sc. Dora Dodig ponuditi će pregled suvremenih spoznaja o kockanju mladih. Potom će ista autorica u izlaganju „Obilježja kockanja mladih u Republici Hrvatskoj“ izložiti ključne rezultate nacionalne prevalencijske studije kockanja mladih, usmjeravajući se na aktivnosti kockanja, zastupljenost problematičnog kockanja kao i odrednice razvoja problema povezanih s kockanjem. Kako su upravo ti rezultati bili pokretač u kreiranju preventivnih intervencija, doc.dr.sc. Valentina Kranželić će u izlaganju «Prevenција kockanja mladih: razvoj i učinkovitost programa *Tko zapravo pobjeđuje?*» predstaviti proces razvoja i evaluacije programa prevencije kockanja mladih. U posljednjem izlaganju unutar simpozija, «Implementacija programa prevencije kockanja mladih *Tko zapravo pobjeđuje?*», Sanja Radić Bursać prikazat će kako je spomenuti program implementiran i potom modificiran. Sve će prikazane znanstvene spoznaje i rezultati biti komentirani u odnosu na društveni kontekst te mogućnosti i izazove u kreiranju različitih intervencija usmjerenih na mlade.

Ključne riječi: kockanje, mladi, problematično kockanje, prevencija, intervencije

Youth Gambling – what do we know and who really wins?

In the symposium entitled "Youth Gambling - what do we know and who really wins?" the theme of youth gambling will be addressed from different aspects. In her opening presentation, "What do we know about youth gambling?" Dora Dodig will offer an overview of contemporary knowledge about youth gambling. Afterwards, as a part of the presentation "Characteristics of youth gambling in Croatia", the same author will present key results of the national youth gambling prevalence study, focusing on gambling activities, prevalence of problem gambling as well as on determinants of severe psychosocial consequences. These results elicited the creation of prevention interventions. Therefore, in her lecture «Youth gambling prevention: development and effectiveness of «Who really wins?» prevention program», Valentina Kranželić will present the process of the development and evaluation of the program. In the final presentation in the symposium, «Implementation of youth gambling prevention program «Who really wins?»», Sanja Radić Bursać will inform us about the implementation and modification of the afore - mentioned program. The results presented within the symposium will be discussed in relation to specific Croatian social context as well as to the opportunities and challenges in developing various interventions focused on young people.

Keywords: gambling, youth, problem gambling, prevention, interventions

Prezentacija 1 / Presentation 1:

Dora Dodig

Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Odsjek za poremećaje u ponašanju
University of Zagreb, Faculty of education and rehabilitation sciences, Department of behavior disorders

E-mail: dora.dodig@erf.hr

Što znamo o kockanju mladih?

Kockanje je aktivnost koja postoji još od antičkih vremena, predstavljalo je oblik zabave u različitim civilizacijama te je imalo važnu ulogu i za bogate i za siromašne pripadnike društva. Razvojem tehnologija mijenjaju se obilježja igara, a igre na sreću postaju sve dostupnijima i pristupačnijima. U novijoj povijesti, kockanje i problemi koji se uslijed njega mogu razviti predmet su interesa mnogih znanstvenika i praktičara. Ono što brojna istraživanja sustavno potvrđuju jest da, dok kod većine ljudi kockanje ostaje povremena zabava i razonoda, kod određenog dijela populacije ono može ozbiljno narušiti njihovo psihosocijalno funkcioniranje. Također, kockanje je izuzetno popularna aktivnost među odraslima, ali i među djecom i mladima. No, s obzirom da je kockanje maloljetnika u većini zemalja zakonom zabranjeno, u svijetu se ono donedavno malo istraživalo. Ipak, danas znamo da je stopa problematičnog kockanja adolescenata dvostruko ili višestruko veća od one odraslih osoba. Nadalje, obilježja kockanja i/ili kladjenja mladih kao i korelati povezani s razvojem problema razlikuju se od onih kod odrasle populacije. Upravo će stoga u ovom radu biti ponuđen sveobuhvatan prikaz specifičnosti kockanja mladih, od teorija i modela razvoja problematičnog kockanja, preko korelata i rizičnih čimbenika do izazova mjerenja izraženosti problema povezanih s kockanjem. Suvremene znanstvene spoznaje biti će komentirane u odnosu na specifičnosti razvojnog razdoblja, relevantne društvene okolnosti, te istraživačke izazove i potencijale, s posebnim naglaskom na Republiku Hrvatsku.

Ključne riječi: igre na sreću, problematično kockanje, mladi, teorije problematičnog kockanja, instrumenti procjene

What do we know about youth gambling?

Gambling is an activity that has existed since ancient times, it was a form of entertainment in different civilizations, and has played an important role for the rich and the poor members of society. With the development of technology, the characteristics of the games are changing, and games of chance are becoming more accessible and affordable. In recent history, gambling and problems related to gambling became the subject of interest of many scientists and practitioners. What numerous studies have systematically confirmed is that, while to the majority of people gambling remains occasional entertainment, a certain proportion of people develops serious psychosocial problems. Also, gambling is a very popular activity among children and adolescents. Given that youth gambling is prohibited by laws in most countries, until recently there was a significant lack of research conducted among a sample of youth. However, now we know that youth problem gambling prevalence rates are twice or several times higher than those among adult population. Furthermore, the characteristics of gambling and/or betting as well as correlates related to gambling are different among young people. Therefore, this presentation offers an insight into youth gambling: from theories and models that explain problem gambling development to specific correlates and measurement challenges. This contemporary scientific knowledge will be commented in relation to specificity of adolescents, existing social circumstances, research challenges and potentials with special emphasis on Croatian context.

Keywords: gambling, problem gambling, youth, problem gambling theories, assessment

Prezentacija 2 / Presentation 2:

Dora Dodig
Neven Ricijaš

Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Odsjek za poremećaje u ponašanju
University of Zagreb, Faculty of education and rehabilitation sciences, Department of behavior disorders

E-mail: dora.dodig@erf.hr

Obilježja kockanja mladih u Republici Hrvatskoj

Današnja generacija adolescenata prva je koja odrasta u društvu u kojem je tržište kockanja liberalno, igre na sreću dostupne i pristupačne, a modaliteti igranja raznoliki. Donedavno u Hrvatskoj nije bilo sveobuhvatnih istraživanja tog zanimljivog fenomena te je stoga primarni cilj istraživanja „Navike i obilježja kockanja mladih u urbanim sredinama Republike Hrvatske“ (dio projekta „Kockanje mladih u RH“, voditelj doc.dr.sc. N. Ricijaš) bio stjecanje uvida u aktivnosti kockanja srednjoškolaca te u njihova specifična obilježja. Sljedeći je cilj istraživanje doprinosa različitih obilježja ličnosti, razmišljanja i ponašanja razini štetnih psihosocijalnih posljedica povezanih s kockanjem. Za provedbu istraživanja, korištena je opsežna baterija instrumenata: (1) Upitnik o osnovnim sociodemografskim obilježjima, (2) Upitnik kockarskih aktivnosti, (3) Kanadski upitnik kockanja adolescenata – CAGI (Tremblay i sur., 2010.), (4) Ček - lista motivacije za kockanjem, (5) Skala uvjerenja o kockanju, (6) Upitnik rizičnog i delinkventnog ponašanja (Atlanta i sur., 2005) (7) IPIP - 50 (Mlačić i Goldberg, 2007) te (8) Zimbardov inventar vremenske perspektive (Zimbardo i Boyd, 1999). Istraživanjem je obuhvaćen probabilistički uzorak od ukupno 1, 948 učenika od prvog do završnog razreda različitih srednjoškolskih usmjerenja iz četiri hrvatska regionalna središta što omogućuje generalizaciju rezultata na mlade iz urbanih sredina.

Rezultati istraživanja pokazuju kako je kockanje među srednjoškolcima izuzetno zastupljeno, a najvećim intenzitetom uključuju se u aktivnosti sportskog klađenja. Nadalje, udio mladih koji već imaju razvijene štetne psihosocijalne posljedice povezane s kockanjem je visok te takvi srednjoškolci imaju i specifična obilježja ličnosti, razmišljanja i ponašanja.

Prikazani rezultati biti će interpretirani u odnosu na društveni kontekst, zakonsku regulativu kao i mogućnost primjene u planiranju preventivnih i tretmanskih intervencija.

Ključne riječi: kockanje, igre na sreću, problematično kockanje, mladi

Characteristics of youth gambling in Croatia

Today's generation of adolescents is the first to grow up in a society where gambling market is liberal and games of chance accessible. Since until recently there were no comprehensive studies of this phenomenon, the main objective of national prevalence study (part of the project "Youth Gambling in Croatia", leader Neven Ricijaš) was to gain insight into gambling activities among Croatian adolescents as well as to explore the contribution of personality traits, ways of thinking and behaving to adverse psychosocial consequences related to gambling. An extensive battery of instruments was used: (1) Questionnaire on basic socio - demographic characteristics, (2) Gambling activities questionnaire, (3) Canadian adolescents gambling inventory - CAGI (Tremblay et al., 2010), (4) Motivation for gambling checklist, (5) Gambling beliefs scale, (6) Risk and delinquent behavior questionnaire (Atlanta et al., 2005), (7) IPIP 50 (Mlačić and Goldberg, 2007) and (8) Zimbardo time perspective inventory - ZTPI (Zimbardo and Boyd, 1999). The research was conducted on a probabilistic sample of 1, 948 students from first to final year of different high schools in four regional centers which allows us generalization of the findings from the sample to the population of high - school students in Croatian urban areas.

The research results show that gambling is represented among high - school students and that sport betting is the most frequently played game. Furthermore, the proportion of young people who have already developed adverse psychosocial consequences associated with gambling is high and those students have specific characteristics. The results will be interpreted in relation to the existing social circumstances and in the context of application of the results in creating prevention and treatment interventions.

Keywords: gambling, games of chance, problem gambling, youth

Prezentacija 3 / Presentation 3:

Valentina Kranželić

*Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Odsjek za poremećaje u ponašanju
University of Zagreb, Faculty of education and rehabilitation sciences, Department of behavior disorders*

Aleksandra Huić

*Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, Odsjek za psihologiju
University of Zagreb, Faculty of humanities and social sciences, Department of psychology*

E-mail: vkranzel@gmail.com

Prevenција kockanja mladih: razvoj i učinkovitost programa „*Tko zapravo pobjeđuje?*“

Na problem kockanja mladih potrebno je odgovarati sustavnim, višerazinskim i sveobuhvatnim preventivnim pristupom koji će sadržavati osmišljavanje i provođenje nekoliko ključnih strategija na kontinuumu od individualnih (socijalne vještine, informiranost, kritičko razmišljanje) do okolinskih (zakonske regulative kockanja, razvoj društveno odgovornog priređivanja kockanja). Jedan od glavnih fokusa prevencije kockanja usmjerava se prema individualnim rizičnim i zaštitnim čimbenicima u razvoju problema s kockanjem te time prema osnaživanju vještina djece i mladih i poticanju kritičkog razmišljanja. Temeljem rezultata dobivenih istraživanjima kockanja mladih u Republici Hrvatskoj, osmišljen je, implementiran i evaluiran program prevencije kockanja mladih *Tko zapravo pobjeđuje?*. Osim na podacima nacionalnog istraživanja kockanja mladih program je osmišljen i u skladu s principima učinkovite univerzalne prevencije problema u ponašanju djece i mladih (Nation i sur., 2005, Weissberg i Shriver, 1996) te posebno u skladu s relevantnom i recentnom literaturom o učinkovitoj prevenciji kockanja za djecu i mlade te primjerima dobre prakse opisanima u literaturi (Griffiths, Wood, 2000; Vitaro, Brendgen, Ladouceur, Tremblay, 2001; Hardoon, Gupta, Derevensky, 2004; Williams, West, Simpson, 2008). U okviru primjene programa provedene su evaluacija učinka i evaluacija procesa, a u ovoj prezentaciji bit će predstavljeni rezultati evaluacije učinka programa. Rezultati evaluacije ukazuju na učinkovitost programa u području znanja i informiranosti o kockanju, kognitivnih distorzija i relevantnih socijalnih vještina koje čine sastavni dio preventivnog programa. Rezultati evaluacije poslužili su za modifikaciju programa i pripremu diseminacije programa. Opisani proces od razvoja programa pa do njegove evaluacije predstavlja model razvoja «na dokazima istraživanja utemeljenih» programa prevencije kojih još uvijek u hrvatskoj prevencijskoj praksi nema dovoljno.

Ključne riječi: prevencija kockanja mladih, evaluacija preventivnih programa, evaluacija učinka

Youth gambling prevention: development and effectiveness of «Who really wins?» prevention program

Research findings provide important guidelines for the development and implementation of preventive interventions focused on adolescents and their environment. A comprehensive strategy in the field of youth gambling is needed along with psycho - educational interventions for young people (social skills, information, critical thinking) and their environment (legislation, social policy). One of the main focuses of youth gambling prevention should be on individual risk and protective factors with emphasis on strengthening youth skills and critical thinking strategies. Prevention program «Who really wins?» was developed, implemented and evaluated in accordance to results of the national research of youth gambling in Croatia. Moreover, prevention program is also based on the recent relevant research results in the broader field of prevention science (Nation i sur., 2005, Weissberg i Shriver, 1996), and especially in the field of youth gambling prevention research and in literature described best practice examples (Griffiths, Wood, 2000; Vitaro, Brendgen, Ladouceur, Tremblay, 2001; Hardoon, Gupta, Derevensky, 2004; Williams, West, Simpson, 2008). Within the program effectiveness evaluation and process evaluation were planed and conducted. For the effectiveness evaluation, control trial was conducted and the results showed significant effects in intervention group on knowledge about gambling, cognitive distortions and relevant social skills that were integral part of the prevention program. The evaluation results were starting point for program improvement and modification, as well as preparation of the program implementation package for dissemination. Described process represents the model of development of evidence - based prevention programs that are still insufficiently developed in Croatian prevention practice.

Keywords: youth gambling prevention, prevention program evaluation, effectiveness evaluation

Prezentacija 4 / Presentation 4:

Sanja Radić Bursać

*Sveučilište u Zagrebu, Centar za savjetovanje i podršku studentima
University of Zagreb, Student Support and Counseling Centre*

Ana Rakić

Hrvatski zavod za zapošljavanje

Croatian employment service

E-mail: radic_sanja1@yahoo.com

Implementacija programa prevencije kockanja mladih *Tko zapravo pobjeđuje?*

Pilot implementacija programa prevencije kockanja *Tko zapravo pobjeđuje?* provedena je u Školi za cestovni promet Zagreb i III. gimnaziji tijekom školske 2012./2013. godine. U prezentaciji će se dati detaljniji pregled provedbe preventivnog programa, kao i rezultati evaluacije procesa. Bit će opisana teorijska podloga programa, ciljevi, korisnici, sadržaj radionica i metode/tehnike rada, izvoditelji i ostali uključeni stručnjaci, kao i rezultati provedene evaluacije procesa koja je obuhvaćala evaluaciju primjene i zadovoljstvo korisnika programom. Na temelju podataka iz evaluacije procesa i učinka pilot programa, program je modificiran i proveden u Srednjoj strukovnoj školi Velika Gorica tijekom školske 2013./2014. godine te će se u prezentaciji prikazati i iskustva iz primjene modificiranog programa te rezultati evaluacije procesa. Implementacija programa i evaluacija procesa vrlo su važan dio razvoja znanstveno utemeljenih preventivnih programa. Implementacija pomaže odrediti zašto i kako program uspijeva postizati učinak, pruža povratnu informaciju za poboljšanje kvalitete programa te poboljšava znanja o dobroj praksi pri ponovnim primjenama programa u novim okruženjima. Iz literature (Chen, 1998) je poznato je da na implementaciju utječe cijeli niz čimbenika, od kojih se ističu sustav implementacije (npr. sustav treninga), značajke implementatora (npr. izvoditelji programa) i značajke okruženja (npr. školsko ozračje, podrška ravnatelja), što će u radu biti prikazano na primjeru programa *Tko zapravo pobjeđuje?*.

Ključne riječi: preventivni programi, implementacija, program prevencije kockanja mladih

Implementation of youth gambling prevention program «Who really wins?»

Pilot implementation of youth gambling prevention program «Who really wins?» was conducted during school year 2012/13 in two high schools in Zagreb (vocational school and gymnasium). This presentation will give detailed insight in goals, content and methods of prevention program, program implementation and results of process evaluation. Process evaluation consisted of satisfaction with participation in the program assessment and self assessment of benefits, both provided by high school students, program users. Based on the results of process evaluation, prevention program was modified and implemented in one more high school in school year 2013/14. In presentation, experiences and lessons learned from both implementation cycles will be shown. Program implementation and process evaluation are important integral part of science-based prevention programs development. Implementation provides answers to questions «how and why intervention was successful?», provides feedback for program improvement and helps to build knowledge about best-practice in the field. Recent literature on implementation (Chen, 1998) suggest that implementation is influenced by several factors as following: implementation system (e.g. staff training), implementators' characteristics (e.g. program providers/deliverers) and environment characteristics (e.g. school climate, principals' support). Mentioned concept will be described in this presentation with «Who really wins?» example.

Keywords: prevention programs, implementation, youth gambling prevention program

Ivana Maurović, voditeljica simpozija

Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Odsjek za poremećaje u ponašanju
University of Zagreb, Faculty of education and rehabilitation sciences, Department of behavior disorders

E-mail: ivana.maurovic@erf.hr

Profesionalni identitet socijalnih pedagoga: refleksije nekada i sada

Pitanje profesionalnog identiteta socijalnih pedagoga istovremeno je stara, ali i suvremena tema. Njoj je bio posvećen 1. hrvatski kongres socijalnih pedagoga nazvan „Profesionalni identitet i područja rada socijalnih pedagoga“ održan 1999. godine. Tada, kao i danas, 15 godina nakon, pitanja tko smo, kamo idemo, koje su specifičnosti naše struke, što nas razlikuje od drugih struka i sl., i dalje su aktualna. Nepostojanje jednoznačnih i ustaljenih odgovora na ova pitanja ono je što jamči njihovu aktualnost. To i ne čudi, uzme li se u obzir kako identitet, pa tako i profesionalni, nije nešto što je statično, već se neprestano gradi, unapređuje i prilagođava uvjetima u društvu.

Zbog važnosti ove teme, na studijskim programima socijalne pedagogije na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu, akademske godine 2010/11 uveden je obvezni predmet Planiranje i razvoj profesionalnog identiteta koji se izvodi na drugoj, odnosno završnoj godini diplomskog studija. Svrha kolegija je pridonijeti razvoju profesionalnog identiteta socijalnih pedagoga kroz pripremanje budućih stručnjaka za razumijevanje koncepta profesionalnog identiteta, planiranje vlastitog profesionalnog identiteta, kao i profesionalnog identiteta struke.

Upravo će promišljanja tek diplomiranih stručnjakinja, koje su odslušale navedeni kolegij o pitanjima profesionalnog identiteta, biti u fokusu ovog simpozija. Pri tome će se dati kritički osvrt na stručne članke kolega socijalnih pedagoga koji su nakon izlaganja na 1. Kongresu objavili radove o tome što čini identitet socijalnih pedagoga (Uzelac, 1999), te ulozi socijalnih pedagoga u kreiranju vlastitog identiteta (Buđanovac i sur., 1999; Veršić, 1999). Uz to će suradnice na kolegiju predstaviti sadržaj kolegija te, na temelju relevantne literature, istaknuti „goruća“ pitanja profesionalnog identiteta socijalnih pedagoga.

Ključne riječi: profesionalni identitet, obvezni predmet, refleksije

Professional identity of social pedagogues: reflections then and now

The issue of professional identity of social pedagogues is both old, as well as a contemporary theme. The first Croatian Congress of social pedagogues, held in 1999, called "Professional identity and areas of work of social pedagogues" was devoted to this subject. Then, as well as now, 15 years after, the questions who are we, where are we going, what are the specific characteristics of our profession that distinguishes us from other professions, and so on, are still important. The lack of clear and well-established response to those questions is what guarantees their permanency. This is not surprising, if one takes into account that identity, including professional, is not something static, but it is constantly being built, developed and adapted to the conditions in the society.

Because of the importance of this topic, the study programs of social pedagogy at the Faculty of Education and Rehabilitation Sciences, in academic year 2010/11 introduced a mandatory course Planning and development of professional identity that is running on the second, final year of graduate study. The purpose of the course is to contribute to the development of professional identity of social pedagogues, by preparing future professionals to understand the concept of professional identity, to plan their own professional identity and professional identity of the whole profession.

In accordance, symposium will focus on the reflection on the issues of professional identity of social pedagogy of three novice social pedagogues, former students that have attended a course and two collaborators in course performance. Former students will provide a critical review on professional articles of social pedagogues who, after presentation on the first Congress, published papers on what constitutes the identity of social pedagogues (Uzelac, 1999), and the role of social pedagogues in creating their own identity (Buđanovac et al. 1999; Veršić, 1999). In addition, the assistants on course performance will present course content and, based on relevant literature, highlight the "burning" issues of professional identity of social pedagogues.

Keywords: professional identity, mandatory course, reflections

Prezentacija 1 / Presentation 1:

Ivana Maurović

Gabrijela Ratkajec Gašević

*Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Odsjek za poremećaje u ponašanju
University of Zagreb, Faculty of education and rehabilitation sciences, Department of behavior disorders*

E-mail: ivana.maurovic@erf.hr

Razvoj profesionalnog identiteta socijalne pedagogije: odgovornost nastavnika, stručnjaka i studenata

U ovom izlaganju u fokusu će biti pitanja vezana uz mogućnosti, potrebe i smjerove razvoja profesionalnog identiteta socijalne pedagogije i uloge socijalnih pedagoga u tome. Važnost promišljanja o navedenim pitanjima ogleda se u raskoraku između želja i potreba socijalnih pedagoga za pripadanjem cijenjenoj i u društvu prepoznatoj struci s jedne strane, i realnosti tih očekivanja (s obzirom na malobrojnost stručnjaka i mladost struke) te spremnost na vlastiti angažman u tome, s druge.

Prepoznavši vlastitu ulogu u razvoju profesionalnog identiteta socijalnih pedagoga i socijalne pedagogije, na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu, akademske godine 2010/11, uveden je obvezni predmet Planiranje i razvoj profesionalnog identiteta. Ovim predmetom nastoji se pripremiti buduće stručnjake za planiranje vlastite karijere i vlastitog profesionalnog identiteta te sudjelovanje u daljnjoj izgradnji profesionalnog identiteta struke.

Kroz predmet se obrađuju sljedeće teme: profesionalni identitet i područja djelovanja socijalnog pedagoga, elementi profesionalne kompetentnosti, minimalni standardi profesionalnog ponašanja, etička pitanja i dileme u različitim područjima socijalnopedagoškog djelovanja, važnost cjeloživotnog obrazovanja za razvoj i izgradnju profesionalnog identiteta, oblici pomoći u razvoju profesionalnog identiteta, elementi i strategije planiranja razvoja profesionalnog identiteta te priprema za prvu profesionalnu ulogu.

Uz predstavljanje kolegija, u izlaganju će biti „dotaknuta“ svaka od navedenih tema, i to kroz kritički osvrt na stanje tog aspekta profesionalnog identiteta u suvremenoj socijalnoj pedagogiji te mogućnostima njegovog razvoja.

Ključne riječi: profesionalni identitet, obvezni predmet, uloga studenata/nastavnika/stručnjaka

Development of professional identity of social pedagogy: responsibility of teachers, professionals and students

In this paper the focus will be on issues related to opportunities, needs and directions of development of the professional identity of social pedagogy and the role of social pedagogues in that developmental process. The importance of thinking about these issues is reflected in the gap between desire and need of social pedagogues to belong to estimated and recognized profession on one hand, and the reality of these expectations (given the paucity of experts and youth of the profession), and willingness to involve in it, on the other .

Recognizing their role in the development of professional identity of social pedagogues and social pedagogy, the Faculty of Education and Rehabilitation sciences, in academic year 2010/11, introduced a mandatory course Planning and development of professional identity. This course aims to prepare future professionals to plan their own careers and their own professional identity and to participate in the continued development of the professional identity of the social pedagogy.

The course addresses following topics: professional identity and areas of work of social pedagogues, elements of professional competence, minimum standards of professional conduct, ethical issues and dilemmas in different areas of social pedagogical work, the importance of lifelong learning for the development and construction of professional identity, forms of assistance in the development of professional identity, elements and strategies of planning the development of professional identity and preparing for the professional role.

Along with the presentation of the course, each of the mentioned themes will be discussed in the presentation through a critical review of the state of this aspect of professional identity in contemporary social pedagogy and the possibilities of its development.

Keywords: professional identity, mandatory course, the role of students/teachers/experts

Prezentacija 2 / Presentation 2:

Helena Križan

studentica diplomskog studija Socijalne pedagogije

Social pedagogy graduate student

E-mail: helena.cross@gmail.com

Što je to socijalna pedagogija? - refleksije kroz analizu članka

Socijalna pedagogija relativno je mlada znanstvena disciplina, koja i dalje nije u potpunosti definirala svoj identitet u znanstvenoj, stručnoj pa i široj javnosti. Autorica ovog rada se mnogo puta tijekom svog obrazovanja suočila s pitanjima „Što je to socijalna pedagogija?“ i „Čime se ona bavi?“. U nastojanju da pronađe što bolje, stručnije i razumljivije odgovore na ta pitanja, osvrnula se na članak „Socijalna pedagogija – pitanja identiteta“ (Uzelac, 1999). Autor članka je pitanju identiteta socijalne pedagogije odlučio pristupiti kroz definiranje nekoliko ključnih sustava: sustav depriviranih osoba, njihovih skupina i njihova socijalnog prostora, u kojemu je zatim smješten sustav predmeta discipline, te sustav stručnjaka, odnosno znanstvenika ove discipline. U izlaganju će biti dan osvrt na autorove zaključke o svakom od ovih sustava, s posebnim naglaskom na dio u kojem se pojašnjava povezanost naziva discipline i njenog predmeta bavljenja. Također, raspravljat će se o postignućima u razvoju identiteta socijalne pedagogije koja su se dogodila u posljednjih petnaest godina, koliko je prošlo od objave analiziranog članka. Naime, vrlo je važno svakih nekoliko godina kritički se osvrnuti na to što smo svi mi kao stručnjaci učinili na promociji i izgradnji identiteta naše struke i upitati se koji su to izazovi koji nas očekuju u budućnosti. Jedan od tih izazova svakako je i iznalaženje načina na koji će se pojam socijalne pedagogije što bolje predstaviti znanstvenoj, stručnoj i široj javnosti jer jedino na taj način socijalni pedagozi mogu u potpunosti ostvariti svoju ulogu u društvu.

Ključne riječi: socijalna pedagogija, predmet, identitet, profesionalni razvoj

What is social pedagogy? – reflection by article analysis

Social pedagogy is a relatively young scientific discipline that still hasn't completely defined its identity in the scientific, professional and wider public. The author of this analysis has been faced with questions such as „What is social pedagogy?” and „What are its scientific interests?” many times during her education. In an effort to find good, expert and understandable answers to these questions she reflected on the article „Social pedagogy – identity questions” (Uzelac, 1999). The author of the article has decided to approach the question of defining the identity of social pedagogy through defining several key systems: the system of deprived people, their groups and their social space, in which the system of the discipline's subject is located, and the system of professionals and scientists in this discipline. The presentation will consist of reflections on the author's conclusions about each of these systems with a special emphasis on the part where the connection between the name of the discipline and its subject is clarified. There will also be a discussion about the accomplishments that have been made in the past 15 years, since the analysed article was published, regarding the development of the identity of social pedagogy. It is very important to critically reflect every couple of years on what we as professionals have done to promote and build the identity of our profession and to ask ourselves about the challenges that await us in future. One of these challenges is definitely finding the best way to present social pedagogy to the scientific, professional and wider public because only when people know about social pedagogy and fully understand its subject and methods, can this discipline be successful in fulfilling its role in society.

Keywords: social pedagogy, subject, identity, professional development

Prezentacija 3 / Presentation 3:

Biljana Bilobrk

studentica diplomskog studija Socijalne pedagogije

Social pedagogy graduate student

E-mail: biljana.bilobrk@gmail.com

Refleksije o razvoju profesionalnog identiteta mladog stručnjaka kroz analizu članka

U radu je analiziran stručni članak „Kako sam gradila profesionalni identitet“, autorice Milaković Veršić iz 1999. godine. Uvodno su opisane teškoće s kojima se susrela kao mladi stručnjak i pokušaji prikrivanja vlastitog osjećaja nekompetentnosti.

Autorica se prisjeća slučaja za koji smatra da je bio ključna točka, kada je shvatila od kolike koristi mogu biti savjeti drugih stručnjaka, ali i dodatne edukacije, koje često dugo traju i zahtijevaju puni angažman stručnjaka. Navodi kako fakultetsko obrazovanje daje dobru podlogu i stvara profesionalnu znatiželju, ali i usmjerava na daljnje produbljivanje naučenog, kako bi se na primjeren način udovoljilo potrebama klijenata, struke i samih stručnjaka. Ipak, ističe kako se prilike za usavršavanjem ponekad stvore stjecajem okolnosti, a na stručnjaku je odgovornost da ih prepozna. Cjeloživotno obrazovanje, bilo u vidu formalnog ili informalnog učenja, pomaže da se iziđe iz okvira vlastite struke, a da se pri tom ne zaboravi na vrijednosti i etiku koje sama struka zastupa.

Iz rada se, isto tako, može iščitati kako je jedno od obilježja socijalnih pedagoga ustrajnost u obavljanju posla u okolnostima koje nisu jednostavne, baš kao i mogućnost prilagodbe na novonastale uvjete koji su, u poslu koji obavljamo, često jako promjenjivi.

U izlaganju će se diskutirati o pitanjima koja stoje pred mladim stručnjacima prilikom izgradnje profesionalnog identiteta, pri čemu će se, kroz kritički osvrt na članak, analizirati sličnosti i razlike tih pitanja nekada i danas.

Ključne riječi: mladi stručnjak, gradnja profesionalnog identiteta nekada i danas

Reflections on the development of professional identity of young professionals through article analysis

This paper analyzes the article "My development of professional identity?" by Milaković Veršić from 1999. The introduction describes the difficulties encountered by a young professional and attempts to conceal his own feelings of incompetence.

The author recalls a case when she realized how helpful advices from other experts, as well as additional training can be, even though it is often lengthy and requires full engagement. She says that a university education provides a good foundation and creates a professional curiosity, but also focuses on deepening what is learned in order to adequately meet the needs of clients, the profession and the professionals themselves. However, she says that the opportunities for knowledge advancement sometimes come „out of nowhere“ and professionals have the responsibility to detect them. Formal or informal lifelong learning helps to leave the framework of profession, but without forgetting values and ethics of the profession.

In the article it is also clear that social pedagogues are diligent in doing their job in very difficult conditions and that they can adapt to conditions, that are constantly changing.

The presentation will discuss the issues that young professionals are facing in the construction of professional identity, by analyzing the similarities and differences of these questions in the past and now.

Keywords: young professionals, the construction of professional identity then and now

Prezentacija 4 / Presentation 4:

Irena Imrović

studentica diplomskog studija Socijalne pedagogije

Social pedagogy graduate student

E-mail: irena.imrovic1@gmail.com

Promišljanja o ulozi socijalnog pedagoga u kreiranju vlastitog profesionalnog identiteta

U izlaganju će biti predstavljena analiza stručnog članka „Uloga socijalnog pedagoga u kreiranju vlastitog identiteta“ autora Buđanovac i sur., objavljenog u časopisu Kriminologija i socijalna integracija 1999. godine. Motivacija za osvrtom na navedeni članak je bliskost sadržaja članka s razmišljanjima studenata koji su na pragu završetka studija i ulaska u svijet zaposlenih.

U skladu s tim, u izlaganju će se predstaviti promišljanja o pripremljenosti studenata socijalne pedagogije na izazove s kojima se mogu susresti na budućem radnom mjestu, o potrebi stjecanja praktičnog iskustva tijekom studija, ali i važnosti teorijske podloge i utemeljenosti praktičnih postupaka. Razmatrat će se i važnost i svrha cjeloživotnog učenja, odnosno kontinuiranog unapređenja znanja, vještina i kompetencija socijalnih pedagoga, kao i uloge samih stručnjaka u ulaganju u vlastiti profesionalni razvoj. Izrazito važno pitanje o mogućnostima zapošljavanja socijalnih pedagoga, razmatrat će se kroz pitanja o tome koliko društvo prepoznaje potrebu za zapošljavanjem socijalnih pedagoga, odnosno kolika je zastupljenost i prepoznatljivost socijalnih pedagoga u društvu. Uz to će se razmatrati i pitanja alternativnih smjerova razvoja profesionalnog identiteta, poput samozapošljavanja kroz osnivanje neprofitnih organizacija. Takvi postupci mogu biti učinkovita nastojanja reduciranja spomenutog problema nezaposlenosti, otvaranja vrata većoj zastupljenosti socijalnih pedagoga i neophodnoj promociji struke. Dakle, u izlaganju će biti naglasak na tome u kojoj mjeri svaki socijalni pedagog može učiniti za vlastiti i profesionalni razvoj struke.

Ključne riječi: razvoj profesionalnog identiteta, uloga socijalnih pedagoga

Reflections on the role of social pedagogues in creating their own professional identity

In the presentation an analysis of the article "The role of social pedagogue in creating their own identity" by Buđanovac et al., published in the journal *Criminology and Social Integration* in 1999, will be presented. The motivation for focusing on this article is similarity of the article's content with reflections of students who are on the verge of graduation and entering the world of employment.

Accordingly, the presentation will discuss reflections on the preparedness of social pedagogy students to the challenges they may encounter in the future workplace, the need for practical experience during their studies, but also the importance of theoretical basis and foundation of practical procedures. There will also be considered the importance and purpose of lifelong learning and continuous improvement of knowledge, skills and competence of social pedagogues, as well as the roles of experts themselves in investing in their own professional development. Extremely important issue about the employment opportunities of social pedagogues will be addressed through questions about how the society recognizes the need to employ social pedagogues and what is their presence and recognition in the society. Additionally, the presentation will also discuss alternative courses of development of professional identity, such as self-employment through the establishment of non-profit organizations. Such actions may be effective efforts to reduce mentioned problems of unemployment, opening the door to greater representation of social pedagogues and the necessary promotion of the profession. Thus, the presentation will focus on what each social pedagogue can do for its own and professional development of this profession.

Keywords: development of professional identity, the role of social pedagogues

Arijana Mataga Tintor, voditeljica simpozija

Grad Velika Gorica

The town of Velika Gorica

E-mail: mladi@gorica.hr

Sudjelovanje socijalnih pedagoga u kreiranju politika

Simpozij se temelji na predstavljanju uloge socijalnih pedagoga u kreiranju politika na nacionalnoj i lokalnim razinama, koje su usmjerene prema djeci, mladima, obiteljima, ranjivim skupinama u društvu, suzbijanju, prevenciji i tretmanu problema u ponašanju, kao i svim ostalim područjima socijalno-pedagoškog djelovanja. Sudionici simpozija iznijet će svoje iskustvo sudjelovanja u stvaranju politika i strategija, naglašavajući na koji način specifičnosti socijalno-pedagoške struke utječu na oblikovanje sadržaja tih politika.

U prvom izlaganju bit će predstavljena uloga ministarstva nadležnog za područje socijalne politike u definiranju strategija i programa te normativni okviri koji se odnose na području socijalno-pedagoške djelatnosti.

U drugom izlaganju bit će izložena perspektiva socijalnog pedagoga u Uredu pravobraniteljice za djecu te način i organizacija rada u odnosu na zaštitu prava djece, posebno djece s problemima u ponašanju.

Treće izlaganje temelji se na prikazu rada Ureda za suzbijanje zlouporabe droga i definiranje uloge socijalnog pedagoga na području kreiranja prevencije, smanjenja štete i resocijalizacije ovisnika u odnosu na politiku prema drogama i javnom zdravlju.

Uloga socijalnog pedagoga u kreiranju lokalnih politika bit će tema četvrtog izlaganja u kojem će se istaknuti i važnost povezivanja i usklađivanja s politikama na nacionalnoj i europskoj razini.

Ključne riječi: uloga socijalnih pedagoga, kreiranje politika

Social pedagogues participation in creating policies

Symposium is based on presentation of the role of social pedagogues in creating policies at national and local levels. The activities of the policies are directed towards children, adolescents, families, vulnerable social groups, suppression, prevention and treatment of behavioral problems, as well as to all other areas of social pedagogical activities. Attendees of this symposium will share their experience about participation in creating the policies and strategies with the emphasis on how the peculiar features of social pedagogic profession influence the shaping of the policies content.

The topic of the first lecture will be the role of the ministry responsible for the area of social policy in defining strategies and programmes, as well as the normative framework related to the areas of social pedagogical activities.

The second lecture will discuss the perspective of a social pedagogue in the Office of the Ombudswoman for Children, as well as methods and organisation of activities related to child's rights protection, especially rights of children with behavioural problems.

The third lecture will present the practices of Office for Combating Drug Abuse and the process of defining the role of social pedagogue in the field of creating prevention, damage reduction and re-socialization of addicts in relation to drug and public health policies.

The role of the social pedagogue in creating local policies will be the topic of the fourth lecture, which will emphasize the importance of integration and coordination with the policies at national and European levels.

Keywords: the role of social pedagogues, creating policies

Prezentacija 1 / Presentation 1:

Dubravka Marušić

Ministarstvo socijalne politike i mladih, Uprava za socijalnu politiku, strategiju i mlade, Sektor za socijalnu politiku i politike za djecu, mlade i obitelj

Ministry of Social Policy and Youth, Directorate for social policy, strategy and youth, Division for Social Policy and Policy for Children, Youth and Family

E-mail: dubravka.marusic@zg.t-com.hr

Uloga socijalnog pedagoga u Ministarstvu socijalne politike i mladih

Ministarstvo socijalne politike i mladih obavlja širok spektar upravnih i stručnih poslova usmjerenih na skrb o osobama i obiteljima u stanju socijalne ugroženosti i riziku od socijalne isključenosti, promicanje njihovih prava i unapređenje kvalitete života.

Sektor za socijalnu politiku i politike za djecu, mlade i obitelj je unutarnja ustrojstvena jedinica u sklopu Uprave za socijalnu politiku, strategiju i mlade, koja uz brojne druge poslove, izrađuje nacрте prijedloga zakona i drugih pravnih propisa, izrađuje nacрте prijedloga strategija, nacionalnih programa, operativnih i drugih planova, prati propise i praksu drugih zemalja u području socijalne politike i politika za djecu, mlade i obitelj, koordinira provedbu nacionalne strategije za djecu, nacionalne obiteljske politike, nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji, nacionalne politike za mlade, Konvencije o pravima djece i Fakultativnih protokola uz Konvenciju. Isto tako, predlaže mjere za njihovo poboljšanje, obavlja administrativno-stručne poslove za Vijeće za djecu i Savjet za mlade, obavlja poslove vezane uz poticanje, organiziranje, praćenje i predlaganje mjera za unapređenje i razvoj institucijskih i izvaninstitucijskih usluga za djecu, mlade i obitelj.

Socijalni pedagog sudjeluje u radnim skupinama koje izrađuju zakonske, strateške i druge dokumente te u poticanju, organiziranju i predlaganju mjera u području socijalne politike i politika za djecu, mlade i obitelj. U tom smislu značajna je uloga socijalnog pedagoga u međuresornoj suradnji i suradnji s brojnim nevladinim organizacijama i organizacijama civilnog društva te provođenju različitih međunarodnih i nacionalnih projekata.

Ključne riječi: socijalni pedagog, socijalna politika i politike za djecu, mlade i obitelj

The role of social pedagogue at the Ministry of Social Policy and Youth

Ministry of Social Policy and Youth performs a wide range of administrative and professional activities focused on provision of care for people and families in position of social vulnerability and the risk of social exclusion, as well as promoting their rights and improving the quality of their life.

Division for Social Policy and Policy for Children, Youth and Family is an internal organizational unit within the Directorate of Social Policy, Strategy and young, who, along with numerous other tasks, drafts laws and other legal regulations, drafts strategies, national programs, operational and other plans, follows the rules and practices of other countries in the area of social policy and policies for children, youth and families, coordinate the implementation of the National Strategy for Children, a national family policy, national strategy for protection against domestic violence, the national Youth Policy, the Convention on children's Rights and the Optional Protocols to the Convention. This unit also proposes measures for their improvement, performs administrative and technical affairs for the Council for Children and Youth Advisory Council, performs tasks related to stimulation, organization, monitoring and proposing measures for the improvement and development of institutional and non-institutional services for children, youth and families.

A social pedagogue participates in working groups that create legal, strategic and other documents, as well as in encouraging, organizing and proposing measures in the field of social policy and policies for children, youth and families. In this regard, social pedagogues have a significant role in intergovernmental cooperation and collaboration with numerous NGOs and civil society organizations, as well as in implementation of various international and national projects.

Keywords: social pedagogue, social policy and policies for children, youth and family

Prezentacija 2 / Presentation 2:

Sanja Vladović

Ured pravobraniteljice za djecu

The office of the ombudsman for children

E-mail: vladovic@djete.hr

Socijalni pedagog u Uredu pravobraniteljice za djecu – izazovi, mogućnosti i granice

Ured pravobraniteljice za djecu u Republici Hrvatskoj osnovan je prije 11 godina, a socijalni pedagog, kao član stručnog tima, prisutan je unatrag šest godina. Temeljna uloga pravobraniteljice za djecu određena je Zakonom o pravobranitelju za djecu, a odnosi se na zaštitu, praćenje i promicanje prava i interesa djece u skladu s međunarodnim ugovorima i zakonima. U obavljanju svoje uloge pravobraniteljica detektira područja kršenja prava i interesa djece te poduzima niz mjera i aktivnosti u svrhu promocije dječjih prava te njihove zaštite na pojedinačnoj razini.

Djeca s problemima u ponašanju ranjiva su skupina, čije su potrebe za dodatnom zaštitom naglašene i u Konvenciji o pravima djeteta, kao temeljnom dokumentu zaštite prava i interesa djece. Stoga socijalni pedagog, kao stručnjak za probleme u ponašanju, ima svoje mjesto u radu pravobranitelja, baveći se problemima u ponašanju djece na cijelom kontinuumu pojavnosti – od prevencije pa sve do kršenja zakonskih normi i, uslijed toga, lišenja slobode djece od 14 do 18 godina. Široko obrazovanje dobiveno na studiju proširuje djelokrug rada socijalnog pedagoga i na brigu za mentalno zdravlje djece, zaštitu prava i interesa djece zatvorenika, ali i na obiteljsko-pravnu zaštitu te brojna druga područja kršenja prava i interesa djece. Za učinkovitost u obavljanju ovog posla nužna je suradnja i s drugim članovima tima –psihologom, pravnikom, pedagogom, socijalnim radnikom, rehabilitatorom. Pravobraniteljica za djecu surađuje i dijeli iskustva i s nizom međunarodnih organizacija i institucija, tako da možemo reći da rad socijalnog pedagoga u uredu pravobraniteljice za djecu prelazi sve granice - i struke i područja i zemlje.

Ključne riječi: dječja prava, međunarodni ugovori i zakoni, pravobranitelj za djecu, djeca s problemima u ponašanju

Social pedagogue in the office of Ombudsman for Children – possibilities and challenges

Office of the Ombudsman for Children in Croatia was established 11 years ago, and a social pedagogue, as a member of the expert team, has been present for six years. Fundamental role of the Ombudsman for Children is defined by the *Act on Ombudsman for Children*, and it refers to protection, monitoring and promoting the rights and interests of children in accordance with international treaties and laws. While performing the activities from the scope of his/her competence, the Ombudsman for Children detects the areas of violation of the rights and interests of children and undertakes series of measures and activities intended for promotion of children's rights and their protection on individual level.

Children with behavioural problems are a vulnerable group, whose needs for additional protection are also emphasized by the Convention on the Rights of the Child as a fundamental document for protection of the rights and interests of children. Therefore, social pedagogue, as an expert for behavioural problems, has its role in the work of Ombudsman, dealing with behavioural problems of children including the entire continuum of manifestations – from prevention up to violation of legal norms and thereupon deprivation of liberty of children from 14 to 18 years of age. Broad education obtained during the study expands the scope of work of a social pedagogue to other areas, including the care for mental health of children, protection of the rights and interests of children of incarcerated parents, as well as family legal protection and other numerous areas of violation of the rights and interest of children. To achieve effectiveness in performing its work cooperation with other members of the team is necessary – with psychologist, lawyer, pedagogue, social worker and rehabilitator. Ombudsman for Children also cooperates and shares experiences with series of international organizations and institutions, so we can say that the work of a social pedagogue in the office of the Ombudsman for Children goes beyond all borders – including profession, areas and countries.

Keywords: children rights, international treaties and laws, Ombudsman for Children, children with behavioural problems

Prezentacija 3 / Presentation 3:

Dijana Jerković

Ured za suzbijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske, Odjel Nacionalne informacijske jedinice za droge i poslove međunarodne suradnje

Office for Combating Drugs Abuse of the Government of the Republic of Croatia, National Drugs Information Unit and International Relations Department

E-mail: dijana.jerkovic@uredzadroge.hr

Uloga socijalnog pedagoga u politici suzbijanja zlouporabe droga

Ured za suzbijanje zlouporabe droga predstavlja stručnu službu Vlade Republike Hrvatske, koja je, uz Povjerenstvo za suzbijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske, zadužena za koordinaciju aktivnosti u području smanjenja ponude i potražnje droga na nacionalnoj razini. Uz navedeno, kao koordinator Nacionalnog informacijskog sustava za droge, Ured osigurava podatke potrebne za izradu zakonodavnih i strateških dokumenata vezanih uz problematiku droga te predstavlja nacionalnu kontaktnu točku za suradnju s Europskim centrom za praćenje droga i ovisnosti o drogama te drugim institucijama i organizacijama na europskoj i svjetskoj razini.

Temeljem stečenih socijalno-pedagoških znanja i vještina, uloga socijalnog pedagoga u politici suzbijanja zlouporabe droga usmjerena je prvenstveno na područje smanjenja potražnje droga: prevenciju, tretman, resocijalizaciju i smanjenje šteta povezanih s uporabom droga. Navedeno uključuje sudjelovanje u radnim skupinama prilikom izrade strateških i drugih dokumenata (strategija, akcijskih planova, programa, protokola, smjernica), osmišljavanje, organiziranje i provedbu edukacija za provoditelje projekata smanjenja potražnje droga (osobito preventivnih aktivnosti), kreiranje aktivnosti unaprjeđenja kvalitete postojećih projekata, sudjelovanje na konferencijama i stručnim sastancima, suradnju sa znanstvenim ustanovama te ostalim relevantnim dionicima na nacionalnoj i europskoj razini. Nadalje, socijalno-pedagoške kompetencije omogućuju sudjelovanje u planiranju istraživanja uporabe droga te praćenje trendova povezanih s pojavom (novih) psihoaktivnih tvari.

Ključne riječi: socijalno-pedagoške kompetencije, politika suzbijanja zlouporabe droga

The Role of Social Pedagogue in Drug Policy

Office for Combating Drugs Abuse represents an expert service of the Government of the Republic of Croatia, which, together with the Committee for Combating Drugs Abuse of the Government of the Republic of Croatia, is in charge of coordination of drug demand and supply reduction activities at the national level. Besides the aforementioned, as the coordinator of the National Drugs Information System, Office provides data that are required for drafting legislative and strategic documents in the field of drugs, as well as represents a National Focal Point for cooperation with the European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, and other institutions and organizations at the European and world level.

Based on the socio-pedagogical knowledge and skills, the role of the social pedagogue in drug policy is primarily focused at the area of drug demand reduction: prevention, treatment, re-socialization and harm reduction. The aforementioned includes participation in the work groups while drafting strategic and other documents (strategies, action plans, programs, protocols, guidelines), designing, organizing and implementing educations for project providers in the drug demand reduction area (especially prevention activities), participation at the conferences and expert meetings, cooperation with scientific institutions and all other relevant stakeholders at the national and European level. Furthermore, socio-pedagogical competencies enable involvement in the planning of the surveys on drug abuse, as well as monitoring trends connected with the (new) psychoactive substances phenomenon.

Keywords: socio-pedagogical competencies, drug policy

Prezentacija 4 / Presentation 4:

Arijana Mataga Tintor
Grad Velika Gorica
The town of Velika Gorica
E-mail: mladi@gorica.hr

Lokalne politike za djecu u odnosu na nacionalne i europske politike

Politike namijenjene djeci i ostvarivanju njihovih prava nužne su za sustavno i organizirano djelovanje za djecu i s djecom te je izuzetno važan smjer i okvir tih politika na nacionalnoj razini, za čije je ostvarenje mjerodavna i odgovorna država. U kontekstu europskog okruženja, koji uključuje zajedničko nasljeđe, kulturu i promjene u društvu, nacionalne politike uvažavaju i prate europske smjernice. U prilagodbi državnih politika europskim okvirima, nužno je uzeti u obzir sve specifičnosti koje proizlaze iz društvenog i kulturnog okruženja neke države, kao što je u oblikovanju lokalnih politika nužno poštivati posebnosti lokalnih zajednica.

U ovom radu ističe se potreba stvaranja lokalnih politika za djecu jer se prava djece prvenstveno ostvaruju u neposrednom okruženju u kojem dijete živi. To je razumljivo jer je smisao politika za djecu njihova izravna primjena koja se događa u konkretnom prostoru djetetova života. Iz toga razloga, lokalna zajednica nije samo teritorijalni prostor i institucionalna jedinica čije su mjerodavnosti utvrđene zakonima, već i područje izravne brige i servisa za građane čija je suštinska zadaća, ali i odgovornost, poznavanje zakona i nacionalnih politika te njihova primjena i prilagodba potrebama stanovnika.

U kreiranju politika za djecu sudjeluju različiti profili stručnjaka, a među njima i socijalni pedagozi. U radu se nastoji odgovoriti na pitanje koja područja djelovanja za djecu su specifična socijalno-pedagoška područja u nacionalnim i lokalnim politikama za djecu. Posebno se propituje socijalno-pedagoški utjecaj na sadržaje spomenutih politika s ciljem analize doprinosa socijalnih pedagoga postavljanju i provedbi politika za djecu.

Ključne riječi: lokalne i nacionalne politike, socijalno-pedagoški utjecaj

Local policies for children in relation to national and European policies

The direction and framework of the policies for children are of great importance at national level, bearing in mind that the government is responsible for their realisation. In the context of European environment, national policies accept and follow the European guidelines. When adjusting to European framework, it is necessary to take into consideration all specific aspects of a specific country, just as it is important to respect peculiarities of local communities when shaping local policies.

The need to create local policies is emphasized in this work since the child rights realisation happens primarily in the immediate environment where a child lives. It is understood because the purpose of the policies for children is their direct application, which occurs in real space of child's life. This is the reason why local community is not only a territory and institutional unit, but also a territory of direct care and service for citizens, with the essential task and responsibility to know the laws and national policies, as well as their application and adjustment to the citizen needs.

Different types of experts take part in creating the policies for children, among whom are also social pedagogues. In this presentation there is an attempt to answer the question about the areas of activities for children, that are specific social pedagogical areas in national and local policies for children. The social pedagogical influence on the content of above mentioned policies is especially researched with the aim to analyze contribution of social pedagogues in setting and implementation of policies for children.

Keywords: local and national policies, social pedagogical influence

USMENA IZLAGANJA / ORAL PRESENTATIONS

Sandra Matijević

Centar za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica

Centre for Children Youth and Family Velika Gorica

E-mail: sandra.matijevic1@zg.t-com.hr

Dječja i adolescentna psihodrama

U radu će biti riječ o dječjoj i adolescentnoj psihodrami kao obliku grupne psihoterapijske metode.

Psihodrama predstavlja specifičan način izražavanja emocija i njihovu prorađu u kontekstu grupne igre, gdje sudionici iznose aktualne događaje iz vlastitog života, dnevne poteškoće ili pak konfliktne situacije iz odnosa s drugima ili iz svoje prošlosti.

Kroz scenske improvizacije, igre i kreativne tehnike podržava se i potiče kreativnost i spontanost te jačaju vlastite snage za suočavanje sa svakodnevnim teškoćama. Dijete je u mogućnosti prihvatiti i isprobati različite uloge te iskazati svoje skrivene mogućnosti. Ulaskom u psihodramsku grupu dijete ulazi u fantastičan, zaigran, poetičan svijet koji je poticajan za kreativnost. Na taj način djeca jačaju sliku o sebi, osjećaju se sigurnije, slobodnije i spontanije.

Od listopada 2011. godine dječja i adolescentna psihodrama se provodi u Centru za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica. Do sada su bile četiri grupe koje je vodio voditeljski par sa završenom edukacijom iz dječje psihodrame. Jedna od voditeljica je socijalna pedagoginja. Grupa je namijenjena djeci od petog do sedmog razreda osnovne škole. U grupu su uključena i djeca u riziku, koji je vidljiv u rizičnom ponašanju djeteta ili u rizičnom obiteljskom okruženju. Teme koje se na grupi prorađuju su poteškoće uspostavljanja i očuvanja granica, marginaliziran položaj u razredu, nemogućnost ostvarenja prijateljskih veza, povodljivost. Članovi grupe u sigurnom okruženju, pod stručnim vodstvom, imaju mogućnost izraziti sebe te isprobati različite načine rješavanja problema, što povoljno utječe na njihovo socijalno sazrijevanje.

Ključne riječi: dječja i adolescentna psihodrama, rizično ponašanje, rizik u obitelji

Psychodrama for Children and Teenages

The presentation discusses psychodrama for children and teenagers as a form of group psychotherapy method.

Psychodrama is a special form of expressing emotions and understanding how they work through the context of a group play, in which participants act out current events from their own life experience, daily problems, or conflict situations in relationship with others from their present and past.

Through scene improvisations, games and creative techniques, we develop creativity and spontaneity and help children and teenagers find the strenght within themselves to face everyday problems. The child is given an opportunity to accept and try different roles and to show his/her hidden potentials. By joining psychodrama group, the child enters a fantastic playful and poetic world that inspires creativity. The child improves self – image, feels safer, freer and more spontaneous.

In October 2011, Centre for Children, Youth and Family Velika Gorica introduced psychodrama. We have organised four groups led by two trainers who have finished Children's psychodrama training program. One of the trainers is a social pedagogist. The group is for children from the fifth to the seventh grade of elementary school. The children included in the group had showed signs of risky behaviour or come from high risk family surroundings. The topics discussed in the group were: difficulties in setting and preserving boundaries, marginalisation within the class, inability to form friendly relationships, paliability. Under professional guidance in a safe environment, the members of the group had the opportunity to express themselves and to try different ways of solving problems. This had a positive effect on their social growth.

Keywords: psychodrama for children and teenagers, risk behaviour, risk in the family

Ivan Jurjak

Nikol Martinec

studenti diplomskog studija Socijalne pedagogije

Social pedagogy graduate students

E-mail: ijurjak@gmail.com

Hagioterapija - teorija i praksa u Hrvatskoj

Hagioterapija je znanstvena disciplina koja se bavi istraživanjem i liječenjem čovjekove antropološke dimenzije. Temelji se na najnovijim znanstvenim otkrićima iz područja prirodnih i biomedicinskih znanosti, osobito neuroznanosti i biologije te spoznajama humanističkih znanosti, antropologije, filozofije i teologije. Radi se o izvornoj hrvatskoj disciplini čiji je autor prof. Tomislav Ivančić, jedan od najuglednijih hrvatskih teologa i teološko - filozofskih antropologa, koji je 2001. izabran za rektora Sveučilišta u Zagrebu.

Povijest hagioterapije seže u sedamdesete godine prošlog stoljeća, a do danas se afirmirala kao značajan hrvatski izvozni proizvod budući da su Centri za hagioterapiju osnovani u dvadeset europskih zemalja, kao i u SAD-u te Južnoj Koreji. Hagioterapijski model liječenja danas je, između ostalog, prisutan u nekoliko hrvatskih zatvora, a pojedine županije koriste se metodom hagioterapije u provođenju Akcijskog plana za suzbijanje zlouporabe opojnih droga.

Glavna svrha našeg usmenog izlaganja jest predstaviti osnovne principe hagioterapije te ukratko prikazati dosadašnje dosege u istraživanjima i liječenjima čovjekove duhovne duše. Nadalje, namjera nam je ovim radom preispitati kakve su perspektive i kompetencije socijalnih pedagoga u hagioterapijskom području te objasniti proces izobrazbe u hagioterapiji. Kao jednu od ključnih vrijednosti ove discipline, prepoznamo njezinu univerzalnost jer, iako je utemeljena na kršćanskom poimanju čovjeka, ona je namijenjena svim ljudima bez obzira na rasu, vjersko opredjeljenje te svjetonazor. Temu „izvan granica područja“ doživljavamo kao izazov i priliku da u akademskom, dominantno ateističkom okruženju predstavimo terapijsku metodu koja je proizašla iz vjerničkog iskustva i koja se u radu služi postavkama marginaliziranima u suvremenoj pomagačkoj praksi.

Ključne riječi: hagioterapija, antropologija, duhovnost

Hagiotherapy – theory and practice in Croatia

Hagiotherapy is a scientific discipline that deals with the research and healing of human's anthropological dimension. It is based on the latest scientific discoveries in the area of natural and biomedical sciences, especially neuroscience and biology. It is also based on the understandings of the humanities, anthropology, philosophy and theology. Hagiotherapy was originally developed in Croatia by Professor Tomislav Ivančić, one of the most eminent Croatian theologians and theological - philosophical anthropologists, named rector of the University of Zagreb in 2001.

Hagiotherapy started to develop in the seventies of the 20th century and has since gained affirmation as a significant croatian exported product, due to the foundation of Hagiotherapy Centers in 20 European countries, as well as in the United States and in South Korea. Hagiotherapeutic healing model is nowadays used in several croatian prisons, among many other things. Moreover, certain croatian counties use the Hagiotherapy method to conduct "Drug Abuse Prevention Action Plan".

The main purpose of this oral presentation is to demonstrate the basic principles of hagiotherapy and to briefly show the results achieved so far in researches and healing the human spiritual soul. Furthermore, this study intends to question the perspectives and competencies of social pedagogues in the area of hagiotherapy as well as to explain the process of education in hagiotherapy. One of the key values of this discipline lies in its universality since, even though it is based on the Christian notion of man, it is nevertheless intended for all persons, regardless of their race, religious beliefs or points of view. This subject, that is "beyond the area boundaries", is perceived as an opportunity and a challenge to present a therapeutic method derived from religious beliefs in an academic, dominantly atheist surrounding, especially since it uses principles that are marginalized in modern healing practice.

Keywords: hagiotherapy, anthropology, spirituality

Valentina Cindori

Dom za odgoj djece i mladeži, Zadar

Home for the education of children and youth, Zadar

E-mail: valentina.cindori@hotmail.com

O superviziji u socijalnoj pedagogiji

Porastom zahtjeva i izazova modernog doba, pojavom kompleksnijih situacija u kojima žive obitelji, potom pojavom neočekivanih društvenih trendova i kretanja te pod utjecajem informatizacije i sofisticirane tehnologije, ekonomske krize, globalizacije, terorizma i sl., od profesija koje rade s drugim ljudima, a poglavito s mladima, očekuje se da razumiju, znaju objasniti, da imaju kapaciteta prihvatiti i razumjeti brojne promjene, nove pojave i događaje, poglavito one društveno neprihvatljive, a sve to u potpuno novim okolnostima, vrijednostima i kontekstu. Posljedice i dosezi profesionalnog djelovanja socijalnog pedagoga su vrlo značajni, upečatljivi i dugoročni jer je njegov kontakt s osobama s poteškoćama u ponašanju vrlo blizak, životan i stvaran.

Ponekad je iznimno teško, možda nemoguće, precizno razlučiti i spoznati koja je socijalnopedagoška metoda najviše pridonijela uspjehu, dobrom kontaktu i suradnji ili pak dovela do neuspjeha. Upravo supervizija za socijalne pedagoge, kao i za ostale srodne struke, pruža tu mogućnost, odnosno omogućava reflektiranje o svom radu, traženje novih metoda, predstavlja sigurno mjesto za stjecanje podrške, za osvještavanje i uvid, pomiče granice profesionalnog djelovanja, unaprijeđuje profesionalni rad, kompetentnost i povećava osjećaj zadovoljstva u svakodnevnom radu tj. «životu s drugima». Supervizor je stručnjak za metodologiju superviziranja, a najveći kreativni potencijal nalazi se kod članova grupe i samog supervizanta. Čarolija supervizije se sastoji u tome da se «materijalizira», objelodani, «ugleda» nevidljivo.

Supervizoru koji je ujedno i socijalni pedagog, supervizija svojim procesom i interakcijama omogućava «pogled iznad», «meta razinu», kao i pogled iznutra te svjesnost i uvid u vlastito cjelokupno profesionalno djelovanje.

Ključne riječi: socijalni pedagog, «život s drugima», supervizija, „pogled iznad“

Supervision in social pedagogy

In the age of increasing requirements and challenges of the modern age, the occurrence of complex situations in which families exist, the emergence of unexpected social trends and shifts and under the influence of increased computerization and sophisticated technologies, economic crisis, globalization, terrorism etc., the professionals working with other people, especially young persons are expected to understand, explain and have the capacity to accept and comprehend numerous new phenomena and events, especially the socially unacceptable ones and all of this in completely new circumstances, values and contexts. The consequences and the scope of professional activity of social pedagogues are very significant, profound and long – reaching, as their contact with persons with behavioural disorders is very intimate, substantive and real.

Sometimes it is extremely difficult, if not impossible, to clearly delineate which socio - pedagogic measures made the biggest contribution towards success, positive contact and cooperation or which one resulted in failure. The supervision for social pedagogues, as well as for other related professions, allows this possibility, that is, it allows one to reflect on one's own work, seek new methods as it represents a safe haven for support, awareness and insight, moves the borders of professional activity, improves professional work, competency and increases the pleasure in everyday work in the so - called «living with others». The supervisors are experts for supervision methodology and the biggest creative potential is found in the members of the group and the supervisors themselves. The magic of supervision lies in «materializing», revealing and «seeing» the invisible.

The processes and interactions of supervision imbue the supervisors, who are also social pedagogues themselves, with the «view from above», «meta - level» and the view from within and insight into one's own complete range of professional activity.

Keywords: social pedagogue, «living with others», supervision, «view from above»

Lada Lokmer

Katarina Špehar Fiškuš

Mira Piškulić

Centar za odgoj i obrazovanje Lug

Center for education Lug

Vladimira Žakman-Ban

Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko –rehabilitacijski fakultet, Odsjek za kriminologiju

University of Zagreb, Faculty of education and rehabilitation sciences, Department of criminology

E-mail: kspehar.fiskus@gmail.com

Uključenost obitelji i štićenika u kreiranje programa postupanja u Centru za odgoj i obrazovanje Lug

Obzirom da je temelj učinkovitosti provedbe individualiziranih programa postupanja s djecom i mladeži s poremećajima u ponašanju proaktivno uključivanje obitelji i štićenika u njihovo kreiranje u ovom je radu interpretiran grafički prikaz rezultata ankete provedene u Centru Lug. U tu svrhu konstruiran je sljedeći instrumentarij: Obiteljsko stanje (N=48), Evaluacijska lista za roditelje (N=18), Evaluacijska lista početka tretmana (N=16) i Evaluacijska lista otpusta (N=18), a uzorak obuhvaća članove obitelji i štićenike iz Odsjeka za mladež s poremećajima u ponašanju i Odjela stanovanja i psihosocijalne rehabilitacije.

Iz rezultata na početku tretmana razvidno je: stajalište štićenika o doživljaju prilikom dolaska u instituciju, očekivanja od djelatnika, životne navike, poteškoće i preferiranje slobodnih aktivnosti. Rezultati po završetku tretmana predstavljaju informacije o duljini smještaja štićenika u ustanovi, osnovi po kojoj su u nju smješteni, stupnju zadovoljstva i privatnosti, ocjeni kvalitete usluga i suradnje s djelatnicima Centra te procjeni osobnog zalaganja u programskim aktivnostima, izjašnjavanje o zadovoljstvu pripreme za otpust i mjestu u koje odlaze po izlasku. Rezultati koji se odnose na obitelj ukazuju na doživljaj funkcioniranja djeteta, efekte kognitivno-bihevioralnog tretmana te prijedloge vezane uz kreiranje programa postupanja.

Centar Lug je specifična ustanova, jedina takva u Hrvatskoj, te je važno spoznati mogućnosti ostvarenja transformacija ustanova socijalne skrbi i procesa deinstitutionalizacije promoviranog u nas i u svijetu.

Ključne riječi: uključenost obitelji u kreiranje tretmanskih programa, uključenost štićenika u kreiranje tretmanskih programa, Centar za odgoj i obrazovanje Lug, transformacija ustanova socijalne skrbi, deinstitutionalizacija

The involvement of families and residents in the creation of treatment programs at the Center for Education Lug

Effective implementation of individualized programs for treating children and adolescents with behavioral disorders demands proactive involvement of the client and their family members in the creation of these programs. This work interpreted the results of a survey conducted in the Center Lug.

For this purpose, the following instruments have been created: family status (N= 48), evaluation sheet for parents (N = 18), evaluation sheet of the start of treatment (N = 16) and the evaluation sheet of discharge (N = 18), and the sample includes family members and residents of the Department of youth with behavioral disorders and the Department of housing and psychosocial rehabilitation.

From the results from the beginning of treatment, the following is clear: the view of residents about the experience upon arrival at the institution, the expectations of employees, habits, problems and preference for leisure activities. Results at the end of the treatment represent information about the length of accommodation of residents in the facility, about the base on which they came in the institution, the level of satisfaction and privacy, an assessment of the quality of services and collaboration with the staff of the Centre and an assessment of personal commitment in the program activities, as well as the level of satisfaction with the preparations for release and place in which they are going after treatment.

Results related to family are focused on the perception of the child's functioning, the effects of cognitive-behavioral treatment, and suggestions related to the creation of treatment programs.

Center Lug is a unique institution in Croatia, and it is important to be aware of the options available for the transformation of social care institutions and the promotion of the process of deinstitutionalization locally and abroad.

Keywords: family involvement in the creation of treatment programs, the involvement of residents in the design of treatment programs, the Center for Education Lug, transformation of social welfare institutions, deinstitutionalization

Saša Rajić

Ministarstvo pravosuđa, Uprava za zatvorski sustav, Kaznionica u Lipovici – Popovači

Ministry of Justice, Prison System Directorate, Penitentiary in Lipovica-Popovaca

E-mail: sasa.rajic@hi.t-com.hr

Troškovi i isplativost uspostave i djelovanja sustava probacije u kazneno - pravnom sustavu Republike Hrvatske

Osnivanje sustava probacije u Republici Hrvatskoj vežemo uz rujan 2009. godine kada je na snagu stupila Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva pravosuđa kojom je ustrojena Uprava za probaciju. U prosincu 2009. godine donesen je Zakon o probaciji čime je stvoren zakonski okvir za obavljanje probacijskih poslova. U odnosu na taj „administrativni“ dio, kojim je reguliran sustav probacije, na otvaranje prvog probacijskog ureda čekalo se do lipnja 2011. godine, dok je posljednji od 12 planiranih započeo s radom u siječnju 2013. godine. Probacija, kao nova organizacija u kazneno - pravnom sustavu, dočekana je s velikim očekivanjima i nestrpljenjem, u odnosu na što raniji početak izvršavanja probacijskih poslova kojima bi se moglo pomoći i „rasteretiti“ zatvorski sustav, sudove i državna odvjetništva, sustav socijalne skrbi, a po mogućnosti i policiju. Tijekom vremena je moguća uloga sustava probacije ipak stavljena u „realne“ okvire, osobito osvještavanjem javnosti i sudionika u odnosu na to što su probacijski poslovi, kao i izmjenama zakonskih propisa. Planirani razvoj sustava probacije, definiran Strategijom ustrojavanja (2008-2012) i Akcijskim planom razvoja probacije (2010-2014), uslijed pogoršane ekonomske situacije nije realiziran u potpunosti, osobito u odnosu na zapošljavanje potrebnog broja službenika. Neovisno o tome, sustav probacije funkcionira i izvršava poslove utvrđene Zakonom o probaciji, Zakonom o izvršavanju kazne zatvora i Kaznenim zakonom.

Ovim izlaganjem pokušat će se odgovoriti na sljedeća pitanja: kolika je cijena uspostave novog sustava i koliko je on ispunio očekivanja, koliki su troškovi djelovanja sustava i jesu li ti troškovi opravdani u odnosu na postignute rezultate.

Ključne riječi: probacija, troškovi, isplativost

Costs and cost - effectiveness of establishment and operation of probation service in criminal justice system of the Republic of Croatia

Probation service in the Republic of Croatia was officially established in September 2009, when Regulation on Amendments of Regulation of Internal Organization of Ministry of Justice entered into force. Probation Law, passed by Croatian Parliament in December 2009, created legal framework to conduct probation work. Although probation service was “administratively” regulated, first probation office wasn’t open before June 2011 and last of 12 planned offices started operating in January 2013.

As a new organization within criminal justice system probation service was received with great expectations and impatience, in relation to prompt start of implementation of probation work. This impatience was primary motivated by the need to unburden prison system, courts, public prosecution and partially the police. Possible role of probation service was put into more realistic framework after some time, by raising awareness of the public and of counterparts about what probation work actually is, but also by changing legislation.

Planned development of probation service, defined by the Strategy of establishment and by the Action plan for development of probation (2010-2014), wasn’t implemented in a whole given the aggravation of economic situation. Biggest negative consequence was the inability to employ necessary staff as planned.

Despite this, probation service is functioning and performing tasks set out by Probation Law, Law on the Enforcement of the Prison Sentence and Criminal Code.

This presentation will try to answer following questions: what are the costs of establishing new system and how much did it fulfill public and counterparts’ expectations, what are the costs of operating this system and are these costs justified.

Keywords: probation, costs, cost-effectiveness

Snježana Lončarić

Saša Rajić

Ministarstvo pravosuđa, Uprava za zatvorski sustav, Kaznionica u Lipovici – Popovači

Ministry of Justice, Prison System Directorate, Penitentiary in Lipovica - Popovaca

E-mail: snjezanal2000@yahoo.co.uk

Visokoobrazovani i materijalno osigurani kao izazov tretmanu u penološkim ustanovama

Pojavom pozitivističke škole (Lombroso, Garofalo i Ferri) u penologiji srodnoj znanosti, kriminologiji, počinje se govoriti o potrebi za tretmanom i raznim socijalno - pedagoškim intervencijama prema počiniteljima kaznenih djela. Pozornost s kazne i kaznenog djela usmjerava se na počinitelja. Škole koje su slijedile (sociološka i neoklasična) također naglašavaju potrebu za tretmanom, ali naglašavaju i važnost socioloških činitelja u genezi kriminaliteta.

Tretman u penologiji ima za cilj promjenu ponašanja počinitelja kaznenih djela da bi ono postalo u skladu sa društvenim normama. Problem se pojavljuje već na samom početku, s obzirom da su, u većini slučajeva, skupine s kojima bi se tretman trebao provoditi nemotivirane i nezainteresirane. Prihvatanje tretmanskih postupaka uglavnom je uvjetovano sviješću o pogodnostima koje se dobivaju dobrom prilagodbom i poželjnim konformizmom, u odnosu na zahtjeve koji se pred njih stavljaju, dok odbijanje zahtjeva uzrokuje posljedice, dodatno kažnjavanje.

U Kaznionici u Lipovici - Popovači se u posljednjih pet godina konstantno povećava broj visokoobrazovanih i materijalno osiguranih zatvorenika (direktora, poduzetnika, trgovaca, sveučilišnih profesora, liječnika...) koji su godinama iskorištavali društveno - političke i socijalne prilike u zemlji i na taj način kroz svoje profesionalne karijere na nezakonit način stjecali imovinsku korist.

Ovo izlaganje se osvrće na dosadašnje metode u tretmanu i uspoređuje ih s potrebama navedenih zatvorenika uzimajući u obzir kako tretman, da bi bio uspješan, mora biti dobro planiran, privlačan za zatvorenike da žele sudjelovati, a isto tako i stručno vođen i kontroliran. Na kraju se postavlja pitanje da li ova skupina zatvorenika predstavlja posebnu kategoriju i zahtijevaju li specifične intervencije?

Ključne riječi: penologija, tretman, visokoobrazovani zatvorenici, specifične intervencije

Highly educated and financially secured as a challenge in the treatment of penological institutions

With the advent of the positivist school (Lombroso, Garofalo and Ferri), the penology, a related science to criminology, begins to talk about the need for treatment and various social pedagogical interventions to offenders. Attention to fines and criminal acts directed at perpetrators. Schools that have followed (sociology and neoclassical) also emphasize the need for treatment, but also the importance of sociological factors in the genesis of crime. Treatment in penology aims to change the behavior of criminal offenders to make it more in line with social norms. The problem occurs at the outset, given that, in most cases, the group with which treatment should be carried out unmotivated and uninterested. Acceptance of treatment procedures is mainly conditioned by the awareness of the benefits that are obtained by adjusting the good and desirable conformity in relation to requirements that are before them, while rejecting the application causes more consequences and further punishment. The Penitentiary in Lipovica - Popovača in the last five years constantly increasing number of highly educated and financially secured prisoners (directors, entrepreneurs, traders, academics, doctors ...) who had been taking advantage of the socio - political and social conditions in the country and thus through their professional careers illegally acquired material gain. This presentation reviews the current methods of treatment and compares them with the needs of the mentioned prisoners, taking into account both: the treatment to be successful must be well planned, appealing to the prisoners that want to participate, as well as professionally managed and controlled. In the end, the question is whether this group of prisoners is a special category and do they require the specific interventions?

Keywords: penology, treatment, highly educated prisoners, specific intervention

Vesna Gmaz Luški

Đurđica Petran

Marina Sumić

Centar za socijalnu skrb Zagreb

Zagreb Social Welfare Centre

E-mail: dipetran@gmail.com

Socijalni pedagozi i provedba iznansudske nagodbe

U okviru Projekta „Pomoć djeci i mladeži s poremećajima u ponašanju u poslijeratnim uvjetima“ 2000. godine MRSS, DORH RH, ERF i UNICEF - Ured za Hrvatsku zajednički su pripremili projekt „Posebne obveze - izvansudska nagodba s ciljem osmišljavanja i provođenja modela izvansudske nagodbe“. Procijenjeno je da u sustavu socijalne skrbi radi najviše stručnjaka čija dosadašnja edukacija predstavlja dobru osnovu za dodatnu izobrazbu za provođenje izvansudske nagodbe te su se u edukaciju uključili stručnjaci iz Zagreba, Osijeka i Splita. Navedeni gradovi su predviđeni kao mjesta provedbe Projekta. Među njima je bio najveći broj socijalnih pedagoga.

Do sada je provedeno više od 1200 postupaka nagodbe, od toga preko 75% u Zagrebu. U zagrebačkoj službi nagodbu provode socijalni pedagozi koji su tijekom proteklih godina stekli certifikat te bogato iskustvo, suočavali se s vrlo različitim i složenim situacijama, međusobno dijelili iskustva i dileme te uz redovitu superviziju neprekidno učili.

Provođenje nagodbe redom ocjenjuju jednom od najboljih obveza koje se izriču mladim počiniteljima jer se oni u postupku nagodbe na najprimjereniji način susreću s posljedicama svog djela te imaju stvarnu mogućnost za poravnanje štete.

No, i posrednici ističu svoj dobitak. Naime, mada su na početku provođenja nagodbe kao stručnjaci usmjereni ka pomaganju mladima imali najviše problema s poštivanjem načela neutralnosti tijekom postupka, posrednici i sami osjećaju profesionalno zadovoljstvo jer kod nagodbe neposredno vide pozitivne ishode svog rada.

Tome u prilog ide činjenica da do sada nitko od posrednika nije odustao, a vjerujemo da su dobri ishodi i iskustva pridonijeli širenju nagodbe u RH.

Ključne riječi: izvansudska nagodba, posrednik, socijalni pedagog

Social Pedagogues and the Implementation of Victim - Offender Mediation

Within the project „Helping Children and Youth in post war conditions," in the year 2000, Faculty of Education and Rehabilitation Sciences, Ministry of Labour and Social Welfare, State Attorney's Office and UNICEF Office for Croatia, jointly prepared the project „Special obligations - Out of Court Settlement.“

It was estimated that in the system of social services work most of the experts whose previous training provides a sound basis for additional education to implement victim - offender mediation. The education joined experts from Zagreb, Split and Osijek, the cities where the project was to be implemented. Most of them were social pedagogues.

So far, there have been more than 1,200 cases of the mediation, more than 75% of those in Zagreb. In Zagreb, certified social pedagogues perform the mediation. They had to handle complex and difficult situations, they shared experiences and dilemmas and improved their skills under a continuous supervision.

It is considered to be one of the best obligations enforced on young offenders, because, in the process of mediation, they face the consequences of their actions and have a real possibility of getting restorative justice.

The mediators emphasize their satisfaction, because in the victim - offender mediation, they directly see positive results of their work, even though, in the beginning some of them had issues with observing the principle of neutrality during the procedure.

Keywords: victim offender mediation, out of court settlement, social pedagogue, mediator

Petra Knežević

Centar za socijalnu skrb Đakovo

Centre for Social Welfare Đakovo

E-mail: petra.gurovic@gmail.com

Uloga socijalnog pedagoga u centru za socijalnu skrb tijekom izvršavanja posebnih obveza u pretkaznenom postupku

Tijekom šest godina, točnije od 2008. do kraja 2013. godine, Centar za socijalnu skrb Đakovo zaprimio je više od 200 postupaka posredovanja od Općinskog državnog odvjetništva Osijek za mlade u sukobu sa zakonom, kojima je u okviru uvjetovanog oportuniteta naloženo izvršenje jedne ili više posebnih obveza, koje su bile uvjet za donošenje odluke o nepokretanju kaznenog postupka ako navedene mlade osobe adekvatno izvrše naložene posebne obveze.

Socijalni pedagog u centru za socijalnu skrb, kad zaprimi postupak posredovanja prema maloljetnim ili mlađim punoljetnim osobama kojima je naložena posebna obveza, poziva navedene mlade ljude i njihove roditelje u centar za socijalnu skrb, upoznaje ih sa značenjem postupka posredovanja, kontaktira udruge ili ustanove u kojima će se posebne obveze izvršavati te se potpisuje suglasnost između svih dionika.

Socijalni pedagozi u centrima za socijalnu skrb koordiniraju i nadziru provedbu svih posebnih obveza i o započinjanju, potencijalnim poteškoćama i izvršenju posebnih obveza žurno podnose pisani izvještaj Općinskom državnom odvjetništvu, koje na osnovi toga donosi odluku o pokretanju ili nepokretanju kaznenog postupka prema maloljetniku.

Od 2008. do 2013. godine Općinsko državno odvjetništvo najčešće je nalagalo posebnu obvezu da se maloljetnik uključi u rad humanitarnih, komunalnih ili ekoloških organizacija. U istom razdoblju najrjeđe se nalagala posebna obveza da se maloljetnik ispriča oštećeniku ili da se uključi u izvansudsku nagodbu, pa u tom prostoru ima mjesta za napredak.

Tijekom proteklih šest godina, Centar za socijalnu skrb Đakovo zaprimio je više od 160 odluka o nepokretanju kaznenog postupka jer su maloljetnici izvršili naložene im posebne obveze, odnosno 80% od 200 postupaka posredovanja završilo je donošenjem odluke o nepokretanju kaznenog postupka prema maloljetnicima.

Ključne riječi: maloljetnik, posebna obveza, centar za socijalnu skrb, postupak posredovanja

Role of social educator in welfare center during the execution of specific commitments in pre-criminal proceedings

Over six years, more specifically, from 2008 until the end of 2013, Centre for Social Welfare Đakovo received more than 200 mediation procedures from Municipal State Attorney's Office Osijek for young people in conflict with the Law, which is within the conditional opportunity ordered the execution of one or more specific obligations, which were a condition for making a decision on not initiating criminal proceedings in these young people adequately perform mandated special obligations.

Social educator in social welfare center, upon reception of the mediation process for juvenile or young adults who ordered a special obligation, calls these young people and their parents in a welfare center, introduces them to the meaning of the mediation process, contact the association or institution in which the special obligations is going to be executed and sign the contest between all stakeholders.

Social educator in social welfare centers coordinate and monitor the implementation of specific commitments and the initiation, potential difficulty and execution of special obligations promptly submit a written report to district attorney's office, which on the basis that decides to launch or to institute criminal proceedings against a juvenile offender.

From 2008 until the end of 2013 County State attorney's office is usually entail special obligation to be minor part in the work of humanitarian organizations or activities of community or environmental significance. In the same period, the rarest demanded a special obligation of apologize to the injured party or a minor to engage in out of court settlement and in this space there is room for improvement.

During the past six years the Welfare center Đakovo received more than 160 decisions to institute criminal proceedings against juveniles because juveniles are committed ordered their special obligations which is 80% of 200 procedures mediation ended with the adoption of a decision not to institute criminal proceedings against minors.

Keywords: juvenile offender, special obligation, welfare center, pre-criminal proceeding (mediation process)

Nataša Vlah

Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci

University of Rijeka, Faculty of teacher education

E-mail: natasav@ufri.hr

Prikaz nacrtu istraživanja „Razine rizika za probleme u ponašanju djece rane razvojne dobi i stručne intervencije“

Svrha izlaganja je ukratko prikazati projektnu ideju i ciljeve istraživanja „Razine rizika za probleme u ponašanju djece rane razvojne dobi i stručne intervencije“. Prema vrijednostima i načelima recentnog i globalnog pokreta „Ranih intervencija u djetinjstvu“, koji je prepoznat i prihvaćen i u Hrvatskoj, za osmišljavanje kvalitetnih, adekvatnih i dokazano učinkovitih stručnih intervencija za djecu s problemima u ponašanju rane razvojne dobi, neophodan je istovremeni rad s djetetom i obitelji koji su u riziku za neuspješnu životnu adaptaciju i/ili nastanak i razvoj problema u ponašanju. Rizici mogu biti prepoznati na različitim razinama te se može reći da oni mogu biti minimalni, umjereni i visoki, a u skladu s time se definiraju i provode programi stručnih intervencija. Cilj planiranog istraživanja je procijeniti razine rizika za razvoj problema u ponašanju kod djece starosti 1,5 do 2,5 godina u gradu Rijeci. U skladu s time razrađeni su sljedeći podciljevi: 1. utvrditi razine učestalosti problema u ponašanju kod djece dvogodišnjaka na tri razine rizičnosti: minimalni, umjereni i visoki; 2. utvrditi povezanost razina rizičnosti za probleme u ponašanju i nekih faktora rizičnosti kod djeteta i obitelji (npr. temperament djeteta, majčine reakcije na djetetovo neprimjereno ponašanje, majčine procjene dječjeg razvojnog statusa u otkrivanju razvojnih problema i problema u ponašanju, stručna pomoć koju obitelj prima u zajednici, procjene odgajateljica u vrtiću/patronažnih sestara o specifičnim potrebama za pomoć djetetu i obitelji). Istraživanje se planira provoditi kvantitativnom i kvalitativnom metodologijom tijekom akademske 2014./2015. godine s reprezentativnim uzorkom sudionika. Istraživački tim je multidisciplinaran.

Ključne riječi: multidisciplinarna procjena, problemi u ponašanju, rane intervencije, razvojni rizici, stručna intervencija

Outline of research proposal “Levels of risk for behavioural problems in the early stages of a child’s development and professional intervention”

The aim of this presentation is to give a short overview of the research objectives and the idea behind the project *“Levels of risk for behavioural problems in the early stages of a child’s development and professional intervention”*. According to the values and principles of the recent “Early Childhood Intervention global movement”, which is also recognized and accepted in Croatia, in order to create quality, adequate and verifiably effective early interventions for children in the early stages of development who present with behavioural problems, it is necessary to work simultaneously with the child and the family that are at risk for unsuccessful adaptation to life and/or at risk to occurrence and development of behavioural problems. Risks can be recognized at different levels: they can be minimal, moderate and high. Professional intervention programmes are defined and implemented according to these levels. The aim of the planned research is to establish the levels of risk for the development of behavioural problems in children aged 1,5 to 2,5 years in the city of Rijeka. In accordance with this, the following sub-objectives have been developed: 1. to establish the frequency levels of behavioural problems in two-year-old children on three risk levels: minimal, moderate and high; 2. to establish the connection between the levels of risk for behavioural problems and some risk factors in children and families (e.g. child temperament, mother’s reactions to the child’s inappropriate behaviour, mother’s evaluation of the child’s developmental status in discovering developmental and behavioural problems, professional help provided to the family in the community, evaluation given by kindergarten teachers/visiting nurses about particular needs of the child and family in order to provide help). The research will be carried out on a representative sample during the academic year 2014/2015 Both quantitative and qualitative methodology will be used. The research team is multidisciplinary.

Keywords: behavioural problems, early interventions, multidisciplinary assessment, developmental risks, professional intervention

Gabrijela Ratkajec Gašević

*Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko – rehabilitacijski fakultet, Odsjek za poremećaje u ponašanju
University of Zagreb, Faculty of Education and Rehabilitation Sciences, Department of Behavior
Disorders*

E-mail: gabrijela.rg@gmail.com

Spremnost na promjenu i spremnost za tretman – zanemareni koncepti u planiranju intervencija

Dosadašnja istraživanja u području tretmana djece i mladih s problemima u ponašanju bila su ponajprije usmjerena na prikupljanje spoznaja o rizičnim čimbenicima i mogućim uzročnicima delinkventnog ponašanja. Rezultirala su usmjeravanjem intervencija na one rizične čimbenike koji doprinose pojavi problema u ponašanju. Zanemareni koncepti, kako u području istraživanja, tako i u području planiranja tretmantskih intervencija su spremnost na promjenu i spremnost za tretman. Iako je spremnost na promjenu osnovna pretpostavka promjene ponašanja, dok je spremnost za tretman osnovna pretpostavka za provedbu i završetak tretmantske intervencije, malo je provjera koliko ta saznanja utječu na provedbu, planiranje i ishod intervencije. Zato je namjera ovog rada predstavljanje značenja procijenjene spremnosti na promjenu i spremnosti za tretman kod mladih u planiranju i provedbi tretmana.

Spoznaje će se temeljiti na provedenom istraživanju sa 160 mladih uključenih u provedbu posebne obveze uključivanja u individualni ili grupni psihosocijalni tretman u savjetovalištu za mlade na području grada Zagreba i Zagrebačke županije.

Dobiveni rezultati omogućuju uvid u obilježja, vrstu, stupanj motivacije te provjeru značaja tih spoznaja u provedbi posebne obveze uključivanja u individualni ili grupni psihosocijalni tretman u savjetovalištu za mlade.

Ključne riječi: spremnost na promjenu, spremnost za tretman, savjetovalište

Readiness to change and treatment readiness – neglected concept in treatment planning

Recent studies in the area of treatment of behavior problems were directed to risk factors and possible causes of delinquent behavior. As a consequence, the interventions were directed on risk factors which contribute to persistence to behavior problems. Neglected concept, in the research area, and as well in the area of treatment planning are readiness to change and treatment readiness. Although the readiness to change is the basic condition for behavior change, while the treatment readiness is the basic condition for involvement and completion of the treatment intervention, there is very little research how these information contribute to planning, implementation and outcome of an intervention. Therefore, the aim of this work is the presentation of the meaning of the assessed readiness to treatment and treatment readiness.

The information will be based on research with 160 youth who were mandated to psychosocial counselling in the Zagreb and Zagreb County.

Results allow the insight in characteristics of youth, their motivation stage and the meaning of these information for the counselling process.

Keywords: readiness to change, treatment readiness, counselling

Maurović Ivana

*Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko – rehabilitacijski fakultet, Odsjek za poremećaje u ponašanju
University of Zagreb, Faculty of Education and Rehabilitation Sciences, Department of Behavior
Disorders*

E-mail: ivana.maurovic@gmail.com

**Od „problematičnih“ do „otpornih“: razvojni ishodi adolescenata
smještenih u dječje domove**

Tradicionalna znanost i praksa postupanja prema mladima smještenim u institucije bila je usmjerena na istraživanje njihovih rizika i problema u ponašanju. Pri tome je zanemarena usmjerenost na njihove snage i pozitivne razvojne ishode, odnosno na njihovu i otpornost okruženja u kojem žive. U skladu s tim, Cross (2003) navodi kako je preokupacija devijantnošću marginaliziranih skupina istraživače i praktičare učinila „slijepima“ za normalnost koja je sveprisutna u tim grupama.

Stoga je opći cilj ovog rada prikazati dio rezultata projekta „Otpornost adolescenata u dječjim domovima“, odnosno međusobni odnos različitih razvojnih ishoda adolescenata u dječjim domovima te njihov odnos s rizicima i zaštitnim čimbenicima. Specifično, ciljevi su: utvrditi povezanost sreće, akademskog uspjeha te problema u ponašanju adolescenata u dječjim domovima; utvrditi doprinos rizika, unutarnjih i vanjskih zaštitnih čimbenika u objašnjenju sreće, akademske kompetencije i problema u ponašanju adolescenata.

Izvor podataka o adolescentima smještenim u dječje domove bili su njihovi odgajatelji (kada je riječ o procjeni razvojnih ishoda i rizika) te adolescenti (procjena zaštitnih čimbenika). Riječ je o cjelokupnoj populaciji adolescenata (N=258) od 14 do 21 godinu, smještenih u 15 dječjih domova u Hrvatskoj.

Korišteni su instrumenti: Upitnik sociodemografskih, obilježja izdvajanja iz obitelji i domskog smještaja djeteta, Upitnik zaštitnih mehanizama adolescenata smještenih u instituciju (Maurović, 2013), Procjena ponašanja djeteta (Achenbach, 1991), Skala subjektivne sreće (Lyubomirsky i Lepper, 1999) te Upitnik o akademskom uspjehu. Podaci će se obraditi pomoću metoda deskriptivne statistike, korelacijske analize i multiple regresijske analize.

Ključne riječi: razvojni ishodi, otpornost, zaštitni čimbenici

From the "problematic" to "resilient": developmental outcomes of adolescents in children's homes

Traditional science and practice towards young people that are living in children's homes was aimed at exploring their risk and behavioral problems. Focus on their strengths and positive developmental outcomes, as well as their and resilience of the environment in which they live, has been ignored. Accordingly, Cross (2003) suggested that the preoccupation with deviancy of marginalized groups has made researchers and practitioners "blind" to the normality that is present in these groups.

Therefore, the overall objective of this paper is to present some results of the project „Resilience of adolescents in children's homes," specifically the relationship of different developmental outcomes of adolescents in children's homes and their connection with risk and protective factors. Specifically, the objectives are: to determine the relationship between happiness, academic achievement and behavioral problems in adolescents in children's homes; to determine the contribution of risk, internal and external protective factors in explaining happiness, academic competence and behavioral problems in adolescents.

Source of data for adolescents placed in children's homes were their caregivers (when it comes to assessing development outcomes and risks) and adolescents (in assessing estimated protective factors). The entire population of adolescents (N = 258), 14 to 21 years, placed in 15 children's homes in Croatia were assessed.

Following instruments were used: Sociodemographic questionnaire, Protective mechanisms of adolescents placed in an institution (Maurovic, 2013), Child behavior checklist (Achenbach, 1991), Subjective happiness scale (Lyubomirsky and Lepper, 1999) and Questionnaire on academic success. Data will be processed by methods of descriptive statistics, correlation analysis and multiple regression analysis.

Keywords: developmental outcomes, resilience, protective factors

Miranda Novak

Josipa Mihić

*Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko – rehabilitacijski fakultet, Odsjek za poremećaje u ponašanju
University of Zagreb, Faculty of Education and Rehabilitation Sciences, Department of Behavior
Disorders*

E-mail: mnovak@erf.hr

Kako promocija mentalnog zdravlja učitelja utječe na učinkovitost prevencije?

Kada govorimo o svim promjenama u školskom sustavu, možemo reći da se u Hrvatskoj prevencija u školskom okruženju tek razvija. Posljednjih su desetak godina preventivni programi bili vezani uz učenike, no nova svjetska kretanja sve se više okreću razvoju socijalno - emocionalnih kompetencija učitelja te promociji njihovog mentalnog zdravlja. Jennings i Greenberg (2014) navode da uspješno vođenje razreda, održavanje podržavajućeg odnosa učenik - učitelj i uspješna implementacija programa socijalno - emocionalnih kompetencija poboljšavaju psihosocijalnu klimu u razredu i utječu na pozitivan razvoj učenika. Socijalno i emocionalno kompetentan učitelj određuje ozračje u razredu, podržava snage svojih učenika, ima vrlo jasno određena pravila ponašanja, promiče suradnju učenika te intrinzičnu motivaciju za učenje. Da bi učitelj mogao biti uspješan, iznimno su važni indikatori njegove dobrobiti i samoregulacije.

Cilj ovog rada je ispitati utjecaj stresa, psihosocijalne klime u školi te osjećaja profesionalne kompetentnosti na učinkovitost PATHS - RASTEM programa koji se provodi u školskom sustavu. PATHS - RASTEM program u Hrvatskoj se provodi od 2007./2008. godine, no tek se od 2012. godine započelo s istraživanjem karakteristika samih učitelja. Ovaj će rad predstaviti istraživanje razine stresa učitelja, školske psihosocijalne klime, osjećaj profesionalne učinkovitosti te osjećaje učitelja vezane uz radno mjesto. Uz to, ovi će čimbenici biti sagledani kao moderatori koji utječu na učinkovitost PATHS - RASTEM programa. Isto tako, ovaj će rad ponuditi moguće strategije rada s učiteljima s ciljem podrške u daljnjem razvoju njihovih socijalno - emocionalnih kompetencija kako bi se postigao svima zajednički cilj: pozitivan razvoj učenika i smanjenje emocionalnih problema i problema u ponašanju.

Ključne riječi: promocija mentalnog zdravlja, školska psihosocijalna klima, učitelji, prevencija

How does the promotion of teacher's mental health effect prevention effectiveness?

Regarding all the changes in the Croatian school system, it is possible to conclude that the school based prevention is still developing. During the last ten years, prevention programs were mostly related to the students, but the new world trends of prevention programs are increasingly focusing on the development of socio - emotional competence of teachers and promotion of their mental health. Jennings and Greenberg (2014) reported that the successful class management, maintaining a supportive student - teacher relationship and the successful implementation of socio - emotional learning programs improve psychosocial climate in the classroom and affect the positive development of students. Socially and emotionally competent teacher determines the atmosphere in the classroom, supports the strengths of its students, has very clearly defined rules, promotes cooperation between students and intrinsic motivation for learning. For a successful teacher, indicators of his benefits and self - regulation are very important. The aim of this study was to examine the impact of teacher stress level, school psychosocial climate and feelings of professional competence on the effectiveness of school based prevention program PATHS. PATHS program is being implemented in Croatian schools since 2007, but the influence of teachers' characteristics on program's effectiveness was not analyzed until 2012. This paper will present the results of a study of teachers' stress levels, school psychosocial climate, a sense of professional efficacy and feelings of teachers related to their job. In addition, these factors will be examined as moderators influencing the effectiveness of PATHS program. Also, this article will offer alternative strategies for working with teachers in order to improve their social and emotional competencies and to achieve the common goal of all: the positive development of students and reduction of their emotional and behavioral problems.

Keywords: promotion of mental health, school psychosocial climate, teachers, prevention

Martina Horvat

GONG, Edukacijski centar

GONG, Education Centre

E-mail: martinahorvat1981@yahoo.com

Kako socijalni pedagozi mogu doprinijeti građanskom odgoju i obrazovanju učenika?

Cilj građanskog odgoja i obrazovanja jest razvijanje građanske kompetencije učenika kao aktivnih i odgovornih građana koji znaju svoja prava i odgovornosti te se ponašaju u skladu s njima. U Europskom referentnom okviru za cjeloživotno učenje, od definiranih osam ključnih kompetencija, međuljudska i građanska kompetencija, osjećaj za inicijativu i poduzetnost te kulturna osviještenost i izražavanje su izravno obuhvaćene građanskim odgojem i obrazovanjem. U skladu s tim, građanski odgoj je usmjeren na stjecanje ne samo znanja nego i vještina i vrijednosti iz 6 područja: ljudsko - pravnog, političkog, društvenog, (inter)kulturalnog, ekološkog i ekonomskog.

U Hrvatskoj je 1999. godine uveden Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava koji se uglavnom provodio kroz projekte i izvan - nastavne aktivnosti te su kroz njega razvijeni neki primjeri dobrih praksi, ali nije svim učenicima osigurao razvoj građanske kompetencije.

U školskoj godini 2012./13. eksperimentalno je uveden u 12 škola Kurikulum građanskog odgoja i obrazovanja. Kurikulum je podrazumijevao međupredmetnu provedbu, ali za pojedine dobne skupine i zaseban predmet. Nakon eksperimentalne provedbe, Agencija za odgoj i obrazovanje koordinirala je izradu programa isključivo međupredmetne provedbe građanskog odgoja koji je uveden u školskoj godini 2014./15.

Budući da je uvođenje građanskog odgoja i obrazovanja trenutno vrlo aktualna tema, koja kroz društvenu dimenziju obuhvaća i područje socijalnih vještina kojim su se do sada u velikoj mjeri bavili socijalni pedagozi, predavanje će uključiti predstavljanje procesa uvođenja građanskog odgoja i obrazovanja, prikaz istraživanja koji ukazuju na potrebu uvođenja zbog nedovoljno razvijene građanske kompetencije učenika, ali će i otvoriti pitanje izazova te mogućnosti sudjelovanja socijalnih pedagoga u poučavanju.

Ključne riječi: građanska kompetencija učenika, građanski odgoj i obrazovanje, obrazovanje za ljudska prava, socijalne vještine

How can social - pedagogic profession contribute to civil and human rights education?

The goal of civil education is to develop student's civil competency and to encourage students to be active and responsible citizens. *The key competences for lifelong learning - European reference framework* defines eight key competences and three of them are directly connected with civil education: interpersonal and civil competence, sense of initiative and entrepreneurship and cultural awareness and expression. Accordingly, civil education is focused at developing knowledge, skills and values in six fields: law and human rights, political, social, (inter)cultural, environmental and economic. Croatian National Programme of Education for Human Rights was introduced in 1999. Programme was mainly implemented through projects and extra - curricular activities and that was not enough to ensure the development of civil competency for all students. New Curriculum of Civil Education was experimentally introduced in 12 schools in the school years 2012/13 and 2013/14. Modified version of that programme is introduced in schools in this school year 2014/15.

Since the introduction of civil education is currently actual issue and includes the area of social skills development which have until now been largely connected with the activities of social pedagogues in schools, this topic may be of interest for social pedagogues.

The lecture will include a presentation of the process of introduction of civil education and results of the researches about civil competency of students, but it will also open the question about challenges and opportunities of civil education and about the potential roll of social pedagogues in it.

Keywords: civic competency of students, civic education, human rights education, social skills.

Ana Mandac

„Centar Olimp“

„Olimp Center“

E-mail: anamandac@centar-olimp.hr

Željka Gomuzak Anić

OŠ Velika Mlaka

Elementary school Velika Mlaka

E-mail: zeljka.gomuzak-anic@skole.hr

Socijalni pedagog - provoditelj edukacije za EU fondove

Cilj predavanja je upoznati kolege s iskustvom voditeljica u osmišljavanju, provedbi i evaluaciji edukacije različitih korisnika na temu upravljanja projektnim ciklusom u EU fondovima.

Imajući u vidu činjenicu kako smo preplavljeni informacijama i mogućnostima korištenja EU fondova namjeravamo govoriti o ulozi socijalnih pedagoga kao kompetentnih stručnjaka u upravljanju projektnim ciklusom. Poseban osvrt će biti na svaku od faza ciklusa koji se poklapa s spoznajama koje smo dobili formalnim obrazovanjem na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu.

Govorit ćemo o programiranju, identificiranju, formuliranju, provedbi i praćenju (vrednovanju) projektata te to povezati s nekim od naših programa na Fakultetu.

Potaknut ćemo kolege da se upuste u avanturu i pokušaju udružiti socijalnog pedagoga i izradu projektnih prijedloga za EU fondove.

Ključne riječi: EU fondovi, edukacija, upravljanje projektom

The social pedagogue - training enforcer of EU funds

The aim of the lecture is to acquaint colleagues with experience in the design, implementation and evaluation of education from different users on the topic of project cycle management of EU funds.

Given the fact that we are inundated with information and possibilities of using EU funds, we intend to talk about the role of social pedagogues as competent experts in project cycle management. A special emphasis will be on each of the phases of the cycle that coincides with the knowledge that we have received at our Faculty. We'll talk about programming, identification, formulation, implementation and monitoring (evaluation) and connect with some of our programs that exist at the college. We are going to encourage colleagues to embark on an adventure and try to join a social pedagogue and making proposals for EU funds.

Keywords: EU funds, training, project management

Dajana Jurinčić

Savjetovalište protiv nasilja djece i mladih „Luka Ritz“

Counseling Centre against Children and Youth Violence „Luka Ritz“

E-mail: dajana.savjetovaliste@gmail.com

Uloga socijalnog pedagoga u civilnom društvu - Udruga savjetovalište „Luka Ritz“

Intervencije koje se provode u lokalnoj zajednici reflektiraju potrebe ciljanog stanovništva u odnosu prema djeci, mladima i obiteljima općenito, te je uloga socijalnog pedagoga u civilnom društvu mnogostruka i pruža značajan broj mogućnosti u području definiranja potreba, kreiranja, pisanja te samoj implementaciji i evaluaciji programa i projekata. Upravo zato postoji prostor za daljnji razvoj socijalne pedagogije u ovom segmentu. Civilno društvo, kao širok i značajan prostor djelovanja u ovom pogledu, omogućuje socijalnom pedagogu koordinaciju, organizaciju i provođenje raznih preventivskih i intervencijskih aktivnosti namijenjenih djeci, mladima i odraslim osobama te on, drugim riječima, utječe na stvaranje preduvjeta za sigurniju lokalnu zajednicu.

Uloga socijalnih pedagoga koji rade u civilnom društvu je različita, širokog spektra i različitog djelovanja te su im stoga profesionalne uloge kao i opisi poslova različiti. Stoga će u ovom predavanju biti prezentirana uloga socijalnog pedagoga u Udruzi „Savjetovališta „Luka Ritz“. Od svog osnivanja 2010. godine kontinuirano su se osmišljavali, unapređivali te prijavljivali i provodili projekti/programi, vodeći računa o potrebama populacije, vezanim ciljevima te adekvatnim aktivnostima. Misija Savjetovališta je pružanje savjetodavne i stručne potpore u slučajevima nasilnog i rizičnog ponašanja djece i mladih te razvijanje i provedba preventivskih programa, koji osmišljavaju slobodno vrijeme mladih, odgajaju ih da žive poštujući ljudska prava i prava djece, osposobljavaju ih za toleranciju i poštivanje različitosti te potiču na odgovorno sudjelovanje u društvu.

Ključne riječi: Savjetovalište, programi, projekti, uloga, socijalna pedagogija, udruga, aktivnosti, civilno društvo

Role of social pedagogue in civil society - „Luka Ritz“ counseling centre against children and youth violence

Interventions that are implemented in local community reflect specific needs of target population, focusing on children, youth and families in general. There are many roles of social pedagogue in civil sector and they provide a significant number of possibilities. These possibilities include defining needs, creating, writing, implementing and evaluating programs and projects. That is why there is room for further development of social pedagogy in this segment. Civil society gives social pedagogues space to coordinate, organize and to do different prevention and intervention activities for children, youth and adults. In other words, social pedagogue can contribute to a safer community.

The role of social pedagogue who works in civil sector is different, includes a broad range of activities and very versatile, and that is why professional roles and job descriptions are also very different. So this lecture is going to present the role of social pedagogue in „Luka Ritz“ Counseling Center. „Luka Ritz“ Counseling Center has been established in 2010. and since then continuously makes, improves and implements projects and programs, which are guided and inspired by population needs, goals and adequate activities. „Luka Ritz“ Counseling Center mission is giving counseling and professional support to children and youth in risk, in violent situations, as well as developing and implementing prevention programs, that are focused on leisure time of youth, raising them to live by respecting children/human rights, training them to be tolerant and to respect differences and on improving their responsible and active participation in society.

Keywords: Council center, programmes, projects, role, social pedagogy, association, activities, civil society

Petra Hruškar

studentica diplomskog studija Socijalne pedagogije

Social pedagogy graduate student

E-mail: petra.hruskar@yahoo.com

Urbana sigurnost

Unatoč procvatu prevencije kriminaliteta, uslijed nastupanja gospodarske krize, donositelji odluka postaju skeptični prema preventivnim strategijama. Nedostatak kratkoročnih pozitivnih učinaka takvih strategija i posljedična skeptičnosti odlučujućih snaga utječe na usporeni razvoj prevencije. U potrazi za rješenjem javlja se koncept urbane sigurnosti. S obzirom da se radi o novijem konceptu, postoji potreba za provedbom istraživanja u ovom području. Polazeći od ideje da glavne uloge u gradu igraju građani, policijska služba i nositelji lokalne vlasti, provedeno je kvantitativno istraživanje s ove tri skupine u gradu Zaprešiću. Ciljevi istraživanja su bili dobiti uvid u percepciju sigurnosti, prisutnosti problema, potrebu za provedbom preventivnih aktivnosti i odgovornosti aktera za osiguravanje dobre kvalitete života građana te utvrditi postoje li razlike u percepciji između tri subuzorka ispitanika. Rezultati istraživanja su pokazali da postoje razlike u percepciji iste situacije između tri različita aktera i na kojim područjima su one najviše prisutne. Upravo ti podaci su nam dali vrijedne informacije koje mogu poslužiti kao smjernice za izradu projekata u području prevencije u Zaprešiću. Ovakav tip istraživanja, kojim su obuhvaćena tri aktera i pokretača preventivnih aktivnosti u lokalnoj zajednici, dosada nije proveden na području Republike Hrvatske, iako bi trebao činiti temelj i za stvaranje partnerstva u lokalnim zajednicama i za proces odabira, planiranja te provedbe preventivnih strategija.

Ključne riječi: urbana sigurnost, Zaprešić, prevencija kriminaliteta

Urban security

Despite the rise of crime prevention, the onset of the economic crisis makes policy-makers skeptical about preventive strategies, because of the lack of short-term positive effects and therefore the development of prevention is slowing down. In search of a solution the concept of urban security appeared. Given this is a relatively new concept, there is a need for research in this area. Starting from the idea that the main roles in cities are played by its citizens, police service and local authorities, we conducted a quantitative study with these three groups in Zaprrešić. The objectives of the study were to gain insight into the perception of security, the presence of a problem, the need to implement prevention activities and responsibilities of stakeholders to ensure good quality of life as well as to determine whether there were differences in perception between the three subsamples of respondents. The study results showed that there are differences in the perception of the same situation between three different actors and in which areas they are most present. These data have given us valuable information that can serve as guidelines for the development of projects in the field of prevention in Zaprrešić. This type of research, which covers three actors and initiators of preventive activities in the local community, has not been implemented on the Croatian territory, although it should form the basis for the creation of partnerships in local communities and in the process of selecting, planning and implementing prevention strategies.

Keywords: urban security, Zaprrešić, crime prevention

Deniza Drusany

Sanja Radić Bursać

Sveučilište u Zagrebu, Centar za savjetovanje i podršku studentima

University of Zagreb, Student Support and Counseling Centre

E-mail: csps@unizg.hr

Interdisciplinarni pristup pružanju podrške studentima na Sveučilištu u Zagrebu

Podrška studentima predstavlja jedno od važnih temelja kvalitetnog i učinkovitog obrazovanja te su studentske savjetovanišne službe razvijene na većini američkih i zapadnoeuropskih sveučilišta. Dobiti koje proizlaze iz osiguravanja i pružanja sveobuhvatne podrške studentima, vidljive su, kako za studente, tako i za samo sveučilište obzirom da se povećava završnost i ustrajnost studenata u studiju, uspješnost u studiju te zapošljivost nakon studija. Također, navedeno govori i o kvaliteti sveučilišta te se, uz odgovornost koju sami studenti imaju u izvršavanju svojih akademskih obveza, uvelike smatraju i odgovornošću sveučilišta.

Sveučilište u Zagrebu je u 2013. godine osnovalo Centar za savjetovanje i podršku studentima s ciljem koordiniranja i osiguravanja sustavnog pružanja podrške studentima svih sastavnica Sveučilišta. Kroz aktivnosti Centra, studentima se nudi individualno i grupno savjetovanje, provode se radionice i interaktivna predavanja, razvijaju edukativni materijali te on-line aktivnosti. Područja rada obuhvaćaju karijerno savjetovanje i informiranje, psihološko savjetovanje, kojim se pruža pomoć unutar širokog spektra osobnih i akademskih poteškoća, usvajanje i unapređenje akademskih i životnih, odnosno generičkih vještina te podršku podzastupljenim skupinama studenata i studentima s invaliditetom. Tijekom izlaganja, uz predstavljanje aktivnosti i usluga koje se nude studentima, naglasak će se staviti i na suradnju unutar stručnog tima te doprinos različitih pomažućih struka u navedenim područjima, kao značajni čimbenik kvalitete prilikom osiguravanja i pružanja podrške studentima Sveučilišta u Zagrebu.

Rezultati i iskustva tijekom jednogodišnjeg rada Centra za savjetovanje i podršku govore o, od strane studenata i sveučilišnog osoblja, prepoznatoj potrebi i važnosti pružanja sveobuhvatne podrške na sveučilišnoj razini, zainteresiranosti studenata za sudjelovanjem u aktivnostima Centra te percipiranoj korisnosti.

Ključne riječi: sveučilište, podrška, studenti, savjetovanje, interdisciplinarnost

Interdisciplinary approach to student support at the University of Zagreb

Student support is one of the key elements of efficient quality education and for this reason most American and Western-European universities have well developed student counseling services. Benefits emerging from well-organized student support are visible for students as well as for the university. Enhanced retention, student persistence, academic success and future employability are some of the major benefits. These also represent indicators of quality assurance at the university and are the responsibility of the students themselves as well the university.

The University of Zagreb established the Student Counseling and Support Centre in 2013 aiming to ensure organized counseling services on the University level offered to students of all of its constituent unites. Through its activities students can engage in individual and group counseling, workshops and trainings, on-line activities and use available educative material.

Within the Centre, students can receive career counseling and guidance, psychological counseling for a wide specter of academic and personal difficulties and develop and enhance their academic and career-life skills. Special emphasis is given to activities equalizing opportunities for underrepresented groups of students.

The presentation will give an overview of the Centre's activities, emphasizing the benefits of the diverse counseling team. The cooperation and contribution of different helping professions is an important element in providing and ensuring quality student support services.

Existing interest in participating in the Centre's activities as well as positive feedback from students and university staff, evaluated through the first year of the Centre's work, point to the awareness and importance of offering comprehensive and well thought through student support services on university level.

Keywords: university, support, students, counseling, interdisciplinary

Katarina Kavić

Renata Tišler

studentice diplomskog studija Socijalne pedagogije

Social pedagogy graduate students

E-mail: renata.tisler@gmail.com

Injektiranje pozitivne - utjecaj na mentalno zdravlje studenata

Studenti su svakodnevno izloženi različitom setu pritisaka, kao što su ograničeni broj izlazaka na ispite, kratak vremenski razmak između rokova, zahtjevnost nastavnog gradiva i drugi (Goldring, 2012). Izloženost navedenim pritiscima kod studenata može negativno utjecati na njihovo mentalno zdravlje i dobrobit. Mohorić (2008) u svom istraživanju zamjećuje povezanost između negativnih automatskih misli i akademskog uspjeha studenata. Sukladno navedenom, u radu će biti predstavljen studentski projekt JAK OŽUJAK te njegovi rezultati. Ciljevi projekta JAK OŽUJAK bili su smanjiti negativno razmišljanje i podići raspoloženje studenata. Projekt se provodio tokom cijelog mjeseca ožujka 2014. godine, a realizacija je uključivala postavljanje motivacijskih poruka inspirativnog i duhovitog karaktera u prostorima Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta. Za evaluaciju projekta je osmišljen on-line upitnik kojeg je ispunilo preko 50% studenata Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta. U izlaganju će biti predstavljeni rezultati evaluacije. Pokazalo se da je 84% ispitanika imalo pozitivne reakcije na poruke, dok se 78% ispitanika osjetilo zabavljeno. Obzirom na ohrabrujuće rezultate projekta (80% ispitanika je prepoznalo važnost nastavka projekta), u narednoj akademskoj godini 2014/2015 će se isplanirati i provesti preventivna kampanja u svrhu promocije mentalnog zdravlja studenata. Takav pothvat iziskuje potrebu sudjelovanja interdisciplinarnih struka kao što su grafički dizajneri, studenti marketinga ili ekonomije, studenti psihologije, itd. na području socijalnog marketinga, kako bi se isplanirala i realizirala kampanja u svim fazama, od identifikacije problema do evaluacije postignutog. Izlaganje će naglasiti i značaj korištenja socijalnog marketinga te preventivnih i promotivnih kampanji u prevenciji problema u ponašanju i promociji mentalnog zdravlja.

Ključne riječi: studenti, stres, JAK OŽUJAK, interdisciplinarnost, preventivna kampanja

Positivity injection - impact on student mental health

Everyday students are exposed to a different set of stressors such as limited chances of taking exams, short period between exams, demanding learning materials, etc. (Goldring, 2012). All those pressures can have a negative impact on mental health and wellbeing of students. In one of her researches, Mohorić (2008) has noticed a connection between negative automatic thoughts and poor academic success of students. Based on all that, the project „Jak ožuJAK“ will be presented. Main goals of project „Jak ožuJAK“ were to reduce negative thinking and raise the spirit of students. The project was implemented during the whole month of March 2014. Realization included posting motivational messages in the areas of Faculty of education and rehabilitation sciences. Selected messages were inspirational and humorous. Evaluation of the project was carried out by an on-line survey which was completed by more than 50% of the Faculty students. Results of the evaluation will be introduced in the presentation. The results suggest that 84% of respondents had positive reactions to the messages, while 78% of respondents felt amused by them. Given the encouraging results of the project (80% of respondents recognized the importance of resumption the project) in the next academic year of 2014/2015, preventive campaign will be planned and implemented in order to promote mental health of students. For planning and carrying out the campaign in all its stages, from problem identification to evaluation of achievement, it is very important to include participants from interdisciplinary fields, such as graphic designers, students of marketing or economics, psychology students, etc. The presentation will also emphasize the importance of using social marketing as well as preventive and promotional campaigns for preventing behavior problems and promoting mental health.

Keywords: students, stress, Jak ožuJAK, interdisciplinarity, preventive campaign

Irma Kovčo Vukadin

*Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Odsjek za kriminologiju
University of Zagreb, Faculty of education and rehabilitation sciences, Department of criminology*

Dijana Jerković

Ured za suzbijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske, Odjel Nacionalne informacijske jedinice za droge i poslove međunarodne suradnje

Office for Combating Drugs Abuse of the Government of the Republic of Croatia, National Drugs Information Unit and International Relations Department

E-mail: irmakv@yahoo.com

Konzumiranje sredstava ovisnosti studenata Edukacijsko-rehabilitacijskoga fakulteta

Zlouporaba sredstava ovisnosti predstavlja trajno aktualan društveni problem. Značaj i multidimenzionalnost ove pojave razvidni su iz brojnosti znanstvenih disciplina u okviru kojih se analizira: medicine, psihologije, psihijatrije, sociologije, prava, kriminologije, politologije, ekonomije i dr. Europska politika prema drogama se, poput brojnih drugih politika, sve više temelji na znanstveno utemeljenim podacima, pa tako danas govorimo o razvoju specifičnog istraživačkog područja – istraživanja vezana uz droge (drug-related research) u kojem se razvijaju metodološke smjernice i standardi, a za čiji razvoj i praćenje primjene je nadležan Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama.

Studentska populacija je rijetko bila interesantna populacija za istraživanja vezana uz droge u Hrvatskoj, što je bio povod za osmišljavanje projekta istraživanja, kojim se, osim u konzumiranje sredstava ovisnosti, želi steći uvid u kvalitetu života redovitih studenata u Hrvatskoj kroz zadovoljstvo studijem i studiranjem, zadovoljstvo životom, samopoštovanje, zdravstveni status (fizički i psihički), način provođenja slobodnog vremena te rizična ponašanja. Projekt realiziraju Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Ured za suzbijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske.

U ovom radu se daje prikaz prevalencije konzumiranja sredstava ovisnosti (legalnih i ilegalnih) studenata Edukacijsko-rehabilitacijskoga fakulteta. Uzorak čini 313 studenta preddiplomskog i diplomskog studija socijalne pedagogije i logopedije. Nakon prikaza ukupne prevalencije, analiziraju se razlike u konzumiranju sredstava ovisnosti obzirom na vrstu studija, razinu studija, uspjeh u studiranju i prebivalište.

Ključne riječi: konzumiranje sredstava ovisnosti, studenti, prevalencija

Psychoactive substances consumption among students of the Faculty of education and rehabilitation sciences

Psychoactive substances abuse represents permanently actual social problem. Importance and multidimensionality of this phenomenon can be seen from the number of scientific disciplines within which this problem has been analyzed: medicine, psychology, psychiatry, sociology, law, criminology, politology, economics etc. European drugs policy, as many other policies, is increasingly based on scientific data, and today we talk about the development of specific research area – drug-related research. European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction is responsible for development of methodological guidelines and standards in this filed, as well as for monitoring their implementation.

In Croatia, population of students in higher education was rarely interesting for drug-related research, which was a motive for designing this research project. Aim of the project is, not only to get insight into the psychoactive substances consumption, but also to get information about the quality of life of full-time students in Croatia, through the data on satisfaction with the study program and studying, satisfaction with life, self-esteem, health status (physical and mental), leisure time activities, and risk behaviours. Project is implemented by Faculty of Education and Rehabilitation Sciences, University of Zagreb and Office for Combating Drugs Abuse of the Government of the Republic of Croatia.

This paper gives an overview of the prevalence of psychoactive substances (licit and illicit) consumption among students at the Faculty of Education and Rehabilitation Sciences. The sample is consisted of 313 undergraduate and graduate students of Social Pedagogy and Speech and Language Pathology. After the representation of the total prevalence, differences in psychoactive substances consumption are analyzed, with respect to the type of the study program, level of the study programme, success in studying and residence.

Keywords: psychoactive substances consumption, students, prevalence

Ružica Korov

Centar za socijalnu skrb Osijek

Centre for Social Welfare Osijek

E-mail: rkorov7@net.hr

Djeca i vršnjačko nasilje - percipiranje odnosa i odgovornosti, iskustva u radu

Cilj izlaganja: podijeliti praktično iskustvo u radu s djecom na rješavanju sukoba kroz proces medijacije baziran na preuzimanju odgovornosti u vršnjačkim skupinama.

Tijekom desetogodišnjeg perioda (2004-2014.g), kada se aktualizirao problem vršnjačkog nasilja i intenzivnije se počeo detektirati i pratiti ovaj fenomen, kroz evidenciju i neposredni rad socijalnog pedagoga Centra za socijalnu skrb Osijek prošlo je oko 500 djece.

Sve složenija problematika odnosa, pozicija i uloga kako djece tako i socijalnog okruženja (obitelj, škola, društvo) nametnuli su i potrebu za intenzivnijim radom stručnjaka, ne samo s obitelji, nego i s neposrednim „akterima“ vršnjačkog nasilja, odnosno vršnjačkih sukoba.

Od zaprimljenog policijskog posebnog izvješća ili prijave škole do završetka procesa dijete dobiva status aktivnog sudionika u percepciji svoje pozicije i uloge, u fokus se stavlja rješavanje sukoba s naglaskom na odnosu i odgovornosti za procese između vršnjaka, osvještavanje sebe i drugog, percipiranje problema i zajedničkog interesa, te pronalaženje izvedivih opcija rješavanja problema koji su izazvali sukob.

Ovaj proces rješavanja sukoba provodi se kroz medijacijski proces u kojem razgovaramo sa svom prijavljenom djecom. Tijekom medijacijskog procesa daje se prostor izazivaču-nasilniku, a naročito žrtvi.

Ova „metoda“ u sebi objedinjuje tehnike, znanja i vještine iz nenasilnog rješavanja sukoba i procesa provođenja posebne obveze Izvansudske nagodbe. Postigla je značajne uspješne rezultate, naročito na preuzimanju i vraćanju odgovornosti djeci, uvažavanju istih i učenju adekvatnih načina rješavanja međusobnih konflikata te na podizanju svijesti o odgovornosti i partnerstvu.

Ključne riječi: vršnjačko nasilje, odnos, odgovornost, metoda

Children and peer violence - perception on relationship and responsibility, work experience

Aim: to share practical experience in working with children and handling the conflicts through the mediation process, which is based on taking responsibility in peer groups.

During a ten year period (2004 – 2014), when the peer violence phenomenon started to detect itself more intensively, the Centre for Social Welfare Osijek has registered around 500 children who worked directly with social pedagogues.

The complex relationship issues, position and role of children, as well as the role of family, school and society require more intense engagement of experts. Social pedagogues work with family and children involved in peer to peer violence.

From the police or school's report all the way to the end of the process, a child becomes an active participant in the perception of its role and position in the society. The aim is to resolve the conflict with an emphasis on the relationship and responsibility between peers, awakening and sensing the problem, as well as the common interest and finding the acceptable options to resolve the problems which caused the conflict.

Conflicts are resolved through the process of mediation, where we talk to children involved in the conflict. During the process of mediation we give time to victims, but also bullies.

This method includes techniques, knowledge and skills of nonviolent conflict resolution and obligatory out of court settlement agreement. The method has given successful results in taking and giving the responsibility to children, tolerance, learning the acceptable ways of resolving the conflict and raising the self - awareness about responsibility and partnership.

Keywords: peer violence, relationship, responsibility, method

Vladimira Žakman-Ban

Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Odsjek za kriminologiju

University of Zagreb, Faculty of rehabilitation and education sciences, Department of criminology

Katarina Špehar Fiškuš

Centar za odgoj i obrazovanje Lug

Center for education Lug

E-mail: kspehar.fiskus@gmail.com

Konzumerizam - nova ovisnost

U radu se raščlanjuje problem ovisnosti o konzumerizmu koja, prema većini značajki i društvenoj opasnosti, spada u red novih ovisnosti, a u nas je uvelike zanemarena od strane stručnjaka i znanstvenika.

Fenomen konzumerizma obrađuje se interdisciplinarno, pa i transdisciplinarno u smislu društveno kontekstualizirane znanosti (s etičkog i filozofskog motrišta, kao sustav vrijednosti, s aspekta kulturoloških značajki i društvene odgovornosti medija i drugo). Fenomen se promatra kao „instant filozofija potrošačkog duha“. Ovisnici osjećaju pritisak da budu „u trendu“ jer im agresivna korporativna marketinška kampanja nameće konzumerizam kao paradigmu uspješnog života (sreće). Osoba anksiozno teži novim potrošačkim trendovima, senzacionalnim iskustvima, eksibicionizmu sve do opsesivno-kompulzivne želje za stvaranjem slike o sebi, koju promovira ta nova potrošačka (anti)kultura (primjerice, kupnja isključivo „brendiranih“ artikala, provođenje slobodnog vremena s obitelji u tzv. šoping centrima sve do nepotrebnih, kontroverznih medicinskih zahvata na vlastitom tijelu).

U radu se raščlanjuju recentni radovi koji, između ostaloga, konzumerizam shvaćaju kao suvremenu kulturu materijalnog preobilja koja je potaknuta fenomenom dosade i rezultira različitim društvenim devijacijama pa tako i bolešću ovisnosti.

Mediji promoviraju konzumerizam koji posljedično „zagađuje životni prostor“, a na što su naročito podložna djeca i mladež te populacija u određenim kriznim životnim razdobljima.

U cilju primjerene obrade problema učinjena je analiza slučaja (case study); radi se o osobi za koju se utemeljeno može pretpostaviti da je donekle ovisna o konzumerizmu te se, poštujući etička i stručna načela, u dogovoru s njom nude elementi programa iz socijalnopedagoškog diskursa radi sprječavanja daljnje progresije bolesti ovisnosti.

Ključne riječi: konzumerizam, ovisnost o potrošnji

Consumerism – New Addiction

The paper deals with the issue of addiction to consumerism, which, according to the majority of its characteristics and the level of social hazard, falls into the category of new addictions. In Croatia this issue is neglected to a great extent by experts and scientists.

The phenomenon of consumerism is analyzed through an interdisciplinary and also transdisciplinary approach in the sense of contextualized knowledge (from an ethical and philosophical point of view, as a value system in terms of cultural features and social responsibility of the media, etc.). The phenomenon is seen as an "instant philosophy of the spirit of consumerism." Addicts feel pressure to be "in" because aggressive corporate marketing campaigns impose consumerism as a paradigm of a successful life (happiness). People anxiously yearn for new consumer trends, sensational experiences, exhibitionism, and some even suffer from an obsessive-compulsive desire to create a picture of themselves that promotes this new consumer (anti)culture (for example, buying only "branded" items, spending leisure time with their family in shopping centers and even going so far as unnecessary controversial medical procedures on their body).

The paper looks at recent works, that, among other things, understand consumerism as a contemporary culture of material excess triggered by the phenomenon of boredom and resulting in various social deviations, including addiction.

The media promotes consumerism that as a consequence "pollutes living space", and to which children and youth are particularly susceptible, as well as groups in certain critical stages of life. With the aim of dealing with the issue appropriately, a case study was carried out; there is a person who can be reasonably assumed to be dependent of consumerism to some extent, and, respecting ethical and professional principles, in consultation with her, some elements of a program from social-pedagogical discourse are offered, in order to prevent further progression of the addiction.

Keywords: consumerism, addiction to consumerism

Antonija Bračulj

Anja Gluhak

Marina Kuzmanić

studentice diplomskog studija Socijalne pedagogije

Social pedagogy graduate students

E-mail: antonijabraculj@gmail.com

Oblici pomoći za djecu čiji su roditelji ovisnici o alkoholu

Problemi koje uzrokuje alkoholizam nerijetko bivaju temama različitih tiskovina, ali i znanstvenih i stručnih radova. U Hrvatskoj se može steći dojam blagonaklonog pogleda na ovu bolest, gdje se alkoholizam doživljava kao dio tradicionalnog i obiteljskog identiteta. Međutim, istina je posve drugačija – alkoholizam jest bolest i to cijele obitelji. Studije su pokazale da unatoč narušenim međusobnim odnosima, obitelj alkoholičara ustraje u jednoj stvari – održavanju alkoholizma obiteljskom tajnom. Strah i neugoda od otkrivanja te iste tajne i njenih posljedica može se ozbiljnije odražavati na djecu čiji su roditelji ovisnici o alkoholu. Njih se uči da svijet ne doživljavaju onako kako ga vide, već odrastaju u poricanju, lažući sebi i drugima. Mnoga djeca, čiji su roditelji ovisnici o alkoholu, prerastaju djetinjstvo, iako nisu spremni na odgovornosti koje im odrastanje donosi. Oni su u povećanom riziku od prekomjernog pijenja, razvoja ovisnosti, psihijatrijskog oboljenja te razvoja delinkventnog i socijalno devijantnog ponašanja.

Važno je uključiti djecu u tretman alkoholičara zato što će u terapijskom okruženju imati priliku sigurno progovarati o obiteljskom alkoholizmu te odbaciti odgovornost, sram i krivnju koju su osjećali tijekom odrastanja. Terapijski proces ih neće traumatizirati više no što ih je traumatiziralo pijenje roditelja. Štoviše, sudjelovanjem u oporavku roditelja možda napokon dobiju priliku doživjeti ohrabrujuće iskustvo.

U ovom radu dat će se pregled inozemnih intervencija i rezultata istraživanja koji su usmjereni prema djeci čiji su roditelji ovisnici o alkoholu, u nadi da ćemo nešto od postojećih saznanja moći primijeniti i u vlastitoj praksi.

Ključne riječi: alkoholizam, djeca alkoholičara, rizični faktori, tretman

Forms of help for children whose parents are alcoholics

Problems that are caused by alcoholism are often one of topics in newspapers, but also in scientific and professional papers. In Croatia, there is a benevolent attitude towards this disease, and alcoholism is often perceived to be a part of tradition or a family matter. The truth is, on the other hand, absolutely different – alcoholism is a disease that affects the whole family. Studies have shown that, although the relationships across the family are disturbed, families often endure such behavior, just in order to maintain alcoholism as a family secret. Fear of revealing the secret and embarrassment, with its consequences, can worsen the impact on those children whose parents are alcoholics. They are brought up in denial, lying to themselves and others and many children, whose parents are alcoholics, grew out of their childhood even though they were not ready for the responsibilities that adulthood brings. They are in higher risk of excessive drinking, developing addiction, psychiatric disorder and the development of delinquent and deviant behavior. It is important to include children in the treatment of alcoholics because it offers them a chance to safely talk about family alcoholism and to express responsibility, shame and guilt, which they felt while they were growing up. Therapy process will not traumatize them more than their parents drinking did. Moreover, involvement in their parents recovery will finally give them a chance to experience encouragement.

This paper will give an overview of foreign interventions and research results that are directed towards children whose parents are alcoholics, in hope that we could use some of the discoveries in practice.

Keywords: alcoholism, children of alcoholics, risk factors, treatment

Jelena Mališa
Nedjeljko Marković
Suzana Jedvaj
Pragma
E-mail: malisa@udruga-pragma.hr

Mladi u riziku od ranog napuštanja školovanja - karakteristike i modeli pomoći

Učenici koji napuštaju školovanje skupina su mladih vrlo različite fenomenologije u emocionalnom, socijalnom i akademskom funkcioniranju te s različitim potrebama u prevladavanju svojih teškoća. Zajednička im je niska motiviranost za učenje i školu, teškoće s koncentracijom na obaveze te, često, prisutnost nepovoljnih okolnosti u obiteljskom okruženju. Kod određenog broja javljaju se i psihijatrijske smetnje, kao i društveno neprihvatljivo ponašanje - delinkvencija. Budući njihov problem eskalira kao rezultat dugogodišnjeg utjecaja rizičnih čimbenika, rad s ovom populacijom mora biti individualiziran, dugotrajan, intenzivan i multidisciplinaran, a predstavlja već tretmansku razinu u spektru stručnih intervencija.

S obzirom na kompleksnost problematike, postoji malo organizacija u Hrvatskoj koje se fokusiraju na populaciju mladih koji napuštaju školovanja i pružaju im potporu izvan uobičajenih mjera - školskih pedagoških, socijalne skrbi i pravosuđa. Radi sprječavanja povećanja stope onih koji napuštaju školovanje na razinu nekih zemalja Europske unije (20-30%), potrebno je i u Hrvatskoj razvijati (nove) modele pomoći – u zajednici. Organizacije civilnog društva pritom mogu imati značajnu ulogu jer djeluju na više razina: poveznica su među institucijama, mladima nude neutralan prostor u kojem se osjećaju slobodnima izraziti, omogućuju fleksibilno, brzo i učinkovito postupanje, kreiraju projekte i programe s obzirom na konkretne potrebe mladih i zajednice, kao nadopuna postojećim programima u zajednici.

Savjetodavni rad uz planiranje i poticanje osobnog razvoja, mentorski rad s mladima, obiteljska terapija, radionice i edukacije za mlade, roditelje i stručnjake u školi, umrežavanje s drugim organizacijama i multisektorski pristup značajke su Pragminog iskustva u radu s mladima i obiteljima.

Ključne riječi: mladi u riziku, rano napuštanje školovanja, multidisciplinarni pristup, programi u zajednici

Youth at risk of early school leaving – characteristics and models of help

Students at risk of early school leaving are specific due to their various phenomenology in emotional, social, academic functioning and different needs in overcoming their difficulties. They have a low motivation for studying and school, difficulties in concentrating on their duties and, often, live in unfavorable conditions in their family environment. Some have psychiatric problems and unacceptable/delinquent behavior. Since their problem escalates as a result of longtime impact of risk factors, the work with this population must be individualized, long-lasting, intensive and multidisciplinary and represents the treatment level within the range of expert interventions.

Given the complexity of the problem, there are only few organizations in Croatia that focus on the population of early school leavers and provide them support besides the usual measures – within educational, social welfare and justice system. In order to prevent the increment of early school leavers rate to the level of some EU countries (20-30%), it is necessary to develop (new) models of help in Croatia - in the community. Thereby, civil society organizations can play a significant role as they operate on multiple levels: they connect institutions, offer a neutral space to young people in which they can feel free to express themselves, provide flexible, rapid and effective services, create projects and programs based on specific needs of young people and community as a complement to existing programs in the community.

Counseling work, planning and encouraging the personal development, mentoring program for youth, family therapy, workshops and educative activities for young people, parents and professionals in schools, networking with other organizations and multi-sectoral approach are some of characteristics of Pragma's work with youth and families.

Keywords: youth at risk, early school leaving, multidisciplinary approach, community programs

Tanja Novosel,
Centar za mladež Zaprešić
Youth center Zaprešić
E-mail: tanjanovosel@gmail.com

Kruno Topolski
Rehabilitacijski centar za stres i traumu (Volonter)
Rehabilitation center for stress and trauma (volunteer)
E-mail: kruno.topolski@gmail.com

Zagovaranje za mlade iz alternativne skrbi

U radu se predstavljaju dva projekta, koji su dobili sredstva na natječaju „Podrška programima OCD-a u području zagovaranja i motivacije za društveno isključene skupine“. Projekte sufinancira Europska unija iz Europskog socijalnog fonda. „Garancija za SVE mlade“ je projekt osmišljen na temelju višegodišnjeg iskustva u radu s mladima iz alternativne skrbi, kao i dubinskog promišljanja trenutnog socioekonomskog položaja svih mladih u Hrvatskoj, a posebno onih iz sustava alternativne skrbi, kao skupine u povećanom riziku od socijalne isključenosti. Projektom se želi doprinijeti ostvarenju višeg stupnja socijalne inkluzije mladih iz sustava socijalne skrbi, a posebno onih uključenih u mjere Garancije za mlade. Putem pažljivo osmišljenih aktivnosti, koje su većinom istraživačkog i zagovaračkog karaktera, no uključuju i aktivnosti kojima se osnažuju kapaciteti organizacija za kvalitetno zagovaračko djelovanje, partneri žele doprinijeti većoj kvaliteti života za gotovo četiri tisuće mladih iz sustava alternativne skrbi.

„CARE-A-NET“ je zagovaračka mreža za mlade koji izlaze iz skrbi s ciljem unapređenja politika zapošljavanja, socijalnog uključivanja i poboljšanja kvalitete života mladih. Osnovni cilj projekta CARE-A-NET je promicanje zapošljavanja, socijalnog uključivanja i unapređenja kvalitete života mladih koji izlaze iz alternativne skrbi. Projektom se želi doprinijeti poboljšanju javne politike u području zapošljavanja, stanovanja i socijalnog uključivanja mladih koji izlaze iz alternativne skrbi i osnažiti mlade koji izlaze iz alternativne skrbi za održivo zapošljavanje i socijalno uključivanje.

Ključne riječi: mladi iz alternativne skrbi, socijalna isključenost, socijalno uključivanje.

Advocacy for youth from alternative care

The paper presents two projects that received funding in the grant "Supporting CSOs Advocacy and Motivation Programmes for Socially Excluded Groups". Projects are co-funded by the European Union through the European Social Fund. "Guarantee for ALL Youth" is a project based on many years of working with young people in alternative care, as well as on the in-depth analysis of the current socioeconomic position of all young people in Croatia, especially those who come from alternative care, as a group at increased risk of social exclusion. Project partners want to contribute to raising the level of social inclusion of young people from the social care, especially those included in the Youth Guarantee measures. Through carefully designed activities, mostly focused on research and advocacy, but also on building the capacity of organizations to engage in good-quality advocacy work, partners want to improve the quality of life for almost 4000 young people in alternative care.

"CARE-A-NET" is advocacy network for young people leaving care. The overall goal of the project is to improve employment policy, social inclusion and quality of life for young people leaving alternative care. The specific objective of the project is to contribute to the improvement of public policy in the area of employment, housing and social inclusion of young people leaving alternative care, and empower young people leaving alternative care for sustainable employment and social inclusion.

Keywords: youth from alternative care, social exclusion, social inclusion.

Toni Maglica

Dječji dom „Maestral“, podružnica „Miljenko i Dobrila“

Home for Children "Maestral" Split, affiliate Miljenko Dobrila – Kastel Luksic

E-mail: toni.maglica@st.t-com.hr

Anja Miroslavljević

Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Odsjek za poremećaje u ponašanju

University of Zagreb, Faculty of education and rehabilitation sciences, Department of behavior disorders

E-mail: anja.miros@gmail.com

OKVIRKO- Okvir za osnaživanje mladih koji su u procesu izlaska iz skrbi

Udruga Igra, SOS Dječje selo Hrvatska i Dom za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi „Maestral“ su, zahvaljujući podršci Ureda za ljudska prava i Ministarstva socijalne politike i mladih, tijekom 2012. i 2013. provodili Projekt „OkvirKO“. Osnovna svrha projekta je unaprijeđenje stupnja socijalne uključenosti mladih koji su tijekom odrastanja živjeli u dječjem domu, odgojnoj ustanovi ili udomiteljskoj obitelji. Kao rezultat projekta radna skupina od 18 stručnjaka i mladih kreirala je „Okvir za osnaživanje mladih koji su u procesu izlaska iz skrbi“ koji se temelji na aktivnoj participaciji mladih te pružanju koordinirane i kontinuirane podrške mladima u posljednjoj godini života u skrbi i tijekom prve godine nakon izlaska iz skrbi.

Tijekom prezentacije predstaviti će se osnovni ciljevi projekta, kao i nastala publikacija namijenjena stručnjacima i studentima koji se bave posttretmanom djece i mladih, ali i – samim mladima koji izlaze iz skrbi.

OkvirKO čine tri međusobno povezane publikacije i DVD s filmom „Okus skrbi“:

„Zašto OkvirKO?“ – donosi pregled teorijskog i zakonodavnog okvira veznog za izlazak iz skrbi te prijedlog radne skupine o tome kako bi sustav izlaska iz skrbi u RH trebao izgledati.

„KAtalog KOmpetencija- KaKo“ – donosi prijedlog od 9 kompetencija, područja kroz koja se kompetencija razvijaju te prijedloga načina za razvoj istih.

Treća publikacija „JA ću ovako!“ – radna bilježnica za mlade donosi radne listove koje mladi u procesu izlaska iz skrbi mogu ispunjavati.

Multimedijalni DVD donosi pdf verziju svih publikacija, recenzije i film „Okus skrbi“ u kojem sadašnji i bivši korisnici alternativne skrbi govore o procesu izlaska iz skrbi.

Ključne riječi: posttremanska zaštita, izlazak iz skrbi, djeca i mladi

OKVIRKO- The framework for empowerment of young people leaving care

Thanks to the support of the Office for Human Rights and Ministry of Social Policy and Youth, NGO Igra, SOS Children's Village Croatia and Children's home Maestral carried out the project OkvirKO during 2012 and 2013. The main purpose of the project was to improve the level of social inclusion of young people who have lived and/or grew up in children's homes, correctional institutions or foster families. As a results of the project working group made of 18 professionals and young people created „Framework for the empowerment of young people who are in the process of leaving care“, which is based on active participation of youth and provision of coordinated and sustained support to young people during their last year of life in care and during their first year after leaving care.

This presentation will introduce the main project goals, as well as created publications aimed at professionals and students who are engaged in children leaving care, but also - the youth leaving care.

OkvirKO consists of three mutually connected publications and DVD film „The Taste of Care“:

Why OkvirKO? provides an overview of theoretical and legal background of leaving care, as well as working group proposal on how the leaving care system should look like in Croatia.

Competencies catalogue „How?“ brings proposal of nine competencies and related areas through which competencies should be developed. It also shows different methods how to develop them.

Third publication: *I will do it this way!* is a workbook for young people, which provides worksheets that young people leaving care can fill in.

Multimedial DVD provides pdf version of all three publications, reviews and „The Taste of Care“ film in which current and former alternative care beneficiaries talk about the process of leaving care.

Keywords: aftercare, leaving care, children and youth

Kristina Starčević Kaić

Udruženje „Djeca prva“

Association „Children First“

E-mail: kika.starcevic@gmail.com

Centar za djecu i obitelj - model integriranog pristupa u pružanju socijalnih usluga u zajednici

Centar za djecu i obitelj Udruženja Djeca prva djeluje od 2004., a sve aktivnosti Centra realiziraju se već desetu godinu kroz partnersku suradnju lokalnog ureda CZSS-a Zagreb – Dubrava i Sesvete. Model integriranog pristupa u pružanju socijalnih usluga prepoznat je na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini. Godine 2008. napisan je Protokol o pružanju usluga, između CZSS ured Dubrava i Udruženja, a od 2010. socijalne usluge se usklađuju sa Standardima kvalitete u pružanju socijalnih usluga. U srpnju 2014. u Socijalnom planu grada Zagreba Udruženje se navodi kao pozitivan primjer u praksi pružanja socijalnih usluga u zajednici. Godišnje usluge Centra se pružaju za otprilike 300 roditelja i djece, i 20-tak djelatnika CZSS-a. Cilj zajedničke suradnje je poticati razvoj integriranih izvaninstitucionalnih usluga zaštite djece iz visoko rizičnih obitelji u lokalnoj zajednici.

Podciljevi:

- prevenirati institucionalizaciju djece,
- smanjiti broj institucionalizirane djece kroz pomoć i podršku roditeljima na osiguravanju uvjeta za brigu i skrb djece u obitelji,
- umanjiti posljedice kod djece zbog neadekvatne roditeljske skrbi i prevenirati socijalnu isključenost djece i obitelji u riziku.

Vrste pruženih usluga:

1. individualni savjetodavni rad s djecom (cilj: umanjiti posljedice neadekvatnih roditeljskih postupaka koje se manifestiraju kroz probleme psiho-socijalno emocionalne prilagodbe)
2. individualni i grupni savjetodavni rad s roditeljima (cilj: povećati roditeljska znanja i vještine za odgovorno roditeljstvo)
3. psihološke krizne intervencije
4. partnersko savjetovanje
5. psihoterapijski tretman (pod supervizijom)
6. igraonice za djecu čiji su roditelji u grupnom radu
7. supervizije i treninzi djelatnika CZSS
8. obiteljska medijacija

Ključne riječi: pružanje socijalnih usluga, lokalna zajednica

Center for Children and Families - model of integrated approach to the provision of social services in local community

Center for Children and Families has been operating since 2004, through the partnership of local offices CSW Zagreb, Dubrava and Sesvete. Model of integrated approach in providing social services has been recognized locally, nationally and internationally. In 2008 "Protocol on the provision of social services between CSW Dubrava Office and the Association" was written, and from 2010 social services are in accordance with quality standards in the provision of social services. In July 2014 programme is cited as a positive model of good practice in providing social services in the community, in the Social Plan of Zagreb. Annually Center provides services for approximately 300 parents and children, and 20 employees of CSW. The objective of joint cooperation is to encourage the development of integrated community-based services to protect children from high-risk families in the local community.

Objectives:

- prevent the institutionalization of children,
- reduce the number of institutionalized children through supporting parents to ensure the conditions for care and welfare,
- reduce children's consequences due to inadequate parental care and prevent social exclusion of children and families at risk.

Types of services provided:

1. individual counseling work with children (goal: reduce the consequences of inadequate parenting practices that manifest through problems of psycho-social emotional adjustment)
2. individual and group counseling with parents (goal: increase parental knowledge and skills for responsible parenthood)
3. crisis intervention
4. partnership advisory
5. psychotherapeutic treatment
6. playroom for children (parents in group work)
7. supervision and training of employees of CSW
8. family mediation

Keywords: provision, social services, local community

Andrea Kalanj

studentica diplomskog studija Socijalne pedagogije

Social pedagogy graduate student

E-mail: andrea.kalanj@gmail.com

Organiziranje slobodnih aktivnosti u vrijeme ljetnih praznika za djecu i mlade u institucionalnoj skrbi

Skrb za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi u Hrvatskoj može se provoditi kao institucionalna i izvaninstitucionalna mjera zaštite djeteta. Institucionalna skrb u dječjim domovima podrazumijeva, osim zadovoljavanja osnovnih egzistencijalnih potreba, odgoja i obrazovanja, i organizirano provođenje slobodnog vremena. Za vrijeme ljetnih praznika djeca, koja ostaju na smještaju u domu, imaju više slobodnog, neorganiziranog vremena, koje potencijalno može rezultirati razvojem neprimjerenih i rizičnih ponašanja. S ciljem provođenja slobodnog vremena na strukturiran način kroz doživljajno pedagoške aktivnosti te poboljšanja kvalitete provođenja slobodnog vremena, osmišljen je i proveden program „Summer Fun“. Program je nastao temeljem procjene potreba djece i mladih, korisnika Dječjeg doma A. G. Matoš te je strukturiran kao petodnevni grupni program doživljajno pedagoških aktivnosti (kroz interaktivne, sportske, dramske, kreativne aktivnosti). U programu je ukupno sudjelovalo četrnaestero djece i mladih te dvanaestero volontera. Sudionici su kroz različite aktivnosti slobodnog vremena imali priliku razvijati komunikacijske i socijalne vještine, vještine suradnje, dogovora i timskog rada, jačati grupnu koheziju i osjećaj pripadnosti te razvijati kreativnost i maštu. Sudjelovanje volontera u programu pridonijelo je širenju i osnaživanju mreže socijalne podrške te razvoju novih odnosa i mogućnosti. Na temelju svih povratnih informacija i doživljaja, može se zaključiti kako postoji potreba za radom s djecom i mladima u kontekstu slobodnog vremena kroz doživljajno pedagoške aktivnosti te za uključivanjem volontera i resursa iz zajednice, kako bi im zajedničkim naporima omogućili više prilika i mogućnosti za provođenje školskih praznika.

Ključne riječi: aktivnosti slobodnog vremena, djeca i mladi, dječji dom, doživljajna pedagogija

Organizing free time activities during summer holidays for children and youth in institutional care

Welfare for children and youth without parental custody in Croatia is organized through residential and non-residential care. Residential care in children's homes, apart from satisfying basic existential needs, upbringing and education, meets the need for structuring leisure time. Free time activities program „Summer Fun“ has been designed with the aim of spending free time in structured way through experiential-pedagogical activities and improving the quality leisure time among young people. Program originated from estimated needs of children and young people, residents of children's home A. G. Matoš and has been structured as five-day, group, experiential-pedagogical activities program (including interactive, sports, drama and creative activities), performed in cooperation with volunteers. Total number of participants included fourteen children and youth from children's home and twelve volunteers. Through various leisure activities participants had the opportunity to develop communication and social skills, cooperation, consultation and teamwork skills, strengthen group cohesion and a sense of belonging, as well as develop creativity and imagination. The participation of volunteers in the program has contributed to the expansion and strengthening of social support networks and development of new relationships and opportunities. Apart from creating positive and festive atmosphere, volunteers contributed in creating a safe environment in which participants could learn through positive and prosocial adult models. Based on all feedback and experience, it can be concluded that there is a need for working with children and youth in the context of free time through experience-educational activities, as well as for the involvement of volunteers and resources from the community, in order to enable more opportunities and happier growing conditions for children and youth.

Keywords: children and youth, children's home, experiential pedagogy, leisure activities

Katica Šarić

Osnovna škola Rudeš

Elementary school Rudeš

E-mail: katjasaric@yahoo.com

Ljiljana Samardžić

Osnovna škola Prečko, Osnovna škola Nikola Tesla

Elementary school Prečko, Elementary school Nikola Tesla

E-mail: ljiljana.samardzic@zg.t-com.hr

Prevencija u zajednici - alternativni školski preventivni programi u radu s djecom i mladima

Neorganizirano slobodno vrijeme jedan je od značajnijih čimbenika rizika za razvoj problema u ponašanju djece i mladih te je procijenjeno da postoji potreba organiziranog praćenja slobodnog vremena. Tradicionalne preventivne aktivnosti u školskim programima prevencije nisu bile toliko interesantne niti primamljive za mlade, a posebno za mlade u riziku, pa samim time nisu odgovorile na potrebe navedene populacije. Zbog toga smo osmislili suradnički program na razini lokalne zajednice koji je povezao OŠ N.Tesla, OŠ Prečko i OŠ Rudeš. Programi su namijenjeni učenicima osnovne škole i bivšim učenicima, a provode se od 1998.-2014.

Na taj se način učenici uključuju i povezuju unutar svoje lokalne zajednice promovirajući zdrave stilove života i ponašanja te razvijajući i njegujući humane vršnjačke odnose, međusobnu toleranciju, uvažavanje, empatiju, socijalnu fleksibilnost i suradničke vještine.

Učenicima se omogućuju sadržaji i prostor gdje će na primjeren način izraziti svoju kreativnost te tako promovirati i artikulirati svoje mentalno zdravlje. Program sadrži plesne radionice, radionice sviranja bubnjeva, radionice žongliranja i multimedijalne radionice kroz koje učenici uče socijalne vještine, razvijaju pozitivnu sliku o sebi i drugima, izgrađuju samopouzdanje i samokontrolu, razvijaju kritičko mišljenje, osnažuju se za nošenje sa svakodnevnim izazovima odrastanja te kvalitetno provode slobodno vrijeme. Educirajući vršnjake edukatore u provedbi programa ulaže se u pozitivan razvoj svih, a ne samo mladih u riziku za razvoj problema u ponašanju te se tako na univerzalnoj razini povećavaju čimbenici zaštite i smanjuju čimbenici rizika. Evaluacija se provodi u skladu s programom. Tijekom realizacije programa napravljena je evaluacija procesa te evaluacija učinka.

Ključne riječi: alternativni programi, prevencija, slobodno vrijeme, lokalna zajednica, suradnja.

Prevention in the community – alternative school prevention programs in work with children and youth

Unorganized free time is one of the major risk factors for the development of behavioral problems in children and young people. It is estimated that an organized monitoring of free time is needed. Traditional preventive activities in school prevention programs were not as interesting or appealing to young people, especially not for young people with the risk of developing behavioral problems, and therefore did not meet their needs. Therefore, we designed a collaborative program at the local community level which has coordinated the following elementary schools: Nikola Tesla, Prečko and Rudeš. The program is intended for current elementary school students and former students. The programs have been conducted since 1998 till present time. In this way, students participate and connect within their local communities, promoting healthy lifestyles and behavior and developing and nurturing peer relationships, mutual tolerance, respect, empathy, social flexibility and collaborative skills. Students are provided with facilities and a place where they can express their creativity and thus promote and articulate their mental health. The program includes dance workshops, drumming, juggling and multimedia workshops where they learn social skills, develop a positive image about themselves and others, build self-confidence and self-control, develop critical thinking, empower themselves to cope with the daily challenges of growing up and spend quality free time. By educating peer educators in implementing the program, the investment is made in positive development of all participants, not only of young people with the risk of developing behavioral problems. This leads to an increase of protective factors and reduction of risk factors. Evaluation is carried out in accordance with the program. During the implementation of the program an evaluation of the intended preventive activities and of the outcomes has been made.

Keywords: alternative programs, prevention, free time, community, cooperation

Mirela Grbić

Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije, Služba za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti Split
Health Institute of Split-Dalmatia County, Department of Mental Health Care and Outpatient Treatment

Toni Maglica

Dom za djecu Maestral, podružnica Miljenko i Dobrila, Kaštel Lukšić
Home for Children "Maestral" Split, affiliate Miljenko Dobrila – Kastel Luksic

Janina Pavić

Ivan Svaguša

INFO-ZONA informativni centar za mlade Split, civilni sektor
INFO-ZONA youth information center Split, civil sector

E-mail: mirela.gbic@gmail.com

Javno zdravstveni projekt: „Pretežno vedro“ - kako je nastao ishodni materijal - edukativni strip?

Projekt se provodi od 2011. godine u Splitsko-dalmatinskoj županiji s ciljem poticanja emocionalnog razvoja kod djece i mladih koji je ključan za uspješnu socijalnu integraciju u obiteljskom, institucionalnom i socijalnom okruženju. Zahtijeva multisektorsku suradnju i interdisciplinarni pristup suvoditelja i izvršitelja projekta u zdravstvenom, socijalnom, odgojno-obrazovnom i civilnom sektoru. Ishodni materijali projekta nastaju nakon iskustvenih, interaktivnih radionica gdje se prepoznaju ugodne i neugodne emocije kod sebe i drugih. Sudionici projektnih aktivnosti imaju priliku iskazati svoje osjećaje na načine koji su socijalno primjereni i prihvatljivi. Djeca i mladi, ali i odgojitelji, učitelji i nastavnici educiraju se o važnosti zaštite i unapređenja mentalnog zdravlja, posebno kroz aspekt osjećaja. Samojoj temi mentalnog zdravlja, prvenstveno razumijevanju emocija, pristupa se na mladima primjeren i blizak način - multimedijom, tj. filmom, pisanom riječju, paralaonikama (govorno izražavanje), likovnom ekspresijom, dizajniranjem, grafičkim oblikovanjem, fotografijom, izložbama za javnost, scenskim izražavanjem, javnim predstavljanjima projekta te školom stripa u suradnji s civilnim sektorom.

Ključne riječi: promicanje zdravlja, emocionalni razvoj, djeca i mladi, multimedija

Public health project "Mostly sunny" - how was the final material produced – the educational comic book?

The project is ongoing since 2011 in the Split-Dalmatia county and is aimed at stimulating the emotional development of children and young people, which is crucial for a successful social integration in family, institutional and social environments. It requires a multisector cooperation and an interdisciplinary approach of the co-leaders and implementers of the project in health, social, educational and civil sectors. The final project materials are produced as a result of experiential and interactive workshops where people learn to recognize their own and other people's pleasant and unpleasant feelings. Participants in the project activities have a chance to express their emotions in ways that are socially acceptable and appropriate. Children and young people, as well as educators, teachers and professors are educated on the importance of mental health care and development, especially through the aspect of emotions. The subject of mental health, primarily concerning the understanding of emotions, is approached in an appropriate way using multimedia: film, written forms, debates (verbal expression), expression through art, design, graphic design, photography, exhibitions, drama clubs, public presentations of the project and a comic drawing school in cooperation with the civil sector.

Keywords: promotion of health, emotional development, children and young people, multimedia

Sandra Karabaić

OŠ „Jelenje-Dražice“, Dražice

Elementary school „Jelenje-Dražice“, Dražice

E-mail: sandra.karabaic@gmail.com

Škola u Psihijatrijskoj bolnici

Usmeno izlaganje obuhvaća prikaz rada Posebnog razrednog odjela na Odjelu za djecu i adolescente u Psihijatrijskoj bolnici „Lopača“ u zaleđu Rijeke. Socijalna pedagoginja kao jedina zaposlena organizira i drži nastavu za učenike od 5. do 8. razreda. Učenici su pacijenti koji su hospitalizirani zbog produženog bolničkog liječenja, i to s područja cijele Hrvatske. U matičnim školama polaze različite programe.

Socijalna pedagoginja provodi i program dodatne pomoći defektologa – socijalnog pedagoga. Ciljevi rada ovise o svakom pojedinačnom djetetu, njegovoj situaciji te intelektualnom i emocionalnom kapacitetu. Ciljevi se odnose na prilagodbu boravka na Odjelu za djecu i mladež, poticanje na rad i umanjivanje teškoća prevladavanja školskoga gradiva te stabilizaciju neprimjerenih oblika ponašanja. Program se provodi u individualnom i grupnom obliku.

Na Odjelu se liječi i srednjoškolska populacija koja nema organiziranu nastavu, ali sudjeluje u pojedinim aktivnostima.

Škola, stoga, nema samo odgojnu i obrazovnu nego i terapijsku ulogu te je dio terapijske zajednice djece i mladih.

Ključne riječi: osnovna škola, psihijatrijska bolnica, socijalna pedagogija, terapijska zajednica

School in a psychiatric hospital

The oral presentation includes an overview of a special needs school class in the Child and Adolescent Psychiatric Ward at „Lopača“ Psychiatric Hospital, located in the outskirts of Rijeka. The social educator is the sole employee of the school within the hospital, and as such is responsible for all educational activities of the attendants (children from the 5th and up to the 8th grade). The pupils are patients under prolonged hospital care and they come from all over Croatia. They are educated under different programs in their head elementary schools.

The social educator carries out tasks appointed in an additional program from her field. The goals of the program vary from child to child, depending on his or her social situation as well as intellectual and emotional capacity. Some of the main goals are: adapting to life on the Child and Adolescent Psychiatric Ward, encouraging a strong work ethic, diminishing the difficulties of overcoming a demanding curriculum and instilling standards of appropriate behaviour. The program is carried out in individual and group form.

There are also high school students in the Ward, and while they do not attend class, they participate in a reasonable number of activities.

School here is not just educational, but also therapeutic in character, for children and adolescents alike.

Keywords: elementary school, psychiatric hospital, social education, therapeutic community

Lucija Sabljic
Andreja Radić
Snježana Šalamon

Zavod za javno zdravstvo „dr. A. Štampar“ Zagreb
Služba za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti
Institute of Public Health "Dr. A. Štampar" Zagreb
Department of Mental Health and Addiction Prevention
E-mail: lsabljic@yahoo.com

Večernja škola za roditelje

Služba za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti unutar koje djeluje Savjetovalište za mlade bavi se adolescentima s poremećajima u ponašanju. Višegodišnja stručna iskustva kao i znanstvena istraživanja koja ih prate, pokazuju da postoji mnoštvo odgojnih stilova i načina komunikacije roditelja s adolescentima koja su uglavnom neučinkovita, a nerijetko postižu i upravo suprotne učinke. S obzirom da se neke od pogrešaka čine vrlo često i dovode do ozbiljnih problema Služba je pokrenula projekt "Večernja škola za roditelje". Cilj je pružanje prilike roditeljima da prepoznaju vlastite pogreške i usvoje učinkovitije odgojne stilove i načine komunikacije sa svojim adolescentima. U početku je projekt bio namijenjen isključivo roditeljima koji sami iskazuju želju da im se pomogne. Centri za socijalnu skrb prepoznali su ovaj projekt kao veoma koristan te su s vremenom počeli sami upućivati roditelje. Rad se odvija tijekom 8 susreta u trajanju od 90 minuta. "Školu" su do sada završile dvije grupe roditelja, a treća grupa je u tijeku. U radu je prikazan način rada i najvažnije teme koje se obrađuju tijekom jednog ciklusa.

Ključne riječi: roditelji, adolescenti, odgojni stilovi, komunikacija

Evening school for parents

Within the Department of Mental Health and Addiction Prevention there is a Counseling Service that deals with adolescents with behavioral disorders. Years of professional experience as well as scientific research has shown that there is a multitude of educational styles and modes of communication used by parents of adolescents that is largely ineffective and often achieves the opposite effects. Given that some of the errors are recurring and very often lead to serious problems, the Counseling Service has launched the "Evening School for Parents". The goal is to provide parents with an opportunity to recognize their mistakes and adopt more effective educational styles and ways of communicating with their adolescents. Initially, this project was intended for parents who expressed a desire for assistance. However, social welfare centers have recognized this project as very useful and have been referring parents to evening classes. The evening school consists of 8 sessions at 90 minutes per session. So far, two groups of parents have completed the „School's“ program and the third group is in progress. This presentation covers the methods of work and the most important topics that are dealt with.

Keywords: parents, adolescents, educational styles, communication

Kristina Starčević Kaić

Udruženje „Djeca prva“

Association „Children First“

E-mail: kika.starcevic@gmail.com

Kraći kompenzacijsko - socijalizacijski predškolski program „Igrom do škole“

Udruženje „Djeca prva“ provodi kraći predškolski socijalizacijski program „Igrom do škole“ na području Zagreba (naselje Kozari Bok i Novi Jelkovec) i Velike Gorice od 1997. godine. Financiran je kroz Program javnih potreba u predškolskom odgoju Grada Zagreba dugi niz godina, te od Grada Velike Gorice i Zagrebačke Županije. Program je verificiran od MZOS 2000., trenutno prolazi kroz ponovnu verifikaciju od strane MZOS i Agencije za odgoj i obrazovanje. Povjerenstvo Vlade RH za prevenciju poremećaja u ponašanju ocijenilo ga je dva puta kao mogući model dobre prakse (2001. i 2008.).

Rad unutar igraonica, s roditeljima i djecom koja nisu uključena u redovan vrtić, je organiziran 1x tjedno na 3h, u 5 grupa. U 2013. godini obuhvaćeno je 140 djece i 93 njihova roditelja. Aktivnosti su organizirane kroz zajedničke aktivnosti majki i djece (u kojima majke imaju priliku sudjelovati u promatranju napretka svog djeteta, te sudjelovati u zajedničkoj igri), te kroz odvojene aktivnosti s djecom (koje vodi odgajatelj) i kroz grupe za samopomoć za majke.

Ciljevi rada s djecom i majkama:

1. jačanje procesa socijalizacije djece iz socijalno-depriviranih obitelji kroz uključivanje u kreativne igre kao najprirodniji način učenja i komunikacije predškolske djece,
2. jačanje roditeljske funkcije u osiguravanju uvjeta i poticanju ranog razvoja djeteta u svrhu prevencije društveno neprihvatljivih oblika ponašanja.

Aktivnosti u programu imaju interventnu, kompenzacijsku, a samim tim i preventivnu dimenziju. Interventnost se ogleda u pružanju pomoći djeci i majkama/roditeljima u suočavanju i prevladavanju stresa (najčešće socioekonomskog), a kompenzacijske dimenzije ostvaruju se kao specifični poticaji pomoći u prevladavanju posljedica uzrokovanim životnim rizičnim uvjetima.

Ključne riječi: predškolski odgoj, mogući model dobre prakse

Short compensation - socialization preschool programme “To School Through Playing”

The Association “Children First” is implementing the programme “To School through Playing” in the city of Zagreb (city areas Kozari Bok and Novi Jelkovec) and Velika Gorica since 1997. The programme is verified as a short preschool programme by the Ministry of Science, Education and Sport (since 2001.), and is currently in the process of a second verification. It was also evaluated by external evaluators in two occasions (2003 and 2007) and gained the status of a possible model programme aimed at prevention of conduct disorders by the Government Committee for Prevention of Conduct Disorders of Children and Youth. Currently it is financed by the City of Zagreb (through the Program of public needs in preschool education), City of Velika Gorica and Zagreb County.

Activities with mother and children (who are not enrolled in statelty run preschool education) are conducted once a week, per 3 hours. A total of 140 preschool children and 93 mothers/parents actively participated in the programme in 2013.

The general objectives:

1. socialization of children through creative games as a most natural and effective way of communicating and learning for pre-school children,
2. strengthening parental capacity in assuring conditions for early development of the child aiming to prevent socially unacceptable behaviour.

Activities in the programme have an interventional, compensational, and therefore preventive dimension. The interventional dimension is reflected in assisting children and mothers/parents in confronting and overcoming stress (usually socioeconomic) and compensational dimensions are realized as specific incentives to help overcome the consequences caused by the life-risk conditions.

Keywords: preschool education, possible model programme

Mihić Josipa

*Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Odsjek za poremećaje u ponašanju
University of Zagreb, Faculty of education and rehabilitation sciences, Department of behavior disorders*

Novak Miranda

*Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Odsjek za poremećaje u ponašanju
University of Zagreb, Faculty of education and rehabilitation sciences, Department of behavior disorders*

Čakmazović Alma

Kreativna korporacija Najlon

Creative corporation Najlon

E-mail: jmihic@erf.hr

Mogućnosti socijalne pedagogije u području socijalnog marketinga

Od 70-ih godina prošlog stoljeća započinje razvoj područja socijalnog marketinga u svijetu. Socijalni marketing u najširem smislu podrazumijeva sustavnu primjenu marketinških alata i tehnika u ostvarivanju društveno poželjnih ciljeva. Fokus socijalnog marketinga je promjena ponašanja s ciljem poboljšanja kvalitete života u područjima zdravlja, sigurnosti, okoliša i zajednice. Socijalni marketing koristi spoznaje iz područja koja se bave promjenama u ponašanju, a posebno transteorijski model, socijalno-kognitivnu teoriju i teoriju razmjene. Svjetski trendovi na području prevencije problema u ponašanju i promocije mentalnog zdravlja također ističu važnost i mogućnosti primjene principa socijalnog marketinga i medija u unaprijeđenju učinkovitosti preventivnih programa te osnaživanju politika za preventivna ulaganja. Od akademske godine 2010./2011. je na diplomskom studiju Socijalne pedagogije na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu započeo s izvođenjem kolegij Preventivne kampanje. Motivacija za pokretanje ovog kolegija unutar korpusa kolegija vezanih uz prevenciju temelji se na važnosti medijske promocije prevencije te potrebi za educiranjem budućih socijalnih pedagoga o procesu kreiranja medijskih kampanja i njihovoj profesionalnoj ulozi unutar tog procesa. Unutar kolegija Preventivne kampanje studente se podučava osnovnim načelima socijalnog marketinga, persuazivne komunikacije, koracima medijskih kampanji te ulozi medija u prevenciji.

U radu će biti prezentirana osnovna teorijska polazišta socijalnog marketinga s posebnim naglaskom na svjetskim primjerima učinkovitog korištenja medijskih kampanji u prevenciji problema u ponašanju i promociji mentalnog zdravlja. Također će biti prezentirane i dvije medijske kampanje osmišljene od strane tima s Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta.

Ključne riječi: socijalni marketing, medijske kampanje, prevencija

Potentials of social pedagogy in the area of social marketing

The development of social marketing in the world started in the early 70s of the last century. Social marketing in the broadest sense represents the systematic application of marketing tools and techniques for achieving socially desirable goals. The focus of social marketing is behavior change in order to improve the quality of life in the areas of health, safety, environment and community. Social marketing uses knowledge of the field of behavior change, especially the transtheoretical model, social cognitive theory and the theory of change. World trends in the prevention of behavioral problems and mental health promotion also emphasize the possibility of applying the principles of social marketing and media in improving the effectiveness of prevention programs and policies for strengthening preventive investments.

Since the academic year 2010/2011, at the Faculty of Education and Rehabilitation Sciences, University of Zagreb, graduate level students of Social pedagogy are offered to participate in the course Prevention campaigns. The motivation for creating this course as one of the courses related with prevention science was based on the importance of media promotion of prevention and the need for educating future social pedagogues about the process of creating media campaigns and their professional role within this process. Within the course, students are taught about the basic principles of social marketing, persuasive communication, steps of media campaign creation and the general role of media in the field of behavioral problems prevention.

This presentation will include basic theoretical assumptions of social marketing with a special emphasis on the international examples of effective use of the media campaigns for the prevention of behavioral problems and mental health promotion. Also, two preventive media campaigns designed by a team from the Faculty of Education and Rehabilitation Sciences will be presented.

Keywords: social marketing, media campaigns, prevention

Irma Kovčo Vukadin

Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko –rehabilitacijski fakultet, Odsjek za kriminologiju

University of Zagreb, Faculty of education and rehabilitation sciences, Department of criminology

E-mail: irmakv@yahoo.com

Zadovoljstvo studijem i studiranjem studenata socijalne pedagogije: prilog unaprjeđenju studijskih programa

Sveučilišni studijski program socijalne pedagogije postoji (pod različitim nazivima) od 1964. godine. Tijekom tog perioda su se dešavale izmjene studijskog programa koje su bile rezultat uočenih potreba iz društvenog okruženja i razvoja znanstvenog područja socijalne pedagogije.

Najznačajnija recentna promjena studijskog programa socijalne pedagogije se vezuje uz akademsku godinu 2005/06 kada se upisuje prva generacija studenata socijalne pedagogije po tzv. „bolonjskom“ sustavu. Glavni ciklusi obrazovanja socijalnih pedagoga su preddiplomski i diplomski studij socijalne pedagogije. Prema programu za koji je Ministarstvo znanosti izdalo dopusnicu 2005. godine, „preddiplomski studij u trajanju od 3 godine pretežito je orijentiran na stjecanje općih, generičkih znanja, koja su osnova za specijalistička znanja iz uže struke i osnova su za cjeloživotno obrazovanje“, dok se programi diplomskog studija (2 modula) „pretežito odnose na sadržaje uže discipline i sadržaje samopromatranja i profesionalnog razvoja s jedne strane, i sadržaje znanstveno-istraživačkog i analitičko-istraživačkog rada s druge strane. Završetkom diplomskog studija stručnjaku se daje mogućnost obavljanja djelatnosti u provođenju dijagnostičkih postupaka i svih faza tretmana kao i njihove evaluacije.“ Od akademske godine 2010/11 su u primjeni obnovljeni programi. Aktualno se radi na reviziji preddiplomskog i diplomskog studija.

U svibnju 2013. godine je provedeno istraživanje kvalitete života studenata socijalne pedagogije (N=169) kao pilot nacionalnog istraživanja. Jedno od istraživanih područja se odnosilo na zadovoljstvo studijem i studiranjem. U radu se donose i diskutiraju rezultati istraživanja te utvrđuju razlike u zadovoljstvu studijem i studiranjem studenata obzirom na studijski ciklus (preddiplomski i diplomski) s ciljem unapređenja preddiplomskog i diplomskog programa socijalne pedagogije.

Ključne riječi: studijski programi, socijalna pedagogija, zadovoljstvo studenata

Social pedagogy students' satisfaction with study program and studying: contribution to study program improvement

The university program of social pedagogy exists (under different names) since 1964. During this period the study program experienced changes that were a result of the perceived needs from the social environment and the development of the scientific field of social pedagogy.

The most significant recent change in the social pedagogy study program is linked to the academic year 2005-06 when the first generation of students enrolled in social pedagogy according to the so-called "Bologna" system. The main cycles of social pedagogues' education are undergraduate and graduate studies. According to the program for which the Ministry of Science has granted a license in 2005, "the undergraduate program in 3 years is mainly oriented to the acquisition of general, generic knowledge, which is the basis for the specialist knowledge of the specific profession and the basis for lifelong learning," while programs of graduate studies (2 modules) "mainly relate to the content of the narrow discipline and self-monitoring contents and professional development on the one hand, and the contents of scientific research and analytical research on the other. The completion of graduate studies enables the professional to perform diagnostic procedures and treatment of all phases as well as their evaluation." Since the academic year 2010/11 renewed programs are applied. Both study programs are currently under revision.

A research of quality of life of social pedagogy students was conducted in May 2013 (N=169), as a pilot study for national research. One of the analyzed areas was satisfaction with study program and studying. This paper brings and discusses research results and identifies differences in students' satisfaction with the study program and studying considering the study cycle (undergraduate or graduate) with the aim of improving undergraduate and graduate social pedagogy programs.

Keywords: study programs, social pedagogy, students' satisfaction

OKRUGLI STOL / ROUND TABLE

Ivana Azapović

CZSS Slavonski Brod

Social Care Center Slavonski Brod

Gordana Petrović

CZSS Zagreb, Podružnica Peščenica

Social Care Center Zagreb, Sector Peščenica

E-mail: goga.petrovic@gmail.com

Uloga socijalnog pedagoga u centru za socijalnu skrb

Tijekom 2009. godine centri za socijalnu skrb u Splitu, Vukovaru i Zadru uključeni su, kao pilot centri, u koncept "ured sve na jednom mjestu", financiran od strane Svjetske banke. Od 01. siječnja 2011. godine svi centri za socijalnu skrb u RH bili su obvezni uvesti isti koncept. Slijedom toga, ukinuti su svi specijalizirani odjeli u centrima te su uvedeni Prednji ured i Stražnji ured, koji se sastoji od Odjela za novčana davanja, Odjela za odrasle te Odjela za djecu, mlade i obitelj. Specijalizirani Odjeli za djecu i mlade s poremećajima u ponašanju, dakle stručni timovi u kojima su radili socijalni radnik, socijalni pedagog i psiholog, ukinuti su.

Prilagodbom na novi način rada, u kojem nije bilo prijelaznog razdoblja, kvaliteta rada u području kazneno-pravne zaštite djece i mladeži znatno je narušena. Uz primjenu novog koncepta rada, mijenjani su i Zakon o sudovima za mladež, Kazneni zakon, Zakon o kaznenom postupku, Zakon o socijalnoj skrbi te niz pravilnika koji se direktno reflektiraju na suradnju s drugim institucijama, posebice s odgojnim domovima, domovima za odgoj djece i mladeži, odgojnim zavodima, državnim odvjetništvima i sudovima. Od 01. rujna 2014. godine na snagu je stupio i potpuno novi Obiteljski zakon, koji u Pravilniku o mjerama zaštite osobnih prava i dobrobiti djeteta sada uključuje i socijalnog pedagoga.

Nakon kratkog uvoda u temu, sudionici okruglog stola uvest će u raspravu temu koju smatraju vrlo aktualnim u radu socijalnih pedagoga zaposlenih u centrima za socijalnu skrb.

Ključne riječi: centar za socijalnu skrb, socijalni pedagog, zakon, reforma, djeca i mladi

Gosti okruglog stola:

Vesna Vinčić, CZSS Zagreb, Podružnica Trešnjevka: „Utjecaj reformi na kvalitetu rada u centrima za socijalnu skrb“

Petra Knežević, CZSS Đakovo: „Utjecaj deinstitucionalizacije domova na rad centara za socijalnu skrb“

Ružica Korov, CZSS Osijek: „Identitet socijalnog pedagoga u centru za socijalnu skrb“

The social pedagogues' role in a Social Care Centre

During the year 2009 social care centers in Split, Vukovar and Zadar have been introduced into a concept program "Office everything in one place", as pilot centers, financed by the World Bank. Since January 1st 2011, all social care centers in Croatia were obliged to introduce the same concept. Therefore, all specialized departments in Social Care Centers have been disbanded, and the new Front office and Back office were established, which includes the Financial help Department, Department for adults and Department for children, youth and family. Specialized Departments for children and youth with behavior disorders, that is the expert teams consisting of a social worker, social pedagogue and a psychologist, have been disbanded.

By adapting to a new workflow, without an opportunity for a transitional period, the quality of service in the field of legal protection of children and youth has been significantly compromised. Along with the new concept, the Law on youth courts, Criminal law, Criminal procedure law and Law on social care have been changed, as well as a number of regulations that directly affect the cooperation with other institutions, particularly the correctional facilities, children and youth upbringing facilities, educational departments, Attorney General offices and courts. Since September 1st 2014 a new Family law was passed, that now implies a social pedagogue in a Regulation on personal rights and child welfare protection measures.

After a brief introduction to the subject, the attendees of the round table will give an introduction to the topics they consider to be relevant in the work of social pedagogues employed by the social care centers.

Keywords: social care center, social pedagogue, law, reform, children and youth

Round table guests:

Vesna Vinčić, Social care center Zagreb, Sector Trešnjevka: "The influence of reforms on the quality of service in the Social care centers"

Petra Knežević, Social care center Đakovo: "The influence of educational home's deinstitutionalization on the activities of Social care centers"

Ružica Korov, Social care center Osijek: "Identity of a social pedagogue in a Social care center"

RADIONICE / WORKSHOPS

Jelena Bičanić

*Osnovna škola Matka Laginje, Zagreb
Elementary school Matko Laginja, Zagreb*

Alma Rovis Brandić

*Osnovna škola Petra Zrinskog, Zagreb
Elementary school Petar Zrinski, Zagreb
E-mail: alma.rovis.brandic@gmail.com*

Razvoj pozitivne slike o sebi - socijalnopedagoški program

Pozitivna slika o sebi jedan je od važnijih temelja za djetetov skladan psihosocijalni razvoj. Pozitivna slika o sebi preduvjet je da bi se dijete osjećalo zadovoljno i kompetentno, moglo prirodno razvijati svoje urođene potencijale te jednog dana doseći razinu osobne izvrsnosti.

Osmislile smo preventivni program usmjeren izgradnji pozitivne slike o sebi, koji s učenicima 5. razreda provode njihovi razrednici. Edukaciju razrednika provodimo više godina u suradnji i uz potporu Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport.

Edukacija razrednika osmišljena je kroz dva susreta između kojih razrednici provode pripremljene radionice s učenicima. U prvom susretu razrednici iskustveno prolaze kroz pripremljene radionice i dobiju priručnik za provođenje istih. U drugom susretu razrednici predstavljaju svoja iskustva i zadovoljstvo provedenim programom.

Predstaviti ćemo opisani program i provesti neke od radioničkih aktivnosti programa. Također će zainteresiranim sudionicima biti dostupni materijali potrebni za provođenje socijalno pedagoškog programa Razvoj pozitivne slike o sebi.

Ključne riječi: razvoj pozitivne slike o sebi, edukacija razrednika, socijalnopedagoški program

Development of positive self-image – social pedagogy program

Positive self-image is one of the most important bases for harmonic psychosocial development of children and youth. It is an important precondition for a child's satisfaction and competence, for natural development of his strengths and potentials as well as for achieving a level of personal excellence.

The process of self-image-based prevention program will be presented in the workshop. The program targets fifth-graders and it is implemented by their school teachers and class-masters. Teacher training is provided over the years with the support of Department for education, culture and sport, City of Zagreb.

Teacher training is consisted of two workshops between which teachers are encouraged to perform the designed lessons with the students. First workshop for class-masters includes experience learning methods that are used to empower teachers for proper implementation of the program. The program handbook is provided in order to support the implementation of the lessons with students. Second workshop is held after the program is performed and teachers are invited to share their experiences, learned lessons and level of satisfaction with the program delivery.

In this workshop it is planned to present the program, to show examples of activities in the program, and to provide materials to the participants for program implementation.

Keywords: positive self-image, teacher training, social pedagogy program

Željka Gomuzak Anić

Osnovna škola Velika Mlaka

Elementary school Velika Mlaka

E-mail: zeljka.gomuzak-anic@skole.hr

Medijska radionica - mediji kao alati za kvalitetu života

Radionica će predstaviti univerzalno preventivni projekt koji se bavi kritičkim odnosom djece prema korištenju medija i potiče pozitivne stavove i ponašanja, koja vode produktivnom i zdravom životu. Utemeljen je na konceptu pozitivnog razvoja te rizičnih i zaštitnih čimbenika. Polazišna točka je ideja prema kojoj su medijske slike konstrukti stvarnosti iza kojih stoje institucije i pojedinci koji posreduju vrijednosti.

Projekt je započeo suradnjom Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta u Zagrebu, Upravnog odjela za školstvo grada Velike Gorice, medijskih stručnjakinja i stručnih suradnica u osnovnim školama na području grada Velike Gorice. Provodi se dvije godine kontinuirano u OŠ Velika Mlaka, nadograđivan je na temelju rezultata evaluacije i stalno se razvija pa bi mogao biti primjer dobre prakse. Namijenjen je učenicima 7. razreda (12-13 godina), zasniva se na načelu dobrovoljnosti i sastoji se od deset radionica.

Ishodi učenja - učenici će: znati načine izrade reklama u različitim medijima, moći razlikovati medijsku „stvarnost“ i svakodnevni život (medijska dekonstrukcija), razviti kritički odnos prema medijima i koristiti ih kao alate za poboljšanje kvalitete života.

U suradnji s Upravnim odjelom za školstvo grada Velike Gorice tiskani su plakati s dječjim porukama odraslima koje su nastale tijekom provođenja radionica. Plakati su prezentirani široj javnosti putem citylight mjesta za oglašavanje u Velikoj Gorici.

Ključne riječi: prevencija, odgoj za medije, djeca, osnovna škola

Media Workshop - media as tools for quality of life

The workshop will introduce universal prevention project that deals with the critical attitude of children towards the use of media and encourages positive attitudes and behaviors that lead to productive and healthy life. It is based on the concept of positive development and risk and protective factors. The starting point is the idea that the media constructs images of reality and that this is backed by institutions and individuals that mediate values.

The project started with the cooperation of Faculty for Education and Rehabilitation Sciences in Zagreb, of the Department of Education of Velika Gorica, media specialists and experts in primary schools in the town of Velika Gorica. It is carried out for two years continuously in the Velika Mlaka Elementary School, upgraded on the basis of the evaluation results, it is constantly evolving and could be an example of good practice. It is designed for seventh graders (age 12-13), it is based on the principle of voluntariness and consists of ten workshops.

Learning outcomes - students will: know the ways of making advertisements in various media, be able to distinguish the media "reality" and everyday life (media deconstruction), to develop a critical attitude towards the media and use them as tools to improve the quality of life.

In collaboration with the Department of Education of Velika Gorica posters are printed with children's messages to adults, that have arisen during the implementation of the workshops. Posters are presented to the general public through city light of advertising in Velika Gorica.

Keywords: prevention, education for the media, children, primary school

Ana-Marija Vidjak

Što ako ipak d.o.o.

E-mail: sto.ako.ipak@gmail.com

Socijalni pedagog kao trener u poslovnom okruženju – mogućnosti i granice

Radionica je osmišljena kako bi približila socijalnim pedagozima zanimanje trenera u poslovnom okruženju. Razvoj od socijalnog pedagoga u užem smislu riječi do trenera komunikacijskih vještina bit će prikazan kroz osobno profesionalno iskustvo. Osim toga, bit će navedeni osnovni izazovi u različitim polazišnim točkama te dvije vrste rada. Kroz vježbu kristalizacije kompetencija potrebnih za jedan, odnosno drugi radni kontekst, a potom i diskusiju, formulirat će se platforma za razumijevanje mogućnosti, kao i granica rada socijalnog pedagoga u poslovnom okruženju te osnovne smjernice za razvoj trenerskog identiteta. Nakon radionice, sudionici će imati jasan uvid u zadatke i metodologiju trenerskog rada kako bi stekli osnovna saznanja o ovoj mogućnosti profesionalnog djelovanja izvan granica područja.

Ciljevi radionice:

1. Predstaviti zanimanje trenera/edukatora komunikacijskih vještina, kao i potrebne kompetencije i znanja za rad s ljudima poslovnog okruženja.
2. Osvijestiti znanja i vještine zvanja socijalnog pedagoga koje su važne i primjerene za rad trenera, kao i područja u kojima je potrebna nadogradnja s obzirom na poslovni kontekst.
3. Dati mogućnost sudionicima radionice da sagledaju svoje osobne kompetencije za ovu vrstu rada te dobiju ideje i prijedloge o razvoju svog profesionalnog identiteta u trenerskom smjeru.

Ključne riječi: trener komunikacijskih vještina, poslovno okruženje, kompetencije

Social pedagogue as a business soft skills trainer – possibilities and limitations

This workshop is designed to acquaint social pedagogues with the profession of soft skills trainer. Development from a social pedagogue (in its basic roots) to a business soft skills trainer will be elaborated through a personal professional experience. Besides, basic challenges in contextual philosophies for both job descriptions will be addressed. Through crystallization and discussion of competencies for both professional contexts, a platform for understanding possibilities and limitations of social pedagogue's skills will be formulated along with core ideas for developing trainer's identity. After the workshop, attendees will have a clear understanding of methods and tasks acquired by trainer's line of work and the insights for further development to act professionally beyond contextual limits.

Goals:

1. Introducing the profession of a soft skills trainer along with important competencies for working in a business context.
2. Raising awareness of social pedagogue's knowledge and skills that are applicable and adequate for trainer's work, but also of areas that need building up.
3. Giving the attendees an opportunity to evaluate their own competencies towards trainer's profession along with ideas and suggestions for further development.

Keywords: soft skills trainer, business context, competencies

Sonja Burić

Osnovna škola Retkovec, Zagreb

Elementary school Retkovec, Zagreb

E-mail: sonja.buric@yahoo.com

Bubnjarska radionica

Bubnjarska radionica osmišljena je za 4. kongres socijalnih pedagoga s ciljem edukacije i osnaživanja socijalnih pedagoga u svladavanju osnovnih bubnjarskih tehnika kako bi obogatili osobni kreativni rad s korisnicima.

Program bubnjarskih kreativnih radionica jedan je od modela rada na prevenciji društveno neprihvatljivog ponašanja, a provodi se s ciljem kvalitetnog organiziranja slobodnog vremena učenika koje se odvija u njihovoj prirodnoj okolini, školi, te se na taj način smanjuje prostor i vrijeme za negativne utjecaje i razvija pozitivan odnos prema sebi što je put izgradnji kvalitetnijeg odnosa s drugim ljudima.

Program je na univerzalnoj razini usmjeren na svu djecu - radionice u razrednim odjelima u dogovoru s razrednicima, prezentacija naučenih vještina ciljanih korisnika na školskim priredbama te afirmacija pozitivnih i kreativnih načina ponašanja, a na selektivnoj razini usmjeren je na „djecu u riziku“.

Promicanjem zdravih stilova života kroz kreativno i zanimljivo organizirano provođenje slobodnog vremena djece i mladih smanjuje se utjecaj rizičnih čimbenika za nastanak problema u ponašanju.

Prevencijom neprihvatljivog ponašanja i postizanjem učinkovite socijalne integracije djece i mladih pomažemo u izgradnji pozitivnog identiteta korisnika jačanjem samopouzdanja, pozitivne slike o sebi, razvoja odgovornosti prema sebi i drugima.

Ciljani korisnici programa su učenici kod kojih su prisutni čimbenici rizika (biološki, obiteljski, osobni) koji povećavaju vjerojatnost pojave problema u ponašanju.

Radionicama se stvaraju uvjeti/okruženja koji će biti izazov za učenike, u kojima će oni moći isprobati svoje sposobnosti te dobivati podršku kako bi razvili svoje potencijale, odnosno učili nova socijalno prihvatljiva ponašanja i vještine, što im omogućava pozitivan izbor na putu njihovog razvoja i suočavanja sa sve većim i rizičnijim izazovima današnjice.

Ključne riječi: bubnjarska radionica, prevencija, pozitivna afirmacija, strukturirano slobodno vrijeme

Drumming workshop

The drumming workshop was conceived with the intent to educate and enable educators to master basic drumming techniques in order to enrich their own creativity within their work domain.

The drumming workshop program is just one of the models aimed at preventing socially unacceptable behavior. By offering children a sound free time activity, within their natural surrounding (their school), the model diminishes both temporal and spatial opportunities for negative influences and helps to develop a child's positive self-image which in return leads to a better interaction with other people.

Universally, the program is aimed for all children - workshops take place in classes with head teachers, children present the skills they acquired at school assemblies and positive and creative behaviors are affirmed. On a more selective level it is mainly aimed at "children at risk".

By promoting a healthy lifestyle through a creative and interesting way of spending leisure time, the risk factors and their influence in the development of behavioral problems is decreased. By preventing unacceptable behavior and by reaching an effective social integration of the children, we help them develop a positive identity and self-image together with a greater responsibility towards themselves and others.

The targeted recipients of the program are children who are more prone to risk factors (biological, familial, personal) which increase the probability of behavior disorders.

The workshops offer children a challenging environment in which they can test their skills and aptitudes and in which they can obtain support to further their potentials, all in the aim of aiding them in their future development and helping them meet the challenges of tomorrow.

Keywords: drumming workshop, prevention, positive affirmation, structured free time

Una Štalcar-Furač

studentica Socijalne pedagogije

Social Pedagogy student

E-mail: una.stalcar@yahoo.com

Specifičnosti pristupa i metoda suvremenog plesa te pronalaženje njihovog mjesta u socijalnopedagoškom radu

Tema ove radionice inspirirana je zadatkom iz kolegija „Teorije prevencije“ u kojem sam istraživala na koji se način metode, pristupi i rad u suvremenom plesu, razlikuju od ostalih vrsta plesova. Zbog čega bi upravo suvremeni ples imao moć prevencije problema u ponašanju?

Cilj ove radionice je predstavljajući posebnosti suvremenog plesa kao plesnog područja koje je za razliku od ostalih vrlo slobodno i temeljeno na razvoju vlastitog plesnog i izvedbenog vokabulara te potiče na improvizaciju i kreativnu slobodu stvaranja.

Tijekom radionice sudionici će upoznati vlastito tijelo i njegove mogućnosti kroz zadatke jednostavne improvizacije i opuštanja, inače namijenjene i glumcima i plesačima. Upoznat će se s osnovnim postavkama i principima kretanja tijela u suvremenom plesu.

Iz predstavljenih zadataka sudionici će moći prepoznati kako u suvremenom plesu ne postoji zadana forma koja se mora ispuniti – kod svakog pojedinca je ona drugačija. Dovodi do toga da dovodimo svoje odluke u pitanje, predviđamo posljedice, a naš osjećaj odgovornosti dolazi u prvi plan.

Suvremeni ples nam daje novi, istraživački pogled na svijet i događaje oko sebe te mi je želja predstaviti ga sudionicima ove radionice i ostaviti ih sa mišlju o mogućnostima primjene ove struke u području socijalne pedagogije. Analiza pokreta Rudolfa Labana (jednog od utemeljitelja suvremenog plesa) koristi se u plesnoj terapiji te radionicama namijenjenim nastavnicima, pedagozima, odgajateljima, glumcima, a usmjerena je na 4 elementa: body, effort, shape, space (BESS).

Ključne riječi: suvremeni ples, improvizacija, kreiranje, odgovornost, prevencija.

Uniqueness of the approach and methods in contemporary dance – finding its place in social pedagogy

This theme is inspired by an assignment from the Theory of Prevention course. I accomplished my assignment through exploring the differences between contemporary dance and other dance fields. The question was: Why would contemporary dance have the power of preventing behavior problems?

During this workshop, my goal will be to present you the uniqueness of contemporary dance through emphasizing its freedom, presenting it as a dance style based on your own dance vocabulary and as a dance style that encourages improvisation and creative freedom.

The participants will be able to learn about their own body and its possibilities through simple improvisation and relaxation tasks.

After this experience, the participants will be able to realize that there are no predetermined forms and shapes in contemporary dance – for every individual the forms and shapes are different. In contemporary dance you reassess your decisions, you predict the consequences; your responsibility is in the focus.

Contemporary dance can give you a new, exploratory view of the world around you and your everyday life. I would like all the participants to think about the possibilities of using contemporary dance in social pedagogy.

Rudolf Laban's (one of the founders of contemporary dance) movement analysis is present in movement therapy and in many workshops for teachers, educators, actors etc. It's engaging in 4 elements: body, effort, shape, and space (BESS).

Keywords: contemporary dance, improvisation, creating, responsibility, prevention.

Dubravka Novosel Guszak

Osnovna škola dr. Vinka Žganca, Zagreb

Elementary school dr. Vinko Žganec, Zagreb

E-mail: dnovosel-guszak@xnet.hr

Ana Vasiljev

Osnovna škola Žitnjak, Zagreb

Elementary school Žitnjak, Zagreb

Dramske metode i procesna drama u sociopedagoškom radu (Iz riznice socijalnih pedagoga)

Radionica ima za cilj prikazati dramske metode u radu socijalnih pedagoga u osnovnoj školi.

Dramske metode pomažu sudionicima: izraziti i razvijati svoje osjećaje, sklonosti, sposobnosti i stavove; razvijati govorne i izražajne sposobnosti i vještine; razvijati maštu i stvaralaštvo; razvijati motoričke sposobnosti i "govor tijela"; razvijati humana moralna uvjerenja; stjecati sigurnost i samopouzdanje; razumijevati međuljudske odnose i ponašanje; učiti surađivati, cijeniti sebe i druge te tako steći priznanje drugih; razvijati socijalne vještine te stjecati i razvijati društvenu svijest i njezine sastavnice: samokritičnost, odgovornost i snošljivost.

Procesna drama je najznačajnija tehnika i žanr odgojne drame. Procesna drama nema za cilj zgotavljanje kazališne predstave i njezino izvođenje pred publikom, već se prije svega ostvaruje i postoji samo kao proces čije etape predstavljaju jednokratne i neponovljive događaje u tijeku skupnog rada. Procesna drama nije namijenjena gledateljima, već sudjelovanju svih članova jedne grupe. Proces ovdje označava vođeno i za sudionike smisleno događanje organizirano u etape koje su oblikovane od dramske situacije (u kojima sudionici proigravaju različite životne situacije i odgojno-obrazovne sadržaje) i ne-dramskog sadržaja te u kojima sudionici aktivno promišljaju, utvrđuju i vrednuju ono što su kroz dramski rad proradili, naučili i proživjeli.

Cilj radionice je upoznati sudionike sa dramskim metodama i njihovom primjenom u sociopedagoškom radu.

Ključne riječi: dramske metode, procesna drama, prevencija poremećaja u ponašanju

Drama methods and process drama in social pedagogy

This paper presents the application of drama methods in preventing behavioral and functioning disorders of primary school children.

Drama methods are useful for: expressing feelings, attitudes, preferences and abilities; developing language and verbal skills; developing creativity and imagination; developing motoric abilities and body language; developing moral beliefs; gaining confidence and self-esteem; improving the understanding of interpersonal relationships and human behaviors; learning cooperation; developing social skills and self-criticism, responsibility and tolerance.

Process drama is the most important technique in the educational drama genre. The main goal of the process drama isn't producing a play and performing it in a theater in front of an audience. The main elements of a process drama are disposable and unique episodes that couldn't be performed again in the same way. Process drama is designed so that every group member (for example, every student in a classroom) can act and participate in the whole process of making drama scenes and stories and not just watch a performance. In those drama plays, members of the group are playing out different scenes from everyday life and after that they are actively thinking, evaluating and discussing their experiences.

The main goal of this workshop is to present drama methods and their application in social pedagogy.

Keywords: drama methods, drama in education, process drama, prevention of behavioral disorders

Tena Kostanjšek

Centar za mladež Zaprešić

Youth center, Zaprešić

E-mail: tena@amazonas.hr

Capoeira kao metoda u radu s djecom i mladima u riziku

Capoeira je vještina koja uključuje elemente tjelesnog pokreta, igre, glazbe, kulture, povijesti i filozofije. Principi capoeire temelje se na poštovanju i nenasilju te promicanju jedinstvenosti i različitosti svakog pojedinca stoga se lako koriste kao pedagoški alat za socijalni i osobni razvoj, izgradnju pozitivnog karaktera i interkulturalno učenje. Osim što pridonosi uspostavljanju pozitivnog ponašanja kod djece i mladih, jednako tako predstavlja i kvalitetan alat za socijalno uključivanje s obzirom da im aktivnosti capoeire omogućuju druženje i učenje s drugom djecom i mladima različitog porijekla, uzrasta, socijalnog statusa, kulture. Upravo navedene karakteristike capoeire dobar su preduvjet za rad s osjetljivim i ranjivim skupinama djece i mladih.

Na radionici će se sudionici upoznati sa osnovama ove vještine uz prikaz nekih metoda koje se koriste u radu s djecom i mladima, uključujući djecu i mlade u riziku. Aktivnim sudjelovanjem sudionici će naučiti nekoliko jednostavnijih elemenata capoeire te iskusiti capoeira igru. Radionica će biti usmjerena na vježbe komunikacije pokretom te vježbe povjerenja i suradnje, a sve vježbe sastoje se od upotrebe ritma i tijela.

Tijekom radionice bit će predstavljeno i nekoliko primjera iz rada na projektu „Tribo Moderna“ (moderno pleme) u kojem se capoeira koristi kao metoda u borbi protiv nasilja među djecom.

Ključne riječi: capoeira, prevencija, rad na tijelu, djeca u riziku

Capoeira as a tool in working with children and youth at risk

Capoeira is an art which incorporates elements of body movement, games, music, culture, history and philosophy. Principles of capoeira are based on respect and non-violence and capoeira promotes diversity and the uniqueness of each individual. Therefore it can be used as a tool for personal and social development, building a positive character and intercultural learning. Also, other than contributing to the establishment of positive behavior in children and adolescents, it also represents a quality tool for social inclusion with activities where children and young people can socialize and learn with other children and young people of different backgrounds, ages, social status and cultures. The above characteristics of Capoeira are good for working for with sensitive and vulnerable groups of children and youth. This workshop will introduce participants to the basics of Capoeira and give them an overview of some methods used in working with children and young people, including children and youth at risk. Through active participation, participants will learn a few simple elements of capoeira and experience the game of capoeira. The workshop will focus on exercises for communication through movement and trust and cooperation exercises. All the exercises will include rhythm and body work.

During the workshop a few examples of the work on the project "Tribo Moderna" (modern tribe) will be presented, where capoeira is used as a tool for fighting violence.

Keywords: capoeira, prevention, bodywork, children at risk

Sanja Orešković Vrbaneć

Udruženje „Djeca prva“

NGO „Children first“

E-mail adresa: sanja.oreskovic@mail.inet.hr

Uloga menadžera u profesionalnom identitetu socijalnog pedagoga

Menadžment uključuje planiranje i donošenje odluka, organiziranje rada i poslovanja te upravljanje ljudskim, financijskim i drugim organizacijskim resursima. Menadžer ostvaruje ciljeve angažiranjem drugih u izvršavanju zadataka. Uloga izvršne direktorice u Udruženju „Djeca prva“, nevladinoj udruzi, uključuje vođenje i upravljanje:

- organizacijskom politikom (vrijednosti, strategije, etika, standardi),
- organizacijskom strukturom (povezivanje i podrška upravljačkim strukturama),
- organizacijskim i radnim procesima (procesi i procedure izvršavanja planova i zadataka),
- ljudskim resursima (zaposleni, vanjski stručnjaci, volonteri),
- financijskim sredstvima i imovinom.

U sklopu radionice biti će riječi o vodećoj ulozi menadžera i utjecaju na međuljudske odnose, radne procese i procedure, djelatnostima udruge (programi, projekti, suradnja i umrežavanje), vođenju i upravljanju u okviru pristupa usmjerenog na snage u radu s korisnicima.

Također će se raspravljati o ulozi menadžmenta u humanističkim i pomagačkim profesijama, kao što je profesija socijalnog pedagoga, upravljanju i vođenju udruge, nasuprot korporativnom upravljanju, razlikama u vrijednostima, doprinosu socijalne pedagogije, dodatnog obrazovanja i cjeloživotnog učenja u razvoju kompetencija menadžera i voditelja u nevladinom sektoru i pristupu usmjerenom na snage u radu s korisnicima.

Ključne riječi: menadžment, vođenje, udruga, socijalni pedagog

The role of a manager in the professional identity of a social pedagogue

Management includes planning and decision making, organizing business, managing human and financial assets. A manager achieves goals by engaging resources. The role of an executive director in the Association "Children First", a non-governmental organization includes leadership and management of:

- organizational politics (values, strategies, ethics, standards),
- organizational structure (connecting and supporting management structure),
- organizational and working processes (procedures in executing plans and tasks),
- human resources (employees, consultants and volunteers),
- financial resources and assets.

Some of the topics in this workshop will be: the leading role of manager and its influence on interpersonal relationships, working processes and procedures, the activities of the Association "Children first" (programs, projects, networking) and management and leadership in a strength based approach in work with beneficiaries.

During the workshop there will also be discussions about the role of management and leadership in humanistic and helping professions, such as social pedagogy, about management of non-governmental organization as opposite to corporative management and the differences in values and also about social pedagogy, additional education and lifelong learning as a contribution to management and leadership competences in the NGO sector, and about the strength based approach in work with beneficiaries.

Keywords: management, leadership, non-governmental organization, social pedagogue

STUDENTSKI KUTAK / STUDENTS' CORNER

Petra Katalinić

Martina Marić

Jana Tomić

Kaja Žulić

studentice diplomskog studija Socijalne pedagogije

Social pedagogy graduate students

E-mail: petrakatalinic.erf@gmail.com

Predstavljanje Udruge studenata socijalne pedagogije – PUPOVCI

U izlaganju će se predstaviti Udruga studenata socijalne pedagogije putem osnovnih informacija o samoj Udruzi te strukturi unutar nje. Kroz promotivni video slušatelji će moći vidjeti početke stvaranja Udruge, a nakon toga slijede osnovne informacije o strukturi i organizaciji vodstva udruge, specifičnih i općih ciljeva te planirane aktivnosti u narednoj godini.

Kroz misiju, viziju i moto prikazat će se osnovne ideje na kojima Udruga počiva i smjer u kojem se želi kretati – promoviranje studija i struke socijalne pedagogije, Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta te aktiviranje studenata u prosocijalnim i edukativnim sadržajima.

Izlaganje je nastalo s ciljem promoviranja tek nastale Udruge te predstavljanja aktivnosti kojima se želi aktivirati studente i ostale udruge i stručnjake na suradnju.

Ključne riječi: osnivanje udruge, promoviranje, struktura/organizacija

Presentation of the Association of students of social pedagogy – PUPOVCI

This presentation will consist of the main information about the Association of the social pedagogy students – PUPOVCI and its structure. Through the promotional video, it will be possible to find out all the information about the formation of the organization, its structure, leadership organization, general and specific objectives and planned activities in the coming year.

The main ideas – promotion of the study programme and social pedagogy profession, Faculty of Education and Rehabilitation Sciences and stimulation of the students for prosocial and educational action - and the plan of further development of the Association, will be presented through the vision, mission and motto.

Keywords: founding of the organization, promotion, structure/organization

Andrea Ćosić,
Petra Đuroković,
Ivana Rukavina
Irena Stević

studentice diplomskog studija Socijalne pedagogije

Social pedagogy graduate students

E-mail: andreacosic.erf@gmail.com

Procjena potreba studenata socijalne pedagogije- PILOT ISTRAŽIVANJE

Predstavit će se nacrt planiranog istraživanja procjene potreba studenata socijalne pedagogije te rezultati pilot istraživanja. Istraživanje potreba provodi se s ciljem upoznavanja studijskih i izvanstudijskih aktivnosti studenata socijalne pedagogije. U skladu s prepoznatim potrebama, nastojat će se organizirati aktivnosti i događaji koje će biti u skladu s afinitetom i sposobnostima studenata.

Ključne riječi: procjena potreba, studenti, aktivnosti

Needs Assessment of the social pedagogy students – Pilot research

The presentation will consist of the transcript of the planned research of the social pedagogy students needs assesment and results of the pilot research. Research is made with the aim of exploring study and non-study needs of the social pedagogy students. According to the results of the research, a lot of activities and other events will be organized, which will meet the needs and capacities of the students.

Keywords: needs assessment, students, activities

Gabrijela Fabijanić

Tina Slukan

Lucia Štampar

studentice diplomskog studija Socijalne pedagogije

Social pedagogy graduate students

E-mail: tina.slukan@gmail.com

Radionica za djecu – Pazi srce!

Radi se o radionici za djecu osnovnoškolske dobi na temu tolerancije i uvažavanja razlika. Cilj radionice je podizanje svijesti i poticanje na promišljanje o važnosti uvažavanja razlika. Radionica će se provoditi postavljanjem suprotnosti te davanjem mogućnosti da odaberu stranu i da uoče razlike među njima. Nadalje, djeci će biti opisivane skupine ljudi različite od njih te će ona navoditi asocijacije na njih - time ćemo ukazati na stereotipe i predrasude te kako one mogu povrijediti osobu.

Ključne riječi: različitosti, uvažavanje, suprotnosti, stereotipi

Kids workshop: Take care of the heart!

This is a workshop for elementary school students about building tolerance and accepting differences.

The main goal of the workshop is raising awareness and encouraging children to accept differences. The workshop will start with setting up opposite sides and giving the children a possibility of choosing one so that they can realize the differences between two sides. Children will be informed about the groups of people different from them and then they will have to share the first association that comes to their mind - the goal is to let them know about stereotypes and prejudice and how using them can hurt people.

Keywords: differences, respect, opposites, stereotypes

Časopis Kriminologija i socijalna integracija – poziv autorima

Časopis "Kriminologija i socijalna integracija" namijenjen je objavljivanju znanstvenih radova iz područja kriminologije, penologije i poremećaja u ponašanju na način koji u središte zanimanja stavlja osobe i socijalne skupine koje manifestiraju ne samo formalno kriminalno ponašanje nego i poremećaje u socijalnom ponašanju u cjelini.

Časopis se bavi poremećajima u socijalnom ponašanju osoba svih dobnih skupina, dakle, djece, maloljetnika i punoljetnih osoba.

S jednakom pozornošću časopis se bavi problemima etiologije i fenomenologije te prevencije, sprečavanja i suzbijanja kriminalnog ponašanja odnosno poremećaja u socijalnom ponašanju u cjelini.

Časopis nastoji okupiti što širi krug istaknutih znanstvenika koji djeluju u brojnim sveučilišnim i drugim institucijama u Republici Hrvatskoj i izvan nje.

Uredništvo nastoji zaprimati tekstove koji će zadovoljiti širok krug korisnika ne samo u znanstvenim krugovima, nego posebno stručnjaka u službama i institucijama socijalne skrbi, prosvjete, zdravstva, pravosuđa (naročito u institucijama za izvršenje kaznenih i prekršajnih sankcija) i unutarnjih poslova.

Upute autorima

Ciljevi i djelokrug

Kriminologija i socijalna integracija koncipirana je kao međunarodni časopis, otvoren svim znanstvenicima i stručnjacima s područja kriminologije, penologije i poremećaja a ponašanju. Časopis objavljuje izvorne znanstvene radove, preliminarne priopćenja, pregledne radove, izlaganja sa znanstvenih skupova, stručne radove i prikaze knjiga.

Izvorni znanstveni članak sadrži do sada još neobjavljene rezultate izvornih istraživanja. Rezultati moraju biti izneseni na način koji omogućuje ponavljanje eksperimenta i provjeru njihove točnosti.

Prethodno priopćenje sadrži nove rezultate znanstvenih istraživanja koji zahtijevaju brzo objavljivanje. Ne mora omogućavati provjeru iznesenih rezultata.

Pregledni članak mora biti originalan, sažet i kritički prikaz jednog područja ili njegovog dijela, u kojemu autor i sam aktivno sudjeluje. Mora biti naglašena uloga autorovog pridonosa a tom području a odnosu na već publicirane radove, kao i pregled tih radova.

Izlaganje sa znanstvenog skupa prethodno referirano na takvom skupu, mora biti objavljeno u obliku cjelovitog članka i to samo a slučaju ako nije prije toga objavljeno a zborniku skupa.

Stručni članak sadrži korisne priloge iz određene struke i ne mora predstavljati izvorna istraživanja.

Priprava radova

1. Radovi bi trebali biti napisani na hrvatskom ili engleskom jeziku, a autori su dužni osigurati da jezik bude pogodan za objavljivanje. Podrazumijeva se da časopis ima ekskluzivno pravo objavljivanja zaprimljenih radova. Izdavač časopisa zadržava pravo na interveniranje a stil pisanja i skraćivanje materijala, kako bi rad postao prihvatljiv za objavljivanje.

2. Radovi se predaju u 2 primjerka na papirima formata A4, s dvostrukim proredom (30 redova x 60 znakova). Uredništvu je poželjno rad dostaviti na disketi koja se vraća autoru. Svako poglavlje rada mora početi na novoj stranici, sljedećim redom: naslovna stranica, sažetak i ključne riječi, tekst, navodi literature, tablice (s imenom i legendom). Tablice i ilustracije potrebno je numerirati arapskim brojevima.

3. Naslovna stranica sadrži: a) naslov rada koji je sažet, ali informativan, b) ime i prezime svakog autora, c) ime odjela i institucije autora i d) ime i adresu autora odgovornog za korespondenciju glede rada.

4. Sve osobe koje su potpisane kao autori moraju sudjelovati a izradi rada, na način da se s njim može razgovarati o sadržaju rada. Odluku o redoslijedu autora zajednički donose sami autori. Prihvatanje kategoriziranih članaka za objavljivanje obvezuje autora da isti članak ne smije objaviti na drugom mjestu bez dozvole uredništva časopisa koje je članak prihvatilo, a i tada uz podatke o tome, gdje je prvi puta članak objavljen.

5. Druga stranica sadrži sažetak s najviše 300 riječi, koji uključuje sljedeće informacije: Cilj (svrha studije ili istraživanja), metode (temeljni metodološki postupci, odabir uzorka, metode prikupljanja podataka i analize rezultata). Ispod sažetka, potrebno je navesti 3-5 ključnih riječi ili kratkih fraza koje pomažu pri indeksiranju rada.

6. Radovi istraživačkog i eksperimentalnog karaktera obično su, ali ne i nužno, podijeljeni na sljedeća poglavlja: Uvod, Metode, Rezultati i Rasprava. Dugački radovi mogu se, unutar jednog poglavlja, podijeliti a podpoglavlja radi razjašnjavanja njihovog sadržaja. Posebno se to odnosi na poglavlja Rezultati i Rasprava. Ostale vrste radova mogu imati drugačiji oblik.

7. Statistika. Statističke metode potrebno je detaljno opisati, kako bi bila moguća provjera iznijetih rezultata.

8. Navodi literature. Korištenu literaturu treba navesti abecednim redom na kraju rada, upotrebljavajući sljedeći format:

Porporino, F., Robinson, D., Fabiano, E.A. (1992): Application of the cognitive skills training approach in Canada's prisons. Correctional Service of Canada. Ottawa.

Izzo, R.L, Ross, R.R. (1990): Meta-analysis of rehabilitation programs for juvenile delinquents: A brief report. *Criminal Justice and Behavior*. 17, 134- 142.

Cullen, RT., Gendreau, P. (1989): The effectiveness of correctional rehabilitation: Reconsidering the "Nothing Works" doctrine. U: Goodstein, L., Mackenzie, D.L. (Ur.), *The American prison: Issues in research policy*. Plenum. New York. 23-44.

Literatura se u tekstu citira tako da se navode prezime autora i godina izdanja. Primjerice: (Farrington, 1992) ili Farrington (1992). Ako se citira dio knjige, potrebno je označiti i stranu citata. Primjerice: (Singer, 1994:32) ili Singer (1994:32).

Kazalo autora

A

Azapović Ivana 180

B

Barić Martina 37

Bićanić Jelena 46,183

Bilobrk Biljana 94

Bouillet Dejana 42, 44

Bračulj Antonija 151

Burić Sonja 189

C

Cindori Valentina 113

Č

Čakmazović Alma 175

Ć

Ćosić Andrea 202

D

Dodig Dora 74, 78, 80, 82

Drusany Deniza 141

Đ

Đuroković Petra 202

F

Fabijanić Gabrijela 204

Ferić Martina 31

G

Gluhak Anja 151

Gmaz Luški Vesna 121

Gomuzak Anić Željka 135, 185

Grbić Mirela 165

Gregurinčić Ivanka 66

H

Habdija Šorša Ana 70, 72

Horvat Martina 76, 133

Hruškar Petra 139

Huić Aleksandra 84

I

Imrović Irena 96

J

Jandrić Nišević Anita 35

Jedvaj Suzana 153

Jelić Sanja 62

Jerković Dijana 104, 145

Jolić Ivana 62

Jurinčić Dajana 137

Jurjak Ivan 111

K

Kalanj Andrea 161

Karabaić Sandra 167

Katalinić Petra 200

Kavić Katarina 143

Knežević Petra 123

Korov Ružica 147

Kostanjšek Tena 195

Kranželić Valentina 27, 48, 84

Križan Helena 92

Kuzmanić Marina 151

Kovčo Vukadin Irma 145, 177

L

Lokmer Lada 115

Lončarić Snježana 119

M

Maglica Toni 157, 165

Mališa Jelena 153

Maloić Snježana 39

Mandac Ana 135

Marasović Podlipec Olja 64

Marić Martina 200

Marković Nedjeljko 153

Martinec Nikol 111

Marušić Dubravka 25, 100

Mataga Tintor Arijana 98, 106

Matijević Sandra 109

Maurović Ivana 56, 74, 88, 90, 129

Mihić Josipa 131, 175

Mirosavljević Anja 157

N

Novak Miranda 131, 175

Novosel Guszak Dubravka 193

Novosel Tanja 155

O

Omazić Mislav Ante 21

Orešković Vrbanec Sanja 197

P

Pavić Janina 165

Peraica Tina 58, 60, 68

Petran Đurđica 121

Petrović Gordana 180

Piškulić Mira 115

Prkačin Martina 54

Puljiz Vidović Sanda 33

R

Radić Andreja 169

Radić Bursać Sanja 86, 141

Rajić Saša 117, 119

Rakić Ana 86

Ratkajec Gašević Gabrijela 50, 56, 74, 90, 127

Ricijaš Neven 82

Rovis Brandić Alma 29, 183

Rukavina Ivana 202

S

Sabljić Lucija 169

Samardžić Ljiljana 163

Sekol Ivana 23

Slukan Tina 204

Starčević Kaić Kristina 159, 171

Stević Irena 202

Stijačić Dubravka 62

Sumić Marina 121

Svaguša Ivan 165

Š

Šalamon Snježana 169

Šarić Katica 163

Špehar Fiškuš Katarina 115, 149

Štalcar-Furač Una 191

Štampar Lucia 204

T

Tišler Renata 143

Tomić Jana 200

Topolski Kruno 155

V

Vasiljev Ana 193

Vehabović Paula 52

Vidjak Ana-Marija 187

Vladović Sanja 102

Vlah Nataša 125

Vranko Mirta 62

Ž

Žakman-Ban Vladimira 115, 149

Žižak Antonija 19

Žulić Kaja 200